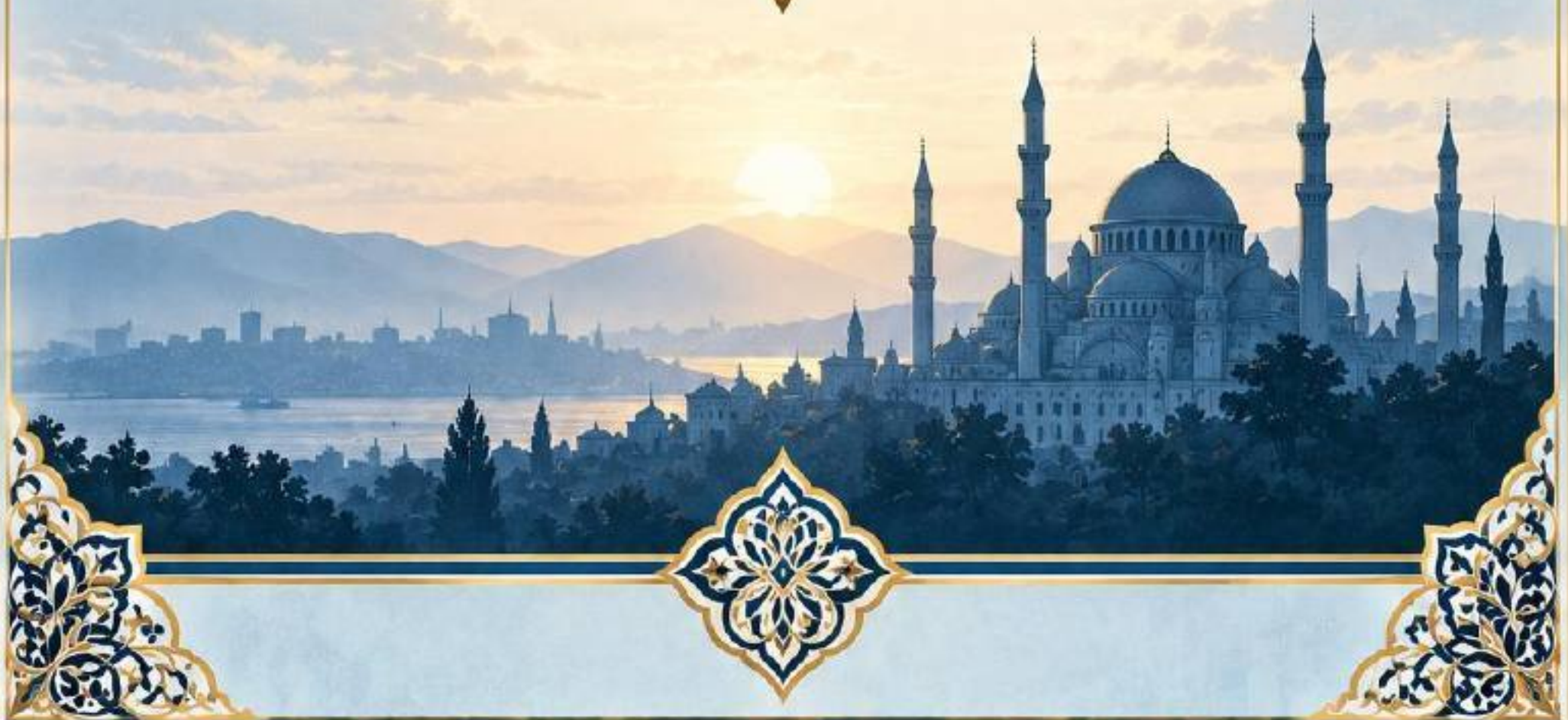

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

İMAN, İLİM VE AMELLE
ALLAH'A DAVET YOLCULUĞU

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

GİRİŞ

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

SELEFİ EKSENDE BİR DAVET YOLCULUĞU

“De ki:
İşte benim yolum
budur. Ben ve bana
uyanlar, basiret üzere
Allah’a davet
ediyoruz.”
Yûsuf, 12/108

“Andolsun,
biz her ümmete:
‘Allah’a ibadet edin
ve tâğûttan kaçının’
diye bir resûl
gönderdik.”
Nahl, 16/36

1 NEDEN BU SERİ?

Allah’a davet, yalnız güzel konuşmak veya insanlara birtakım dinî bilgiler aktarmak değildir. Davet **bir ibadettir**; ibadetin ise niyeti, başlangıç noktası, yöntemi ve ölçüsü vahiy tarafından belirlenir. Bu sebeple davet yoluna çıkan kimsenin ilk sorusu, “İnsanlara ne anlatmak istiyorum?” değil; “Allah’ın peygamberleri insanları önce neye çağırdı?” olmalıdır.

2 DAVETİN BAŞLANGICI: TEVHİD

Bütün peygamberlerin davetinin başlangıcı tevhiddir. Çünkü dinin temeli Allah’ı tanımak, O’nu birlemek ve ibadeti yalnız O’na yöneltmektir. Namaz, oruç, zekât, ahlâk ve diğer bütün hükümler bu temel üzerine bina edilir.

“Andolsun, biz her ümmete:
‘Allah’a ibadet edin ve tâğûttan kaçının’
diye bir resûl gönderdik.”

Nahl, 16/36

3 NEBEVÎ SIRALAMA

Resûlullah ﷺ, Muâz b. Cebel’i Yemen’e gönderirken ona davetteki önceliği öğretmiş ve insanları çağıracağı ilk şeyin Allah’ın tevhidi olmasını bildirmiştir.

“Onları davet edeceğin ilk şey
Allah’ı tevhid etmeleri olsun.”

Buhârî, 7372; Müslim, 19

Bu seri bu nebevî sıralamayı esas almaktadır:

TEVHİD → AKİDE → SÜNNET → İBADET
AHLÂK → MUAMELÂT → ALLAH’A DAVET

4 DAVETİN ÖLÇÜSÜ

Selef-i Sâlihîn’in menhecinde din; kişilerin zevklerine, toplumun alışkanlıklarına, çoğunluğun tercihiye veya sonradan ortaya çıkan düşüncelere göre anlaşılmaz. Ölçümüz:

KUR’AN • SAHİH SÜNNET
SAHÂBENİN VE SELEF-İ SÂLİHİN’İN
ANLAYIŞIDIR.

6 SAĞLAM DAVETİN ÖZELLİKLERİ

- ❖ Bilgisizlikle değil ilimle yürür.
- ❖ Bid’atle değil sünnetle olur.
- ❖ Taassupla değil delille yapılır.
- ❖ Şahsıyla değil Allah’a çağırmakla gerçekleşir.
- ❖ Acelecilikle değil sabırla devam eder.

5 BU 100 DERSİN AMACI

Bu çalışma, okuyucuya yüz ayrı bilgi vermekten önce dinin bütününe doğru bir sıra içerisinde kavratmayı hedeflemektedir. Önce Allah’ı tanımak ve tevhidi öğrenmek; sonra imanın esaslarını, sünneti, ibadetleri, ahlâkı ve Müslümanın günlük hayatındaki temel sorumlulukları öğrenmek; ardından öğrenilen hakikati ilim, hikmet ve sabırla başkalarına ulaştırmak.

7 SON SÖZ

Bu 100 dersin başından sonuna kadar korunacak temel soru şudur:

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

Cevap:

Peygamberlerin başladığı yerden başlamalıdır.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

KUR’AN
SÜNNET
SELEF

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

KUR'AN • SAHİH SÜNNET • SELEF-İ SÂLİHİN ANLAYIŞI

1. DERS

LÂ İLÂHE İLLALLAH NE DEMEKTİR?

Lâ ilâhe illallah, Allah'tan başka ibadete hak sahibi olan her şeyi reddedip ibadeti yalnız Allah'a tahsis etmektir.

Selefin açıkladığı üzere tevhid, sadece dil ile söylemek değil; manasını bilmek, kabul etmek ve gereğince amel etmektir.

ÂYET

“Bil ki Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilah yoktur.”

Muhammed, 47/19

HADİS

“Kim Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilah olmadığını bilerek ölürse cennete girer.”

Kaynak: Müslim, 26
Hüküm: Elbâni: Sahih.

ÖNEMLİ NOTLAR

Sadece dil ile söylemek yeterli değildir.

Manasını bilmek gerekir.

Kalben kabul etmek gerekir.

Gereğince amel etmek gerekir.

“Gerçek tevhid, hayatın her alanında yalnız Allah'a yönelmektir.”

KUR'AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

KUR'AN • SAHİH SÜNNET • SELEF-İ SÂLİHİN ANLAYIŞI

2. DERS

İNSAN NİÇİN YARATILDI?

Allah insanı başıboş bırakmak için değil,
kendisini tevhid ederek yalnız O'na ibadet etmesi için yaratmıştır.

ÂYET

“Ben cinleri ve insanları
ancak bana ibadet etsinler
diye yarattım.”

Zâriyât, 51/56

HADİS

“Allah'ın kulları üzerindeki
hakkı, O'na ibadet etmeleri ve
O'na hiçbir şeyi ortak
koşmamalarıdır.”

Kaynak: Buhârî, 2856; Müslim, 30.
Hüküm: Elbânî: Sahih.

ÖNEMLİ NOTLAR

İnsan yaratılışının
en büyük gayesi
Allah'a kulluktur.

İbadetin temeli
tevhiddir.

Allah'a ibadet
ederken O'na hiçbir
şey ortak koşulmaz.

Hayatın merkezi
yalnız dünya değil,
Allah'a kulluk
olmalıdır.

“İnsanın yaratılış gayesi: Allah'ı tevhid ederek yalnız O'na ibadet etmektir.”

KUR'AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

KUR'AN • SAHİH SÜNNET • SELEF-İ SÂLİHİN ANLAYIŞI

3. DERS

İBADET NEDİR?

İbadet; Allah'ın sevdiği ve razı olduğu bütün söz ve amelleri kapsar. Namaz ve oruç gibi görünen amellerin yanında; dua, korku, ümit, tevekkül ve Allah sevgisi gibi kalbin amelleri de ibadettir.

ÂYET

“Rabbiniz Allah’a ibadet edin. Sizin O’ndan başka hiçbir ilahınız yoktur.”

A'râf, 7/59

HADİS

“Allah'ın kulları üzerindeki hakkı, O'na ibadet etmeleri ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmamalarıdır.”

Kaynak: Buhârî, 2856; Müslim, 30.
Hüküm: Elbânî: Sahih.

ÖNEMLİ NOTLAR

İbadet yalnız namaz ve oruçtan ibaret değildir.

Dua, tevekkül, korku ve ümit gibi kalbî ameller de ibadettir.

İbadetin kabulü için ihlâs ve sünnete uygunluk gerekir.

Bütün ibadet çeşitleri yalnız Allah'a yöneltilir.

“İbadet, hayatın yalnız bir bölümünü değil; Allah'ın sevdiği bütün söz, amel ve kalp fiillerini kapsar.”

KUR'AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

KUR'AN • SAHİH SÜNNET • SELEF-İ SÂLİHİN ANLAYIŞI

4. DERS

ŞİRK EN BÜYÜK ZULÜMDÜR

Allah'a ortak koşmak, kulun kendine yaptığı en büyük zulümdür. Çünkü kul, kendisini yaratan, rızık veren ve her nimeti sağlayan Allah'a başkasını ortak koşarak en büyük haksızlığı yapmış olur.

ÂYET

“Şüphesiz şirk,
büyük bir zulümdür.”

Lokmân, 31/13

HADİS

Resûlullah ﷺ'e: “Hangi günah Allah katında en büyüktür?” diye soruldu. Şöyle buyurdu: “Seni yarattığı hâlde Allah'a bir denk koşmandır.”

Kaynak: Buhârî, 4477; Müslim, 86.
Hüküm: Elbânî: Sahih.

ÖNEMLİ NOTLAR

Şirk, Allah'ın hakkını başkasına vermektir.

Şirk, günahların en büyüğüdür.

Şirkin en büyük zulüm olmasının sebebi, ibadeti yaratılmışa yöneltmektir.

Tevhid, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan ibadeti yalnız O'na tahsis etmektir.

“En büyük hak Allah'ın hakkıdır; en büyük zulüm ise bu hakkı başkasına vermektir.”

KUR'AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

UBEYDULLAH ARSLAN

— İSLAM DAVETÇİSİ —

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

KUR'AN • SAHİH SÜNNET • SELEF-İ SÂLİHİN ANLAYIŞI

5. DERS

ALLAH TEK BAŞINA İBADETE LAYIKTIR

İbadet yalnızca Allah'a yapılır. Dua, korku, ümit, tevekkül, kurban, adak ve her türlü ibadet yalnız Allah'a tahsis edilir. Başkasına yöneltmek, ibadette Allah'a ortak koşmaktır.

ÂYET

“Yalnız sana ibadet eder
ve yalnız senden
yardım dileriz.”

Fâtiha, 1/5

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:
“Allah'ın kulları üzerindeki
hakkı, O'na ibadet etmeleri ve
O'na hiçbir şeyi ortak
koşmamalarıdır.”

Kaynak: Buhârî, 2856; Müslim, 30.
Hüküm: Elbânî: Sahih.

ÖNEMLİ NOTLAR

İbadetin tamamı
yalnız Allah'ın
hakkıdır.

Dua ve tevekkül
gibi kalbin ibadetleri
de Allah'a tahsis
edilir.

Kurban ve adak gibi
amelî ibadetler de
yalnız Allah için
yapılır.

Tevhidin özü,
ibadette Allah'a
hiçbir şeyi ortak
koşmamaktır.

“İbadetin çeşidi değişebilir; fakat ibadet edilen değişmez: Yalnız Allah.”

KUR'AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

KUR'AN • SAHİH SÜNNET • SELEF-İ SÂLİHİN ANLAYIŞI

6. DERS

TAĞUT NEDİR?

Tâğut; kulun Allah'a karşı sınırı aşmasına sebep olan, kendisine ibadet edilen, tâbi olunan veya Allah'ın hükmüne karşı itaat edilen bâtil şeyler için kullanılan kapsamlı bir kavramdır.

Tevhid yalnız Allah'a iman etmekle tamamlanmaz. Kul aynı zamanda tâğutu reddetmeli ve ondan uzak durmalıdır.

ÂYET

“Kim tâğutu reddedip Allah'a iman ederse, kopması mümkün olmayan sapasağlam kulpa tutunmuştur.”

Bakara, 2/256

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu: “Kim ‘Lâ ilâhe illallah’ der ve Allah'tan başka ibadet edilenleri reddederse, onun malı ve kanı haram olur. Hesabı ise Allah'a aittir.”

Kaynak: Müslim, İmân, 23.
Hüküm: Sahih.

ÖNEMLİ NOTLAR

Tevhid, yalnız Allah'a iman etmekle birlikte tâğutu reddetmeyi de gerektirir.

Allah'tan başka ibadet edilen bâtil şeyler reddedilir.

Mümin, kulluğunu ve ibadetini yalnız Allah'a tahsis eder.

Tâğutu reddetmek, Lâ ilâhe illallah'ın gereğidir.

“Tâğutu reddet; Allah'a iman et; kulluğunu yalnız Allah'a tahsis et.”

KUR'AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

KUR'AN • SAHİH SÜNNET • SELEF-İ SÂLİHİN ANLAYIŞI

7. DERS

RUBÛBİYYET TEVHİDİ

Rubûbiyyet tevhidi; Allah'ın yaratmada, rızık vermede, yaşatmada, öldürmede ve bütün kâinatı yönetmede tek olduğuna iman etmektir.

Kul, bütün mülkün ve bütün işlerin yalnız Allah'ın elinde olduğunu tasdik eder.

ÂYET

“Allah her şeyin yaratıcısıdır.”

Zümer, 39/62

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:
“Allah vardı ve O'ndan başka hiçbir şey yoktu.”

Kaynak: Buhârî, 3191.
Hüküm: Elbânî: Sahih.

ÖNEMLİ NOTLAR

Yaratmak
yalnız
Allah'a aittir.

Rızık veren
Allah'tır.

Yaşatan ve
öldüren
Allah'tır.

Kâinatın gerçek
sahibi ve yöneticisi
yalnız Allah'tır.

“YARATAN + RIZIK VEREN + YAŞATAN + ÖLDÜREN = YALNIZ ALLAH.”

KUR'AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

KUR'AN • SAHİH SÜNNET • SELEF-İ SÂLİHİN ANLAYIŞI

8. DERS

ULÛHİYYET TEVHİDİ

Ulûhiyyet tevhidi; bütün ibadet çeşitlerini yalnız Allah'a tahsis etmektir.

Kul; duasını, namazını, kurbanını, adağını, tevekkülünü, korkusunu ve ümidini yalnız Allah'a yöneltir.
Allah'tan başkasına ibadet etmez.

ÂYET

“Rabbin, yalnız kendisine ibadet etmenizi emretti.”

İsrâ, 17/23

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:
“Allah'ın kulları üzerindeki hakkı, O'na ibadet etmeleri ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmamalarıdır.”

Kaynak: Buhârî, 2856; Müslim, 30.
Hüküm: Elbânî: Sahih.

ÖNEMLİ NOTLAR

Dua yalnız Allah'a yöneltilir.

Kurban ve adak yalnız Allah için yapılır.

Tevekkül, korku ve ümit gibi kalbî ibadetler Allah'a tahsis edilir.

Ulûhiyyet tevhidinin özü, ibadette Allah'ı birlemektir.

DUA + KURBAN + ADAK + TEVEKKÜL = YALNIZ ALLAH'A.

KUR'AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

UBEYDULLAH ARSLAN

— İSLAM DAVETÇİSİ —

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

100 DERS

KUR'AN • SAHİH SÜNNET • SELEF-İ SÂLİHİN ANLAYIŞI

9. DERS

KÜÇÜK ŞİRK NEDİR?

Küçük şirk, şeriatın “şirk” olarak isimlendirdiği, fakat kişiyi İslâm'dan çıkarmayan söz ve amellerdir.

Küçük şirk tevhidin aslını ortadan kaldırmaz; fakat tevhidin kemaline zarar verir ve büyük şirke götüren tehlikeli kapılardan biridir.

ÂYET

“Kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa salih amel işlesin ve Rabbine yaptığı ibadette hiç kimseyi ortak koşmasın.”

Kehf, 18/110

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Sizin hakkınızda en çok korktuğum şey küçük şirktir.”

Sahâbe: “Küçük şirk nedir?” diye sordu.

Resûlullah ﷺ:

“Riyâdır.” buyurdu.

Kaynak: Ahmed, Müsned, 23630.

Hüküm: Sahih.

ÖNEMLİ NOTLAR

Küçük şirk, kişiyi İslâm'dan çıkarmaz.

Tevhidin kemaline zarar verir.

Riyâ, küçük şirkin en önemli örneklerindendir.

Küçük şirk küçümsenmez; çünkü büyük şirke götüren tehlikeli bir kapıdır.

“AMEL ALLAH İÇİN YAPILIR; İNSANLARIN ÖVGÜSÜ İÇİN DEĞİL.”

KUR'AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

UBEYDULLAH ARSLAN

İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

10. DERS

ŞİRK NEDİR?

Şirk; Allah’a ait olan ibadetlerden herhangi birini Allah’tan başkasına yöneltmektir.

Tevhid, ibadeti yalnız Allah’a tahsis etmektir. Şirk ise Allah’ın ibadetteki hakkına başkasını ortak etmektir. Dua, kurban, adak, tevekkül ve benzeri ibadetlerden herhangi biri Allah’tan başkasına yöneltildiğinde tevhidin zıddı olan şirk meydana gelir.

ÂYET

**“Allah’a ortak koşma.
Şüphesiz şirk büyük
bir zulümdür.”**

Lokmân, 31/13

HADİS

**“Allah’a ortak koştuğun
hâlde ölürsen
cehenneme girersin.”**

Kaynak: Buhârî, 4497

Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Şirk, tevhidin tam karşıtıdır.
- 2 İbadetin herhangi bir çeşidi Allah’tan başkasına yöneltilmez.
- 3 Dua, kurban ve adak ibadettir; yalnız Allah’a tahsis edilir.
- 4 Şirkten korunmanın yolu, tevhidi öğrenmek ve ibadeti yalnız Allah’a yapmaktır.

TEVHİD = İBADETİ YALNIZ ALLAH’A TAHSİS ETMEK
ŞİRK = ALLAH’IN İBADETTEKİ HAKKINA ORTAK KOŞMAK

11. DERS

BÜYÜK ŞİRK NEDİR?

Büyük şirk; ibadetin herhangi bir çeşidini Allah'tan başkasına yönelterek tevhidin aslını bozan şirktir.

Dua, kurban, adak, tevekkül ve yalnız Allah'a mahsus diğer ibadetlerden herhangi birini Allah'tan başkasına yöneltmek büyük şirktir. Kişi bundan tevbe etmeden ölürse Allah'ın bağışlamayacağını bildirdiği en büyük günahtır. Büyük şirk, kişiyi İslam'ın dışına çıkarır.

ÂYET

**“Şüphesiz Allah,
kendisine ortak koşulmasını
bağışlamaz.”**

Nisâ, 4/48

HADİS

**“Allah'a hiçbir şeyi ortak
koşmadan ölen cennete;
O'na ortak koşarak ölen ise
cehenneme girer.”**

Kaynak: Müslim, 93
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Büyük şirk, tevhidin aslını bozar.
- 2 İbadet yalnız Allah'a yöneltilir.
- 3 Allah'a mahsus bir ibadeti başkasına yöneltmek büyük şirktir.
- 4 Kul şirkten sakınmalı ve ölmeden önce Allah'a samimiyetle tevbe etmelidir.

**BÜYÜK ŞİRK = ALLAH'A MAHSUS İBADETİ
ALLAH'TAN BAŞKASINA YÖNELTMEK**

12. DERS

KÜÇÜK ŞİRK NEDİR?

Küçük şirk; naslarda şirk olarak isimlendirilen, fakat kişiyi İslâm'dan çıkarmayan söz ve amellerdir.

Küçük şirk, tevhidin aslını bozmaz; fakat tevhidin kemaline zarar verir. Bunun en tehlikeli örneklerinden biri riyâdır. Kulun ibadetini insanların görmesi veya övmesi için güzelleştirmesi ihlâsa zarar verir. Küçük şirkten sakınmak, ibadetleri yalnız Allah için ve samimiyetle yapmayı gerektirir.

ÂYET

“Rabbine ibadette
hiç kimseyi
ortak koşmayın.”

Kehf, 18/110

HADİS

“Sizin için en çok korktuğum
şey küçük şirktir.”
“Onun ne olduğu sorulunca:
Riyâdır.” buyurdu.

Kaynak: Ahmed, el-Müsned, 23630
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Küçük şirk kişiyi İslâm'dan çıkarmaz.
- 2 Tevhidin kemaline zarar verir.
- 3 Riyâ, küçük şirkin en tehlikeli örneklerindendir.
- 4 İbadet insanların övgüsü için değil, yalnız Allah için yapılır.

**KÜÇÜK ŞİRK = TEVHİDİN KEMALİNE ZARAR VERİR
İHLÂSİ ZEDELER**

13. DERS

ŞİRK NEDEN EN BÜYÜK GÜNAHTIR?

Şirk en büyük zulümdür; çünkü yalnız Allah'a ait olan ibadet hakkını O'ndan başkasına vermektir.

Şirk, Allah'ın rubûbiyetini, ulûhiyetini ve isim-sıfatlarını inkâr veya başkalarıyla ortak koşmayı gerektirir. Bu sebeple en büyük günahtır. Şirk, kul ile Allah arasında ebedî bir ayrılığa sebep olur. Tevhidi korumak kulun en büyük vazifesi, şirkten sakınmak ise en büyük sorumluluklarındandır.

ÂYET

“Şüphesiz şirk,
gerçekten büyük
bir zulümdür.”

Lokmân, 31/13

HADİS

“Günahların en büyüğü,
seni yarattığı hâlde
Allah'a denk koşmandır.”

Kaynak: Buhârî, 4477; Müslim, 86
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Şirk, Allah'ın hakkına karşı işlenen en büyük zulümdür.
- 2 İbadet hakkı yalnız Allah'a aittir.
- 3 Şirk, tevhidin zıddıdır.
- 4 Mümin tevhidini korur ve şirkin bütün çeşitlerinden sakınır.

EN BÜYÜK HAK = ALLAH'IN İBADET HAKKI
EN BÜYÜK ZULÜM = ALLAH'A ORTAK KOŞMAK

14. DERS

ALLAH'A ORTAK KOŞMANIN TEHLİKESİ

Şirk, kulun Allah'a karşı işleyebileceği en büyük günahtır. Çünkü Allah'a mahsus olan ibadet hakkını başkasına vermektir.

Allah, kulun diğer günahlarını dilerse bağışlayabilir; fakat şirk üzere ölen kimsenin şirkinin bağışlanmayacağını bildirmiştir. Bu sebeple mümin tevhidini öğrenmeli, korumalı ve şirke götüren bütün yollardan sakınmalıdır.

ÂYET

“Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışındakileri ise dilediği kimse için bağışlar.”

Nisâ, 4/48

HADİS

“Kim Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan ölürse cennete girer; kim de Allah'a bir şeyi ortak koşarak ölürse cehenneme girer.”

Kaynak: Müslim, 93

Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Şirk, Allah'ın kulları üzerindeki en büyük hakkına saldırıdır.
- 2 Şirk üzere ölmek, kişinin âhireti için en büyük tehlikedir.
- 3 Tevbe kapısı ölüm gelmeden önce açıktır; şirkten tevbe eden kimse Allah'a dönmelidir.
- 4 Şirkten korunmanın yolu tevhidi öğrenmek, yaşamak ve ibadeti yalnız Allah'a tahsis etmektir.

**TEVHİDİ KORU → ŞİRKİ ÖĞREN →
ŞİRKİN BÜTÜN ÇEŞİTLERİNDEN SAKIN**

TÂĞÛTU REDDETMEK NE DEMEKTİR?

Tâğûtu reddetmek; Allah'ın dışında ibadet edilen bâtılları reddetmek ve ibadeti yalnız Allah'a tahsis etmektir.

“Lâ ilâhe illallah” sözü, sadece Allah'a iman etmeyi değil, aynı zamanda Allah'tan başka ibadet edilen her şeyi inkâr etmeyi ve bunlardan uzak durmayı gerektirir. Tâğûtu reddetmeden tevhidin hakikati gerçekleşmez.

ÂYET

“Kim tâğûtu inkâr eder ve Allah'a iman ederse, kopmak bilmeyen sapasağlam bir kulpa tutunmuştur.”

Bakara, 2/256

HADİS

“Kim ‘Lâ ilâhe illallah’ der ve Allah'tan başka ibadet edilenleri reddederse, malı ve kanı haram olur.”

Kaynak: Müslim, 23

Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Tâğûtu reddetmek tevhidin temelidir.
- 2 Allah'tan başka ibadet edilen bâtıllar reddedilir.
- 3 İbadet yalnız Allah'a tahsis edilir.
- 4 “Lâ ilâhe illallah” hem reddetmeyi hem Allah'a kulluğu içerir.

**TÂĞÛTU REDDET → ALLAH'A İMAN ET →
İBADETİ YALNIZ O'NA TAHSİS ET**

KÜFÜR Bİ'T-TÂĞÛT VE İMAN BILLÂH

Tevhid iki esası birlikte içerir: Allah'ın dışında ibadet edilen bâtılları reddetmek ve ibadeti yalnız Allah'a tahsis etmek.

Tâğûtu reddetmeden ve yalnız Allah'a iman edip kulluk etmeden tevhidin hakikati gerçekleşmez. Mümin, hem Allah'a iman eder hem de Allah'tan başkasına ibadet edilen bütün tâğûtları inkâr eder.

ÂYET

“Kim tâğûtu inkâr eder ve Allah'a iman ederse, kopmak bilmeyen sapasağlam bir kulpa tutunmuştur.”

Bakara, 2/256

HADİS

“Kim ‘Lâ ilâhe illallah’ der ve Allah'tan başka ibadet edilenleri reddederse, malı ve kanı haram olur.”

Kaynak: Müslim, 23
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Tevhid yalnız kabul değil, bâtılı reddetmeyi de gerektirir.
- 2 Tâğût reddedilir; iman ve ibadet yalnız Allah'a tahsis edilir.
- 3 “Lâ ilâhe” bâtil ilahları reddeder; “illallah” ibadeti yalnız Allah'a tahsis eder.
- 4 Bu iki esas birbirinden ayrılmaz.

**TÂĞÛTU REDDET + ALLAH'A İMAN ET =
TEVHİDİN İKİ TEMEL ESASI**

ALLAH'I SEVMEK NEDEN İBADETTİR?

Allah sevgisi, kalbin en büyük ibadetlerindendir. Mümin Allah'ı her şeyden daha çok sever; ibadetini, itaatini ve kulluğunu bu sevgiyle yalnız O'na yöneltir.

Kulluk sevgisi yalnız Allah'a mahsustur. Allah sevgisi, korku ve ümitte birleştiğinde kulluğun kalpteki temeli oluşur. Allah'ı sevmek, O'nun emirlerine itaat etmeyi, yasaklarından kaçınmayı ve O'na yakınlaşmayı gerektirir.

ÂYET

**“İman edenlerin
Allah'a olan sevgileri ise
çok daha kuvvetlidir.”**

Bakara, 2/165

HADİS

**“Üç özellik kimde bulunursa
imanın tadını alır: Allah ve
Resûlü'nün kendisine her şeyden
daha sevgili olması...”**

Kaynak: Buhârî, 16; Müslim, 43
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Allah sevgisi kalbin ibadetidir.
- 2 Mümin Allah'ı her şeyden daha çok sever.
- 3 Allah sevgisi itaati ve kulluğu beraberinde getirir.
- 4 Kulluk; sevgi, korku ve ümit üzerine kurulur.

**ALLAH'I SEV → O'NA İTAAT ET →
KULLUĞUNU YALNIZ O'NA YÖNELT**

KURBAN NEDEN İBADETTİR?

Kurban kesmek, Allah'a yakınlaşmak ve O'nu tazim etmek maksadıyla yapıldığında bir ibadettir.

Bu sebeple ibadet amacı taşıyan kurban yalnız Allah için kesilir. Allah'tan başkasına yakınlaşmak, ondan bir dilek istemek veya onu memnun etmek maksadıyla kurban kesmek tevhidle bağdaşmaz.

ÂYET

“De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi Allah içindir. O'nun hiçbir ortağı yoktur.”
En'âm, 6/162-163

HADİS

“Allah, Allah'tan başkası için kurban kesene lânet etmiştir.”
Kaynak: Müslim, 1978
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Kurban, niyet ve taabbüd maksadı taşıdığı anda ibadettir.
- 2 İbadet amacıyla kurban yalnız Allah için kesilir.
- 3 Allah'tan başkasına yakınlaşmak amacıyla kurban kesilmez.
- 4 Tevhid, kurban dâhil bütün ibadetleri yalnız Allah'a tahsis etmeyi gerektirir.

**KURBAN İBADETTİR →
İBADET YALNIZ ALLAH'A YAPILIR**

ÖLÜLERDEN VE GAYBDAKİLERDEN YARDIM İSTEMEK

Yalnız Allah'ın güç yetirebileceği gaybî hususlarda ölülerden veya hazır bulunmayan kimselerden yardım istemek, duayı Allah'tan başkasına yöneltmektir.

Dua ve gaybî istiğâse ibadettir; bu sebeple yalnız Allah'a tahsis edilir. Ölülerden, velilerden, şeyhlerden, peygamberlerden veya gaybdaki kimselerden, ancak Allah'ın güç yetirebileceği konularda yardım istemek tevhidle bağdaşmaz.

ÂYET

“Allah'tan başka sana fayda da zarar da veremeyecek şeylere dua etme.”

Yûnus, 10/106

HADİS

“İstediğin zaman Allah'tan iste; yardım dilediğin zaman Allah'tan yardım dile.”

Kaynak: Tirmizî, 2516

Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Dua ibadettir ve yalnız Allah'a yöneltilir.
- 2 Gaybî yardım yalnız Allah'tan istenir.
- 3 Ölülerden veya gaiptekilerden, yalnız Allah'ın güç yetirebileceği şeyler istenmez.
- 4 Mümin ihtiyacını, korkusunu ve duasını doğrudan Allah'a yöneltilir.

**YARDIMI ALLAH'TAN İSTE →
DUANI YALNIZ O'NA YÖNELT**

İSTİĞÂSE NEDİR?

İstiğâse, şiddet ve sıkıntı anında yardım ve kurtuluş istemektir.

Yalnız Allah'ın güç yetirebileceği gaybî hususlarda istiğâse yalnız Allah'a yapılır. Hayatta, hazır bulunan ve gücü yeten bir insandan yapabileceği bir konuda yardım istemek ise bununla aynı hükümde değildir.

ÂYET

“Hani Rabbinizden
yardım istiyordunuz da
O da size cevap vermişti.”

Enfâl, 8/9

HADİS

“İstediğin zaman Allah'tan
iste; yardım dilediğin zaman
Allah'tan yardım dile.”

Kaynak: Tirmizî, 2516

Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Gaybî yardım ve kurtuluş yalnız Allah'tan istenir.
- 2 İstiğâse, yalnız Allah'ın güç yetirebileceği konularda Allah'a yöneltilir.
- 3 Hayatta, hazır ve gücü yeten kişiden yapabileceği bir konuda yardım istemek bununla aynı değildir.
- 4 Ölçü: İstenen şey nedir ve kendisinden istenilen kişi buna güç yetirebilir mi?

**GAYBÎ YARDIM →
YALNIZ ALLAH'TAN İSTENİR**

İSTİÂZE NEDİR?

İstiâze; korkulan bir kötülükten korunmak için sığınmak ve korunma talep etmektir.

Yalnız Allah'ın güç yetirebileceği hususlarda sığınma, Allah'a yöneltilen bir ibadettir. Mümin; şeytanın, vesvesenin ve görünmeyen kötülüklerin şerrinden Rabbine sığınır.

ÂYET

**“De ki: İnsanların Rabbine,
insanların Melikine,
insanların İlâhına sığınırım.
Sinsi vesvesecinin şerrinden.”**

Nâs, 114/1-4

HADİS

**“Kim bir yerde konaklar da:
‘Yarattıklarının şerrinden
Allah'ın eksiksiz kelimelerine
sığınırım.’ derse, oradan
ayrılincaya kadar hiçbir şey
ona zarar vermez.”**

Kaynak: Müslim, 2708

Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 İstiâze, korunmak ve sığınmak demektir.
- 2 Gaybî kötülüklerden korunmak için Allah'a sığınılır.
- 3 Mümin şeytanın ve vesvesenin şerrinden Rabbine sığınır.
- 4 Kalbin sığınma ve korunma maksadıyla Allah'a yönelmesi bir kulluktur.

SIĞINMA → KORUNMA → YALNIZ ALLAH'A YÖNEL

TEVEKKÜL YALNIZ ALLAH'ADIR

Tevekkül; kalbin Allah'a güvenmesi ve işlerin sonucunu O'na bırakmasıdır.

Kul meşru sebeplere sarılır, fakat kalbini sebeplere bağlamaz. İbadet olan tevekkül yalnız Allah'a yöneltilir; fayda ve zararın nihai olarak O'nun elinde olduğuna iman edilir.

ÂYET

“Eğer müminler iseniz
yalnız Allah'a
tevekkül edin.”

Mâide, 5/23

HADİS

“Allah'a hakkıyla tevekkül
etseydiniz, kuşları
rızıklandığı gibi sizi de
rızıklandırırdı.”

Kaynak: Tirmizî, 2344
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Tevekkül kalbin Allah'a güvenmesidir.
- 2 Sebeplere sarılmak tevekküle aykırı değildir.
- 3 Kalp sebeplere değil, Allah'a bağlanır.
- 4 İbadet olan tevekkül yalnız Allah'a yöneltilir.

**SEBEBE SARIL → KALBİNİ ALLAH'A BAĞLA →
SONUCU O'NA BIRAK**

KORKU İBADETİ

Allah korkusu, kalbin en büyük ibadetlerindendir.

Mümin Rabbinden korkarak günahı terk eder, O'nun azabından sakınır ve emirlerine yönelir. İbadet olan korku yalnız Allah'a tahsis edilir.

ÂYET

“Onlardan korkmayın,
eğer müminlerseniz
benden korkun.”

Âl-i İmrân, 3/175

HADİS

“Allah buyurur ki: İzzetim
hakkı için, kulum için iki
korkuyu ve iki güveni
bir araya getirmem...”

Kaynak: İbn Hibbân, 640
Elbânî: Hasen

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Allah korkusu kalbin ibadetidir.
- 2 Mümin Allah'ın azabından korkarak günahlardan sakınır.
- 3 İbadet olan korku yalnız Allah'a yöneltilir.
- 4 Tabii korku ile ibadet korkusu birbirinden ayrılır; insanın tehlikeden veya zarar verebilecek bir şeyden tabii olarak korkması şirk değildir.

ALLAH'TAN KORK → GÜNAHTAN SAKIN → O'NA İTAAT ET

ÜMİT İBADETİ

Ümit (recâ), kulun Allah'ın rahmetini, mağfiretini ve mükâfatını ummasıdır.

Mümin Rabbine güzel zan besler, O'nun rahmetinden ümidini kesmez ve salih amel işleyerek Allah'ın lütfunu umar. İbadet olan ümit yalnız Allah'a yöneltilir.

ÂYET

“Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin.”

Zümer, 39/53

HADİS

“Sizden hiç kimse Allah hakkında güzel zan beslemeden ölmesin.”

Kaynak: Müslim, 2877
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Ümit, kalbin ibadetlerindendir.
- 2 Mümin Allah'ın rahmetinden ümidini kesmez.
- 3 Gerçek ümit, salih amel ve itaatle beraber olur.
- 4 Mümin Allah'a sevgi, korku ve ümit ile kulluk eder.

**ALLAH'TAN ÜMİDİNİ KESME →
SALİH AMEL İŞLE → RAHMETİNİ UM**

ALLAH SEVGİSİ VE İBADET

Allah sevgisi, kulluğun en büyük esaslarından.

Mümin Allah'ı her şeyden daha çok sever ve ibadetini yalnız O'na yöneltir. Gerçek sevgi, Allah'ın emirlerine itaat etmeyi ve Resûlü'nün sünnetine uymayı gerektirir.

ÂYET

**“İman edenlerin
Allah'a olan sevgileri
daha güçlüdür.”**

Bakara, 2/165

HADİS

**“Üç şey kimde bulunursa
imanın tadını alır: Allah ve
Resûlü'nün kendisine her
şeyden daha sevgili olması...”**

Kaynak: Buhârî, 16; Müslim, 43
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Allah sevgisi, kalbin en büyük ibadetlerindendir.
- 2 Mümin Allah'ı her şeyden daha çok sever.
- 3 Gerçek sevgi, itaat ve sünnete ittibâ ile ortaya çıkar.
- 4 Allah sevgisi yalnız söz değil, kulluk ve amel gerektirir.

**ALLAH'I SEV → O'NA İTAAT ET →
RESÛLÜ'NÜN SÜNNETİNE UY**

İSTİÂNE: YARDIM İSTEME

İstiâne, yardım istemektir.

Kul, yalnız Allah'ın güç yetirebileceği hususlarda yardımını Rabbinden ister ve kalbini O'na bağlar. İnsanlardan güçleri dâhilindeki olağan yardımı istemek câizdir; gaybî ve mutlak yardım ise yalnız Allah'tan istenir.

ÂYET

“Yalnız Senden yardım dileriz.”

Fâtiha, 1/5

HADİS

“Yardım dilediğin zaman Allah'tan yardım dile.”

Kaynak: Tirmizî, 2516
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Yalnız Allah'ın güç yetirebileceği yardım Allah'tan istenir.
- 2 Gaybî ve mutlak yardım yalnız Allah'a mahsustur.
- 3 Hayatta, hazır ve gücü yeten insandan yapabileceği bir konuda yardım istemek câizdir.
- 4 Ölçü şudur: İstenen şey, yaratılmışın gücü dâhilinde mi?

**GÜCÜ YETENDEN OLAĞAN YARDIM İSTENİR →
GAYBÎ VE MUTLAK YARDIM YALNIZ ALLAH'TAN**

İSTİĞÂSE: SIKINTIDA YARDIM İSTEME

İstiğâse, şiddetli sıkıntı ve darlık anında yardım ve kurtuluş istemektir.

Yalnız Allah'ın giderebileceği sıkıntılarda yardım Allah'tan istenir. Hayatta, hazır ve gücü yeten bir insandan yapabileceği konuda yardım istemek bununla karıştırılmaz; gaybî istiğâse Allah'a tahsis edilir.

ÂYET

“Rabbinizden yardım istediğinizde O da size karşılık vermişti.”

Enfâl, 8/9

HADİS

“İstediğin zaman Allah'tan iste; yardım dilediğin zaman Allah'tan yardım dile.”

Kaynak: Tirmizî, 2516

Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 İstiğâse, sıkıntı anında yardım ve kurtuluş istemektir.
- 2 Yalnız Allah'ın güç yetirebileceği gaybî yardım Allah'tan istenir.
- 3 Hazır ve gücü yeten insandan yapabileceği konuda yardım istemek câizdir.
- 4 Gaybî istiğâse ile olağan insan yardımı birbirinden ayrılır.

**SIKINTIDA RABBİNE YÖNEL →
GAYBÎ YARDIMI YALNIZ ALLAH'TAN İSTE**

ŞEFAATİN DOĞRU ANLAŞILMASI

Şefaati bütünle Allah'ın mülkündedir.
Hiç kimse Allah'ın izni olmadan O'nun katında şefaati edemez.

Bu sebeple kul şefaati ölümlerden istemez; Allah'tan, razı olduğu kullarına şefaati izni vermesini diler.

ÂYET

“De ki: Şefaatin
tamamı Allah'a aittir.”

Zümer, 39/44

HADİS

“Şefaati en lâıık olan
kimse, kalbinden ihlâsla
‘Lâ ilâhe illallah’ diyendir.”

Kaynak: Buhârî, 99
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Şefaatin tamamı Allah'ın mülkündedir.
- 2 Allah'ın izni olmadan hiç kimse şefaati edemez.
- 3 Şefaati, ölümlerden talep edilmez; Allah'tan istenir.
- 4 Tevhid ve ihlâs, şefaate erişmenin en büyük sebeplerindendir.

ŞEFAAT ALLAH'INDIR → İZİN O'NDANDIR →
TALEP ALLAH'A YÖNELTİLİR

KABİRLER KONUSUNDA TEVHİDİ KORUMAK

Kabirler, ölümü ve âhireti hatırlamak için ziyaret edilir.

Kabirde yatan kimseye dua edilmez ve ondan gaybî yardım istenmez. Mümin ölüye dua etmez; ölü için Allah'a dua eder. Kabirleri ibadet mahalline dönüştürmekten sakınmak, tevhidi koruyan önemli esaslardandır.

ÂYET

“Allah ile beraber hiç kimseye dua etmeyin.”

Cin, 72/18

HADİS

“Allah, peygamberlerinin kabirlerini mescid edinen Yahudi ve Hristiyanlara lânet etsin.”

Kaynak: Buhârî, 435; Müslim, 531
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Meşru kabir ziyareti ölümü ve âhireti hatırlatır.
- 2 Kabir sahibi için Allah'a dua edilir; kabir sahibine dua edilmez.
- 3 Ölülerden gaybî yardım ve medet istenmez.
- 4 Kabirler ibadet ve dua mahalline dönüştürülmez.

**KABRİ ZİYARET ET → ÖLÜ İÇİN DUA ET →
DUAYI YALNIZ ALLAH'A YÖNELT**

SALİHLERİ AŞIRI YÜCELTMENİN TEHLİKESİ

Salih kimseler sevilir, hayırlı amelleri örnek alınır; fakat onlar hakkında dinin sınırları aşılmaz.

Şeyh, veli veya salih kimselere Allah'a mahsus özellikler nispet etmek yahut onları ibadetin yöneltildiği kimseler hâline getirmek tevhidle bağdaşmaz. Salihlere duyulan sevgi kulluk derecesine çıkarılmaz.

ÂYET

“Dininizde aşırı gitmeyin.”

Nisâ, 4/171

HADİS

“Beni, Hristiyanların Meryem oğlunu aşırı övdükleri gibi aşırı övmeyin.”

Kaynak: Buhârî, 3445

Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Salih kimseler sevilir ve hayırları örnek alınır.
- 2 Salihler hakkında dinde aşırılığa gidilmez.
- 3 Allah'a mahsus sıfat ve ibadetler hiçbir kula yöneltilmez.
- 4 Geçmiş ümmetlerde salihleri aşırı yüceltmek zamanla şirke kapı açmıştır.

SALİHLERİ SEV → HAYIRLARINI ÖRNEK AL → DİNDE AŞIRI GİTME

MUHAMMED ﷺ ALLAH'IN RESÛLÜDÜR

Muhammed ﷺ Allah'ın kulu ve son elçisidir.

Ona iman etmek; haber verdiğini tasdik etmeyi, emrettiğine itaat etmeyi ve yasakladığından sakınmayı gerektirir. O ﷺ ibadet edilmek için değil, Allah'a kulluğu öğretmek ve insanları tevhide çağırmak için gönderilmiştir.

ÂYET

**“Muhammed,
Allah'ın Resûlüdür.”**

Fetih, 48/29

HADİS

**“Ben Allah'ın kulu
ve Resûlüyüm.”**

Kaynak: Buhârî, 3445
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Muhammed ﷺ Allah'ın kulu ve Resûlüdür.
- 2 Ona iman etmek, haberlerini tasdik etmeyi gerektirir.
- 3 Resûlullah'a ﷺ itaat, Allah'ın emridir.
- 4 Peygamber ﷺ sevilir ve kendisine uyulur; fakat ibadet yalnız Allah'a yapılır.

**RESÛLE İMAN ET → ONA İTAAT ET →
SÜNNETİNE UY → İBADETİ YALNIZ ALLAH'A YAP**

MUHAMMEDUN RESÛLULLAH ŞEHADETİNİN MANASI

“Muhammed Allah’ın Resûlüdür” şهادeti; Resûlullah’ın ﷺ haber verdiklerini tasdik etmeyi, emrettiklerine itaat etmeyi, yasakladıklarından sakınmayı ve Allah’a ancak onun öğrettiği şekilde ibadet etmeyi gerektirir.

Sünnete ittibâ, bu şهادetin amelî gereğidir.

ÂYET

“Resûl size ne veriyse onu alın.”

Haşr, 59/7

HADİS

“Kim bana itaat ederse Allah’a itaat etmiş olur.”

Kaynak: Buhârî, 7137; Müslim, 1835
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Resûlullah’ın ﷺ haber verdiği tasdik edilir.
- 2 Emrettiğine itaat edilir.
- 3 Yasakladığından sakınılır.
- 4 Allah’a, Resûlullah’ın ﷺ öğrettiği şekilde ibadet edilir; Sünnetin önüne başka bir yol geçirilmez.

TASDİK ET → İTAAT ET → YASAKTAN SAKIN → SÜNNETE UY

PEYGAMBERE ﷺ İTAAT

Resûlullah'a ﷺ itaat, Allah'ın emridir.

Mümin onun sahih sünnetini kabul eder, emirlerine uyar ve yasaklarından sakınır. Din konusunda şahısların görüşleri sünnetin önüne geçirilmez; ölçü Allah'ın Kitabı ve Resûlü'nün ﷺ sahih sünnetidir.

ÂYET

“Kim Resûle itaat ederse Allah'a itaat etmiş olur.”

Nisâ, 4/80

HADİS

“Ümmetimin hepsi cennete girecektir; yüz çevirenler hariç...
Kim bana itaat ederse cennete girer.”

Kaynak: Buhârî, 7280
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Resûlullah'a ﷺ itaat, Allah'a itaatin gereğidir.
- 2 Sahih sünnet kabul edilir ve ona uyulur.
- 3 Peygamberin ﷺ emri karşısında şahısların görüşleri ölçü yapılmaz.
- 4 Peygambere ﷺ ittibâ, imanın amelî göstergelerindendir.

**RESÛLE İTAAT ET → SÜNNETE UY →
YASAKLARINDAN SAKIN → KİTAP VE SÜNNETİ ÖLÇÜ AL**

SÜNNETE UYMAK NEDEN ZORUNLUDUR?

Sünnet, Resûlullah'ın ﷺ sözleri, fiilleri ve onaylarıyla ümmetine bıraktığı hidayet yoludur.

Sünnete uymak Allah'ın emridir. Selefin yolu; sahih sünneti şahısların görüşlerinin ve sonradan ortaya çıkan dinî uygulamaların önüne geçirmektir.

ÂYET

“Bana uyun ki
Allah da sizi sevsin.”

Âl-i İmrân, 3/31

HADİS

“Benim sünnetime ve
benden sonra râşid halifelerin
sünnetine sarılın.”

Kaynak: Ebû Dâvûd, 4607;
Tirmizî, 2676
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Sünnete uymak Allah'ın emridir.
- 2 Sahih sünnet, dinin anlaşılmasında temel ölçüdür.
- 3 Şahısların görüşleri sahih sünnetin önüne geçirilmez.
- 4 Sonradan ortaya çıkan dinî uygulamalar sünnete arz edilir.

**SÜNNETİ ÖĞREN → SAHİH OLDUĞUNU TESPİT ET →
ONA UY → GÖRÜŞLERİN ÖNÜNE GEÇİR**

KUR'AN VE ŞÜNNETE BİRLİKTE BAĞLANMAK

Kur'an'a iman, Resûlullah'ın ﷺ sahih sünnetini kabul etmeyi de gerektirir.

Allah, Resûlüne itaati emretmiştir. Selef dini Kitap ve sahih Sünnetten birlikte öğrenmiş, ikisini birbirinden ayırmamıştır.

ÂYET

“Allah’a itaat edin
ve Resûle itaat edin.”

Nisâ, 4/59

HADİS

“Dikkat edin! Bana Kur'an
ve onunla beraber onun
bir benzeri verilmiştir.”

Kaynak: Ebû Dâvûd, 4604
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Kur'an ve sahih Sünnet birbirinden koparılmaz.
- 2 Kur'an, Resûlullah'a ﷺ itaati emreder.
- 3 Sünnet, Kur'an'ın nasıl anlaşılacağını ve yaşanacağını açıklar.
- 4 Mümin dini kendi görüşüne göre değil, Kur'an ve sahih Sünnetin delilleriyle öğrenir.

**KUR'AN'A BAĞLAN → SAHİH ŞÜNNETE UY →
İKİSİNİ BİRBİRİNDEN AYIRMA**

DİNİ SAHÂBENİN ANLAYIŞIYLA ANLAMAK

Sahâbe, vahyin inişine şahit olmuş, Kur'an ve sünneti doğrudan Resûlullah'tan (ﷺ) öğrenmiş ilk nesildir. Bu sebeple dini anlamada onların yolu özel bir yere sahiptir. Nasları sağlıklı şekilde anlamak için, sahâbenin ve onları güzellikle takip eden ilk hayırlı nesillerin anlayışını esas almalıyız.

ÂYET

**“Muhacir ve Ensardan
öne geçen ilkler...”**

Tevbe 9/100

HADİS

**“İnsanların en hayırlıları
benim asrında yaşayanlardır;
sonra onları takip edenler,
sonra onları takip edenlerdir.”**

Buhârî, 2652; Müslim, 2533
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Sahâbe, vahyin inişine şahit olan ve Kur'an ile sünneti doğrudan Resûlullah'tan (ﷺ) öğrenmiş ilk nesildir.
- 2 Sahâbenin anlayışını esas almak, onları vahyin yerine koymak değildir; ölçü Kur'an ve sahih sünnettir.
- 3 Naslar, sonradan ortaya çıkan düşünce, yorum ve anlayışlara göre değil, sahâbenin ve ilk hayırlı nesillerin yolu gözetilerek anlaşılır.
- 4 Sahâbenin yaşantısı, dini uygulamada en güvenilir örnektir; çünkü onlar en iyi bilen, en iyi yaşayan ve en samimi aktaran nesildir.
- 5 Dinde sahâbenin yolundan ayrılmak, çoğu zaman sonradan ortaya çıkan bid'at ve sapmalara kapı aralar.

DERSİN ÖZÜ

**Kur'an ve sünnete bağlan, dini sahâbenin
anlayışıyla öğren, ilk hayırlı nesillerin yolunu esas al.**

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

SELEF-İ SÂLİH
KİMLERDİR?

Selef-i Sâlih; başta sahâbe olmak üzere onları güzellikle takip eden ilk hayırlı nesillerdir. Onların üstünlüğü, sadece önce yaşamış olmalarından değil; vahye en yakın nesiller olmaları, Kur'an ve sünnete bağlı kalmaları ve dini Resûlullah'ın (ﷺ) öğrettiği şekilde sonraki nesillere aktarmalarından kaynaklanır.

ÂYET

“Onlara güzellikle
uyanlardan...”

Tevbe 9/100

HADİS

“İnsanların en hayırlıları
benim neslimdir; sonra onları
takip edenler, sonra onları
takip edenlerdir.”

Buhârî, 2652; Müslim, 2533
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Selef-i Sâlih'in başında sahâbe nesli gelir. Onlar, vahyin inişine şahit olmuş ve Kur'an ile sünneti doğrudan Resûlullah'tan (ﷺ) öğrenmiş ilk nesildir.
- 2 Sahâbeyi güzellikle takip eden tâbiîn ve tebeut-tâbiîn, ilk hayırlı nesiller olarak bu yolun devamıdır.
- 3 Onların üstünlüğü, sadece erken dönemde yaşamalarından değil; Kur'an ve sahih sünnete bağlılıklarından, samimiyetlerinden ve güzel ahlâklarındandır.
- 4 Selefin yolu, dini aslına uygun şekilde anlamak ve yaşamaktır. Onlar bid'atlardan uzak durmuş, ehli dalâletin yollarına girmemişlerdir.
- 5 Bizim için kurtuluş, Kur'an ve sünneti Selef-i Sâlih'in anlayışı üzere öğrenmek ve onların yolunu izlemektir.

DERSİN
ÖZÜ

KUR'AN VE SÜNNETE BAĞLAN,
SELEF-İ SÂLİH'İN SAHİH ANLAYIŞI ÜZERE ÖĞREN.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

SELEFÎ MENHEC
NEDİR?

Selefî menhec; Kur'an ve sahih sünnete, sahâbe ve onları güzellikle takip eden ilk nesillerin anlayışı üzere bağlanma yoludur. Ölçü şahıslar veya sonradan ortaya çıkan görüşler değil; vahiy ve onu en iyi anlayan ilk nesillerin yoludur.

ÂYET

“Müminlerin yolundan başkasına uyarsa...”

Nisâ 4/115

HADİS

“Benim sünnetime ve benden sonra râşid halifelerin sünnetine sarılın.”

Ebû Dâvûd, 4607; Tirmizî, 2676
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Selefî menhecin temel ölçüsü Kur'an ve sahih sünnettir.
- 2 Naslar, sahâbe ve onları güzellikle takip eden ilk hayırlı nesillerin anlayışı gözetilerek anlaşılır.
- 3 Ölçü, herhangi bir şahıs, grup, cemaat veya sonradan ortaya çıkan görüş değildir.
- 4 Selefî menhec, yeni bir din veya yeni bir mezhep ortaya koymak değil; vahyin getirdiği dini, ilk hayırlı nesillerin yolu üzere anlamak ve yaşamaktır.
- 5 Bu menhec ayrılık ve bölücülük değil; ümmeti hak üzere birleştiren, sahih ilim ve amel yoludur.

DERSİN
ÖZÜ

KUR'AN'A BAĞLAN,
SAHİH SÜNNETE UY,
SELEF-İ SÂLİHİN'İN ANLAYIŞINI ESAS AL.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

BİD'AT NEDİR?

Bid'at; Allah'a yakınlaşma maksadıyla dinden kabul edilip Kur'an ve sahih sünnette meşru bir dayanağı bulunmayan sonradan çıkarılmış uygulamadır.

İbadetlerde ölçü kişisel beğeni, gelenek veya "niyetim güzel" düşüncesi değil; Resûlullah'ın gösterdiği yola uygunluktur. Güzel niyet önemli olsa da, delilsiz bir ibadet Allah katında kabul edilmez.

ÂYET

"Yoksa Allah'ın izin vermediği şeyleri kendilerine din olarak belirleyen ortakları mı var?"

Şûrâ 42/21

HADİS

"Kim bizim bu işimizde ondan olmayan bir şeyi ortaya çıkarırsa o reddedilmiştir."

Buhârî, 2697; Müslim, 1718
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Bid'at, sırf "yeni olan her şey" demek değildir; mesele din ve ibadet alanında sonradan ortaya konulan uygulamadır.
- 2 Bir amelin Allah'a yakınlaşma amacıyla yapılması, onu kendiliğinden meşru hâle getirmez; şer'î dayanağı bulunmalıdır.
- 3 Güzel niyet önemlidir; fakat ibadetin kabulünde niyetle beraber Resûlullah'ın sünnetine uygunluk da esastır.
- 4 İbadette ölçü insanların beğenisi veya zamanla oluşan gelenekler değil, Kur'an ve sahih sünnettir.

DERSİN ÖZÜ

NİYETİNİ DÜZELT → DELİLİNİ ARA
SÜNNETE UY → DİNDE SONRADAN İBADET ORTAYA ÇIKARMA

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

BİD'ATIN TEHLİKESİ

Bid'at, sünnetin karşısında sonradan dine sokulan uygulamalardır.
Güzel niyet, delilsiz bir ibadeti meşru hâle getirmez.

Selefin yolu; ibadette Resûlullah'ın sünnetine bağlı kalmak
ve dine sonradan çıkarılan şeylerden sakınmaktır.

ÂYET

“İşte bu benim
dosdoğru yolumdur;
ona uyun.”

En'âm 6/153

HADİS

“Her bid'at dalâlettir.”

Müslim, 867; Nesâî, 1578
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

1

Bid'atin tehlikesi, din ve ibadet adına ortaya konulmasıdır.

2

Bir amelin güzel görülmesi veya iyi niyetle yapılması,
delil yoksa onu sünnet hâline getirmez.

3

İbadette doğru ölçü, “Bana güzel geliyor mu?” değil,
“Resûlullah'ın sünnetinde bunun dayanağı var mı?” sorusudur.

4

Sünnete bağlılık yalnız sünneti yapmak değil, aynı zamanda
dine sonradan ibadet olarak eklenen şeylerden sakınmaktır.

DERSİN
ÖZÜ

GÜZEL NİYET YETMEZ → DELİLİ ARA
SÜNNETE SARIL → BİD'ATTEN SAKIN

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

İBADETLERDE DELİLE BAĞLILIK

İbadetlerin esası tevkîfîliktir; yani Allah'a hangi ibadetle ve nasıl kulluk edileceği şer'î delille belirlenir. Bir ibadetin türü, şekli, zamanı ve miktarı kişinin tercihinine göre belirlenmez.

Mümin; gelenek, çoğunluk veya şahısların görüşünü değil, Kur'an ve sahih sünnetin gösterdiği yolu esas alır.

ÂYET

“İşte bu benim dosdoğru yolumdur; ona uyun.”

En'âm 6/153

HADİS

“Kim bizim emrimize uygun olmayan bir amel işlerse o reddedilmiştir.”

Müslim, 1718 **SAHİH**
Elbânî

ÖNEMLİ NOTLAR

1

İbadetlerde temel ölçü delildir; kulluk biçimi kişisel tercihle oluşturulmaz.

2

Bir ibadetin yaygınlaşmış veya uzun zamandır yapılıyor olması, tek başına onun meşru olduğunun delili değildir.

3

Bir şeyh, hoca veya âlimin bir uygulamayı tavsiye etmesi de tek başına delil değildir; âlimin sözü de şer'î delille değerlendirilir.

4

İbadette asıl soru “Bunu kim yapıyor?” değil, “Bunun Kur'an ve sahih sünnette dayanağı nedir?” olmalıdır.

**DERSİN
ÖZÜ**

**ŞAHSA DEĞİL DELİLE BAK
ŞER'İ DAYANAĞINI ÖĞREN → SÜNNETE UYGUN KULLUK ET**

UBEYDULLAH ARSLAN

— İSLAM DAVETÇİSİ —

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

ALLAH'A ANCAK MEŞRU KILDIĞI ŞEKİLDE İBADET ETMEK

İbadetin kabulü yalnız ihlâsa değil, aynı zamanda Resûlullah'ın sünnetine uygun olmasına bağlıdır. Kul, Allah'a nasıl ibadet edeceğini kendi arzusuyla belirlemez; ibadetin şeklinde, zamanında ve niteliğinde Allah'ın meşru kıldığı sınırlara bağlı kalır. İbadetlerde ölçü, Kur'an ve sahih sünnettir; gelenek, kişisel tercih veya çoğunluğun yaptığı bir uygulama ibadeti meşru hâle getirmez.

ÂYET

“De ki: Rabbim,
ancak salih amel işlesin.”

Kehf 18/110

HADİS

“Beni nasıl namaz
kılıyor gördüyseniz
öyle namaz kılın.”

Buhârî, 631
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Allah'a kullukta ihlâs ve sünnete uygunluk birlikte gözetilir. Sadece niyet yeterli değildir; ibadet aynı zamanda şer'î delile uygun olmalıdır.
- 2 Güzel niyet, ibadetin şeklini kişinin kendi arzusuyla belirlemesine izin vermez. Allah'a yakınlaşma maksadıyla da olsa delilsiz bir ibadet meşru değildir.
- 3 Bir ibadetin nasıl, ne zaman ve hangi şekilde yapılacağı konusunda şer'î ölçülere bağlı kalınır. İbadetin türü, şekli ve zamanı vahiy ile belirlenir.
- 4 Allah'a yaklaşmanın doğru yolu, yeni ibadet biçimleri üretmek değil, O'nun meşru kıldığı şekilde kulluk etmektir. Sünnete bağlılık, bid'atten korunmanın en güçlü yoludur.

DERSİN ÖZÜ

NİYETİNİ ALLAH İÇİN ARINDIR →
SÜNNETİ ÖĞREN → İBADETİ MEŞRU KILINDIĞI ŞEKİLDE YAP

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

SAHÂBENİN DİNDEKİ YERİ

Sahâbe, Resûlullah'ı görüp ona iman eden ve İslâm üzere vefat eden ilk nesildir. Onlar vahyi doğrudan Peygamber'den öğrenmiş, Kur'an'ın inişine şahit olmuş ve sünneti sonraki nesillere aktarmışlardır. Selefî menhec; sahâbenin faziletini kabul eder, dini anlamadaki konumlarını gözetir ve onlar hakkında hayırdan başka söz söylemez.

ÂYET

“Allah onlardan razı olmuş,
onlar da O'ndan razı
olmuşlardır.”

Tevbe 9/100

HADİS

“Ashabıma sövmeyin.”

Buhârî, 3673; Müslim, 2540
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Sahâbe, vahyi ve sünneti doğrudan Resûlullah'tan öğrenen ilk nesildir.
- 2 Kur'an ve sünnet bize büyük ölçüde sahâbenin nakliyle ulaşmıştır.
- 3 Sahâbenin faziletini ve dindeki üstün konumunu kabul etmek, Selef-i Sâlihîn'in menhecindendir.
- 4 Sahâbe hakkında konuşurken ölçü; onların faziletini korumak, haklarını gözetmek ve dilimizi kötü sözden muhafaza etmektir.

DERSİN ÖZÜ

SAHÂBEYİ TANI → FAZİLETLERİNİ BİL → DİNİ ANLAMADAKİ
KONUMLARINI GÖZET → DİLİNİ ONLAR HAKKINDA KORU

KUR'ÂN

SÜNNET

SAHÂBE

SELÂF

SAHÂBEYİ SEVMEK

Sahâbeyi sevmek, Resûlullah'ın arkadaşlarına karşı müminin taşıdığı imanî muhabbetin bir parçasıdır. Onların faziletleri anılır, kusurları araştırılmaz; aralarında meydana gelen ihtilaflarda dil korunur ve onlar için dua edilir.

ÂYET

“Rabbimiz! Bizi ve bizden önce iman etmiş kardeşlerimizi bağışla.”

Haşr 59/10

HADİS

“Ensarı sevmek imanın, Ensara buğzetmek ise nifakın alâmetidir.”

Buhârî, 17; Müslim, 74
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Sahâbeyi sevmek, Resûlullah'ın yetiştirdiği ilk İslâm nesline duyulan imanî muhabbetir.
- 2 Sahâbenin faziletleri anılır; onların kusurlarını araştırmak ve yaymak Selefın yolu değildir.
- 3 Sahâbe arasında meydana gelen ihtilaflarda dilimizi korur, onlar hakkında kötü söz söylemekten sakınırız.
- 4 Kur'an'ın öğrettiği tavır; bizden önce iman eden mümin kardeşlerimiz için mağfiret dilemek ve kalbimizde kin taşımamaktır.

DERSİN ÖZÜ

SAHÂBEYİ SEV → FAZİLETLERİNİ AN
DİLİNİ KORU → ONLAR İÇİN DUA ET

KUR'AN

SÜNNET

SAHÂBE

SELÂF

SÜNNET KARSISINDA ŞAHİSİ VE GÖRÜŞÜ ÖNE GEÇİRMEMEK

Hiçbir âlimin, şeyhin veya kişinin sözü Resûlullah'ın sahih sünnetinin önüne geçirilmez. Herkesin sözü delile arz edilir. Selefin ölçüsü şahıslara körü körüne bağlanmak değil; hak ortaya çıktığında Kur'an ve sünnete teslim olmaktır.

ÂYET

“Allah'ın ve Resûlü'nün önüne geçmeyin.”

Hucurât 49/1

HADİS

“Allah'a isyan olan bir konuda hiçbir kimseye itaat yoktur.”

Müslim, 1840; Nesâî, 4205
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 Âlimlere hürmet edilir; fakat hiçbir âlim masum değildir.
- 2 Bir sözün doğruluğunun ölçüsü, onu söyleyen kişinin büyüklüğü değil şer'î delile uygunluğudur.
- 3 Sahih sünnet açıkça ortaya çıktığında şahıs, mezhep veya alışkanlık sünnetin önüne geçirilmez.
- 4 Selefî menhecin ölçüsü şahıs taassubu değil, hak ortaya çıktığında delile teslim olmaktır.

DERSİN ÖZÜ

ŞAHSA HÜRMET ET → SÖZÜNÜ DELİLE ARZ ET
SAHİH SÜNNETİ ÖNE AL → HAKKA TESLİM OL

KUR'AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

İMAN NEDİR?

Selefin açıklamasına göre iman; kalbin tasdiki, dilin sözü ve organların amelidir. İtaatle artar, günahla azalır. İman yalnızca kalpte bulunan bilgi veya dille söylenen bir söz değildir; salih amel de imanın kapsamındadır.

ÂYET

“İmanlarına iman katsınlar diye.”

Fetih 48/4

HADİS

“İman yetmiş küsur şubedir.”

Müslim, 35
Elbânî: Sahih

ÖNEMLİ NOTLAR

- 1 İman yalnız kalpteki tasdikten ibaret değildir; söz ve amel de imanın kapsamındadır.
- 2 İman sabit bir derece değildir; Allah’a itaatle artar, günahlarla azalır.
- 3 Dil ile iman sözü söylemek önemlidir; fakat iman, kalp ve amelden tamamen koparılamaz.
- 4 Selef-i Sâlihîn’in iman anlayışı; kalbin tasdiki + dilin sözü + organların ameli esasına dayanır.

DERSİN ÖZÜ

KALPLE TASDİK ET → DİLİNLE SÖYLE
ORGANLARINLA AMEL ET → İTAATLE İMANINI ARTIR

KUR’AN

SÜNNET

İLİM

AMEL

İMANIN ALTI ESASI

1. GİRİŞ

İman, insanın Allah'a kulluğunu, hayatının anlamını ve ahiretteki kurtuluşunu belirleyen en temel meseledir. İman, sadece kalpte bir his değildir; bilgi, tasdik, teslimiyet ve amelle hayat bulan bir hakikattir. Allah Teâlâ, iman esaslarını Kur'an'da açıkça bildirmiştir.

İmanın altı esası, Bakara sûresi 177. âyette şöyle zikredilmiştir:

"İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı yönüne çevirmeniz değildir. İyilik; Allah'a, ahiret gününe, meleklerle, kitaba ve peygamberlere iman eden, Allah'ın sevgisiyle mala, yakınlarla, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dileyenlere ve kölelere harcayan, namazı kılan, zekâtı veren, sözleşme yaptıklarında sözlerinde duran, sıkıntıda, hastalıkta ve savaşın şiddetli olduğu zamanlarda sabreden kimselerdir. İşte doğru olanlar bunlardır. İşte takvâ sahipleri bunlardır."

(Bakara, 2/177)

Bu âyette imanın altı esası açıkça sıralanmıştır. Şimdi bu esasları tek tek ele alalım.

2. İMANIN ALTI ESASI

1 ALLAH'A İMAN

Allah'ın varlığına, birliğine, rubûbiyetine, ulûhiyetine ve isim-sıfatlarına iman etmektir. Allah'tan başka ilah olmadığını bilmek, O'na kulluk etmek ve hayatı O'nun emir ve yasaklarına göre yaşamaktır.

"De ki: O, Allah'tır, bir tektir."
(İhlâs, 112/1)

2 AHİRET GÜNÜNE İMAN

Ölümünden sonra dirilişin, hesabın, cennet ve cehennem gerçeğinin iman etmektir. Dünya hayatının geçici, ahiret hayatının ise ebedî olduğunu bilmektir.

"Sonra mutlaka ölecek ve sonra mutlaka kıyamet günü diriltileceksiniz."
(Mü'minün, 23/15-16)

3 MELEKLERE İMAN

Allah'ın emriyle çeşitli görevleri yerine getiren, gayb âleminden varlıklar olan meleklerle iman etmektir. Onların varlığını, görevlerini ve özelliklerini kabul etmektir.

"O, size ve sizinle birlikte olanlara, sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için meleklerini gönderir."
(Ahzâb, 33/43)

4 KİTAPLARA İMAN

Allah'ın peygamberlerine gönderdiği ilahî kitapların hepsine iman etmektir. Tevrat, Zebur, İncil ve son ilahî kitap olan Kur'an'a iman etmek bu kapsamdadır. Müslüman, bu kitapların Allah'tan geldiğini, insanlara hidayet için indirilmiş olduğunu kabul eder.

"(O peygamberler) kendilerine kitap verdiğimiz peygamberlerdir. Onlara (da) iman edersin. Sana indirilene de iman edersin...."
(Bakara, 2/136)

5 PEYGAMBERLERE İMAN

Allah'ın insanlara doğru yolu göstermek için gönderdiği bütün peygamberlere iman etmektir. Hz. Âdem'den Hz. Muhammed'e (sallallahu aleyhi ve sellem) kadar gelen tüm peygamberlerin Allah'ın elçileri olduğunu, onların doğru, güvenilir ve tebliğ ettikleri şeyin hak olduğunu kabul etmektir.

"De ki: Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına indirilene, Musa'ya, İsa'ya ve diğer peygamberlere verilenlere iman ettik. Onlar arasında hiçbirini diğerinden ayırmayız. Biz yalnız O'na teslim olmuş kimseleriz."
(Bakara, 2/136)

6 KADERE İMAN

Allah'ın her şeyi ezelden ebede kadar ilmiyle bildiğine, dilediğine, yazdığına ve takdir ettiğine iman etmektir. Kader, insanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz; aksine kulun irade ve tercihinin de Allah'ın ilmi ve takdiri dâhilinde olduğunu ifade eder.

"Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık."
(Kamer, 54/49)

3. İMANIN HAYATA ETKİSİ

- ◆ İnsana hayatın anlamını kazandırır.
- ◆ Zorluklar karşısında sabır ve metanet verir.
- ◆ Dünyaya bakışını değiştirir, önceliklerini doğru belirlemesini sağlar.
- ◆ İbadetlere ve güzel amellere yönlendirir.
- ◆ Ahirette kurtuluşun temelini oluşturur.

4. SONUÇ

İmanın altı esası, bir Müslümanın inancının temel direkleridir. Bu esaslar sadece bilinmekle kalmamalı, kalpte yer etmeli, hayata yansımaları ve başkalarına da tebliğ edilmelidir. Çünkü kurtuluş, ancak doğru iman ve salih amelle mümkündür.

48. DERS

ALLAH'A İMAN

KISA ŞERH

Allah'a iman; O'nun varlığına ve birliğine, rubûbiyyetine, ulûhiyyetine ve güzel isim ve sıfatlarına iman etmeyi kapsar.

Mümin yalnız Allah'ı Rab ve illah kabul eder; ibadetin hiçbir çeşidini O'ndan başkasına yöneltmez.

ÂYET

“Allah'a ve Resûlüne iman edin.”

A'râf, 7/158

HADİS

Bir sahâbî Resûlullah ﷺ'e:

“Bana İslâm hakkında öyle bir söz söyle ki senden sonra onu başka kimseye sormayayım.” dedi. Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu: **“Allah'a iman ettim de, sonra dosdoğru ol.”**

Müslim, 38 — Sahih (Elbânî)

ALLAH'A İMANIN KAPSADIĞI TEMEL ESASLAR

1

Allah'ın varlığına iman

Allah vardır ve varlığı hiçbir mahlûka bağlı değildir.

2

Allah'ın birliğine iman

O'nun ortağı, benzeri ve dengi yoktur.

3

Rubûbiyyetine iman

Yaratan, rızık veren, yöneten ve bütün kâinat üzerinde tasarruf sahibi yalnız Allah'tır.

4

Ulûhiyyetine iman

Dua, tevekkül, korku, ümit, kurban, adak ve bütün ibadet çeşitleri yalnız Allah'a yöneltilir.

5

İsim ve sıfatlarına iman

Allah'ın Kur'an ve sahih sünnette bildirdiği güzel isim ve yüce sıfatlar, O'na yaraşır şekilde kabul edilir.

DERSİN ÖZÜ

ALLAH'A İMAN, SADECE O'NUN VARLIĞINI KABUL ETMEK DEĞİLDİR; O'NU RUBÛBİYYETİNDE, ULÛHİYYETİNDE VE İSİM-SIFATLARINDA BİRLEMEDİR.

49. DERS

MELEKLERE İMAN

KISA ŞERH

Melekler, Allah'ın nurdan yarattığı, kendilerine verilen emirlere asla karşı gelmeyen ve gayb âlemine ait kullarıdır.

Mümin; Allah'ın ve Resûlü'nün ﷺ bildirdiği meleklerin varlığına, isimlerine, sıfatlarına ve görevlerine iman eder.

ÂYET

“Ve O'nun
meleklerine...”

Bakara, 2/285

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Melekler nurdan yaratılmıştır.”

Müslim, 2996 — Sahih

MELEKLERE İMANIN KAPSADIĞI TEMEL ESASLAR

1

Meleklerin varlığına iman

Onlar gayb âlemine ait, gerçek varlıklardır.

2

İsimleri bildirilen meleklerle iman

Cebrâil, Mikâil ve diğer sahih nasslarda adı bildirilen meleklerle isimleriyle iman edilir.

3

Sıfatlarına iman

Allah ve Resûlü ﷺ onların hangi sıfatlarını bildirmişse bunlar tasdik edilir.

4

Görevlerine iman

Allah'ın kendilerine verdiği görevleri eksiksiz yerine getirirler.

5

Allah'a asla isyan etmediklerine iman

Melekler Allah'ın emrine karşı gelmez, kendilerine emredilene yaparlar.

DERSİN ÖZÜ

MELEKLERE İMAN; ONLARIN VARLIĞINI, ALLAH'IN BİLDİRDİĞİ İSİM VE SIFATLARINI VE KENDİLERİNE VERİLEN GÖREVLERİ TASDİK ETMEKTİR.

50. DERS

KİTAPLARA İMAN

KISA ŞERH

Allah'ın peygamberlerine indirdiği kitapların hak olduğuna iman etmek, imanın temel esaslarından biridir.

Kur'an, Allah'ın son kitabıdır; önceki vahiyleri tasdik eden ve insanlar için kıyamete kadar hidayet rehberi olan kitaptır.

Mümin, Allah'ın peygamberlerine indirdiği bütün kitapların aslının vahiy olduğuna inanır. Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an gibi adı bildirilen kitaplara isimleriyle iman eder; adı bildirilmeyen ilâhî kitapların da hak olduğuna topluca inanır.

ÂYET

“Ve O’nun kitaplarına...”

Bakara, 2/285

HADİS

Resûlullah ﷺ imanı tarif ederken şöyle buyurdu:

“İman; Allah’a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve âhiret gününe iman etmendir.”

Mûslim, 8 — Sahih

KİTAPLARA İMANIN KAPSADIĞI TEMEL ESASLAR

1

Allah'ın indirdiği bütün kitapların hak olduğuna iman
Hepsinin aslı Allah'tan gelen vahiydir.

2

İsmi bildirilen kitaplara isimleriyle iman
Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an bunlardandır.

3

Kur'an'ın son ilâhî kitap olduğuna iman
Kur'an'dan sonra insanlara bağlayıcı yeni bir ilâhî kitap gelmeyecektir.

4

Kur'an'ın önceki vahiyleri tasdik ettiğine iman
Kur'an, önceki vahiylerin aslının Allah'tan geldiğini doğrular.

5

Bugün bağlayıcı vahyin Kur'an olduğuna iman
Müslüman için dinî inanç ve hükümler Kur'an ve sahih sünnetten alınır.

DERSİN ÖZÜ

KİTAPLARA İMAN; ALLAH'IN İNDİRDİĞİ VAHİYLERİN ASLININ HAK OLDUĞUNU TASDİK ETMEK VE SON, KORUNMUŞ, BAĞLAYICI VAHİY OLAN KUR'AN'A TABİ OLMAKTIR.

51. DERS

PEYGAMBERLERE İMAN

KISA ŞERH

Allah, kullarını yalnız kendisine ibadete çağırmaları için peygamberler göndermiştir. Onların tamamının Allah tarafından gönderilmiş hak peygamberler olduğuna iman edilir. Mümin, peygamberlerden bir kısmına inanıp diğerlerini reddetmez; Allah'ın gönderdiği bütün peygamberleri tasdik eder ve Muhammed ﷺ'in son peygamber olduğuna inanır.

ÂYET

“O’nun peygamberlerinden hiçbirinin arasında ayırım yapmayız.”

Bakara, 2/285

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Benden sonra peygamber yoktur.”

Buhârî, 3455; Müslim, 1842 — Sahih

PEYGAMBERLERE İMANIN KAPSADIĞI TEMEL ESASLAR

1

Bütün peygamberlerin hak olduğuna iman

Allah'ın gönderdiği bütün peygamberler tasdik edilir.

2

İsmi bildirilen peygamberlere isimleriyle iman

Kur'an ve sahih sünnette isimleri bildirilen peygamberlere isimleriyle; bildirilmeyenlere topluca iman edilir.

3

Tebliğ ettikleri vahyin hak olduğuna iman

Peygamberler Allah'ın kendilerine bildirdiği dini insanlara tebliğ etmişlerdir.

4

Peygamberlerin çağrısının temelini Allah'a kulluk olduğunu bilmek

Peygamberlerin davetinin esası, insanları Allah'ı birlemeye ve yalnız O'na ibadet etmeye çağırmaktır.

5

Muhammed ﷺ'in son peygamber olduğuna iman

Onunla peygamberlik sona ermiştir; ondan sonra peygamber yoktur.

DERSİN ÖZÜ

PEYGAMBERLERE İMAN; ALLAH'IN GÖNDERDİĞİ BÜTÜN PEYGAMBERLERİ TASDİK ETMEK, TEBLİĞ ETTİKLERİ VAHYİN HAK OLDUĞUNA VE MUHAMMED ﷺ'İN SON PEYGAMBER OLDUĞUNA İMAN ETMEKTİR.

52. DERS

ÂHİRET GÜNÜNE İMAN

KISA ŞERH

Âhiret gününe iman; ölümden sonra diriliş, kabir hayatına, hesaba, mizana, sırata, cennet ve cehenneme ve Allah ile Resûlü'nün ﷺ âhiret hakkında haber verdiği bütün hakikatlere iman etmektir.

Dünya hayatı geçicidir. İnsan öldükten sonra yeniden diriltilecek, Allah'ın huzurunda hesaba çekilecek ve amellerinin karşılığını görecek.

ÂYET

“Sonra şüphesiz siz
bunun ardından mutlaka
öleceksiniz. Sonra da kıyamet
günü mutlaka diriltileceksiniz.”

Mü'minûn, 23/15-16

HADİS

Cibrîl ﷺ imanı sorduğunda
Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:
“İman; Allah'a, meleklerine,
kitaplarına, peygamberlerine,
âhiret gününe ve kaderin hayrına
ve şerrine iman etmendir.”

Müslim, 8 — Sahih

ÂHİRET GÜNÜNE İMANIN KAPSADIĞI TEMEL ESASLAR

- 1 Ölümün hak olduğuna iman**
Her canlı ölümü tadacak ve dünya hayatı sona erecektir.
- 2 Kabir hayatının hak olduğuna iman**
Ölüm ile yeniden diriliş arasındaki berzah hayatı gerçektir.
- 3 Yeniden diriliş ve hesabın hak olduğuna iman**
Allah bütün insanları yeniden diriltecek ve yaptıklarından hesaba çekecektir.
- 4 Mizan ve sıratın hak olduğuna iman**
Ameller tartılacak ve insanlar sırattan geçecektir.
- 5 Cennet ve cehennemin hak olduğuna iman**
Cennet ve cehennem gerçektir; insan sonunda yaptıklarının karşılığını görecek.

DERSİN ÖZÜ

ÂHİRET GÜNÜNE İMAN; ÖLÜMÜN SON OLMADIĞINI, İNSANIN
YENİDEN DİRİLTİLECEĞİNİ, HESABA ÇEKİLECEĞİNİ VE SONUNDA
CENNET VEYA CEHENNEME VARACAĞINI TASDİK ETMEKTİR.

“O her şeyi
bir ölçüye göre
yaratmıştır.”
Furkan, 25/2

53. DERS

KADERE İMAN

İMANIN ALTI ESASI

ALLAH
HER ŞEYİ
BİLİR,
HER ŞEYE
GÜCÜ YETER.

KISA ŞERH

Kadere iman; Allah'ın olmuş ve olacak her şeyi ezeli ilmiyle bildiğine, bunları Levh-i Mahfûz'da yazdığına, her şeyin O'nun dilemesiyle meydana geldiğine ve bütün varlıkları yaratanın Allah olduğuna iman etmektir.

Kulun iradesi ve fiilleri vardır; fakat bunlar Allah'ın ilmi, dilemesi ve yaratmasının dışında değildir. Kader, insanın günah ve ihmallerine mazeret yapılmaz.

ÂYET

“Şüphesiz biz her şeyi
bir kader ile yarattık.”

Kamer, 54/49

HADİS

Cibrîl ﷺ imanı sorduğunda
Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“İman; Allah'a, meleklerine,
kitaplarına, peygamberlerine,
âhiret gününe ve kaderin hayrına
ve şerrine iman etmendir.”

Müslim, 8 — Sahih

KADERE İMANIN DÖRT MERTEBESİ

1

İLİM

Allah geçmiş, geleceği, gizliyi ve açığı; olmuş ve olacak her şeyi eksiksiz bilir.

2

KİTÂBET — YAZMA

Allah, meydana gelecek şeyleri Levh-i Mahfûz'da yazmıştır.

3

MEŞİET — DİLEME

Allah'ın dilediği olur, dilemediği olmaz. Kâinatta hiçbir şey O'nun dilemesinin dışında gerçekleşmez.

4

HALK — YARATMA

Allah her şeyin yaratıcısıdır. Kulların kendileri, iradeleri, güçleri ve fiilleri de Allah'ın yaratması kapsamındadır.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

KADERE İMAN, KULUN SORUMLULUĞUNU ORTADAN KALDIRMAZ.

İnsan tercih eder, irade eder ve yaptığı tercihlerden sorumludur.
Bu sebeple kader, günah işlemeye gerekçe yapılamaz.

DERSİN ÖZÜ

KADERE İMAN; ALLAH'IN HER ŞEYİ BİLDİĞİNE, YAZDIĞINA, DİLEDİĞİNE VE
YARATTIĞINA İMAN ETMEKTİR. KUL İSE KENDİSİNE VERİLEN İRADE VE
TERCİH SEBEBİYLE AMELLERİNDEN SORUMLUDUR.

“Bu Kur'an,
en doğru olana
yol gösterir...”
İsrâ, 17/9

54. DERS

KUR'AN ALLAH'IN KELÂMIDIR

RABBİMİZİN KELÂMI, HİDAYETİMİZİN ESASI

KISA ŞERH

Kur'an, Allah'ın hakiki kelâmıdır; mahlûk değildir. Allah onu konuşmuş, Cebrâil عليه السلام onu Allah'tan almış ve Muhammed ﷺ'e indirmiştir.

Mushaflarda yazılan, dillerimizle okunan ve kalplerimizde ezberlenen Kur'an, Rabbimizin kelâmıdır. Sesimiz, yazımız ve okuma fiilimiz mahlûktur; fakat okunan Kur'an Allah'ın kelâmıdır.

Ehl-i Sünnet, Allah'ın dilediği zaman dilediği şekilde konuştuğuna ve kelâm sıfatının Allah'ın sıfatlarından olduğuna iman eder.

ÂYET

“Eğer müşriklerden biri
senden eman dilerse, Allah'ın
kelâmını işitinceye kadar
ona eman ver.”

Tevbe, 9/6

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:
“Allah'ın Kitabı'ndan bir harf
okuyana bir hasene vardır;
her hasene on misliyle
karşılık görür.”

Tirmizî, 2910 — Hasen

SELEFİN AKİDESİ

İmam Ahmed b. Hanbel'in ortaya koyduğu Ehl-i Sünnet esaslarından biri şudur:

“Kur'an Allah'ın kelâmıdır; mahlûk değildir.”

Bu, Selef imamlarının Kur'an hakkındaki temel itikadî esaslarından.

KUR'AN HAKKINDA 5 TEMEL ESAS

1		Kur'an Allah'ın kelâmıdır
İnsan sözü veya herhangi bir mahlûkun sözü değildir.
2		Kur'an mahlûk değildir
Allah'ın kelâmı, O'nun sıfatlarındandır.
3		Allah'tan indirilmiştir
Cebrâil عليه السلام Kur'an'ı Allah'tan alarak Muhammed ﷺ'e getirmiştir.
4		Kur'an korunmuştur
Allah, indirdiği zikri koruyacağını haber vermiştir.
5		Kur'an'a iman, ona tâbi olmayı gerektirir
Onu yalnız okumak değil; haberlerini tasdik etmek, hükümlerine teslim olmak ve emirleriyle amel etmek gerekir.

DERSİN ÖZÜ

KUR'AN ALLAH'IN KELÂMIDIR; ALLAH'TAN İNDİRİLMİŞTİR VE
MAHLÛK DEĞİLDİR. MÜMİN ONU TASDİK EDER, HÜKMÜNE TESLİM OLUR
VE HAYATINI ONUN HİDAYETİNE GÖRE DÜZENLER.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

55. DERS

ALLAH'IN İSİM VE SIFATLARINA İMAN

RABBİMİZİ DOĞRU TANIMANIN TEMELİ

KISA ŞERH

Allah'ın isim ve sıfatlarına iman; Allah'ın kendisi için Kur'an'da, Resûlullah'ın ﷺ da sahih sünnette O'nun için sabit kıldığı isim ve sıfatları, Allah'a yaraşır şekilde kabul etmektir.

Ehl-i Sünnet, Allah'ın sıfatlarını inkâr etmez, anlamlarını tahrif etmez, keyfiyet belirlemez ve yaratılmışların sıfatlarına benzetmez.

Allah'ın sıfatları gerçektir; fakat O'nun hiçbir sıfatı mahlûkatın sıfatları gibi değildir.

ÂYET

“O'nun benzeri hiçbir şey yoktur.
O, hakkıyla işitendir,
hakkıyla görendir.”

Şûrâ, 42/11

Bu âyet iki esası birlikte ortaya koyar:
Allah mahlûkata benzemez; bununla beraber
O'nun işitme ve görme sıfatları gerçektir.

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Allah'ın doksan dokuz ismi
vardır; kim onları ihsâ ederse
cennete girer.”

Buhârî, 2736; Müslim, 2677 — Sahih

İSİM VE SIFATLARDA 4 TEMEL ÖLÇÜ

1

TAHRİF YOKTUR

Allah'ın isim ve sıfatlarının nasslarda bildirilen anlamları değiştirilmez.

2

TA'TİL YOKTUR

Allah'ın kendisi için sabit kıldığı isim ve sıfatlar inkâr edilmez veya işlevsiz hâle getirilmez.

3

TEKYÎF YOKTUR

Allah'ın sıfatlarının “nasıl?” olduğu hakkında keyfiyet belirlenmez. Keyfiyetini Allah bilir.

4

TEMSİL YOKTUR

Allah'ın sıfatları yaratılmışların sıfatlarına benzetilmez.

SELEFTEN ÖLÇÜ

İmam Mâlik'e Allah'ın arşa istivâsının nasıl olduğu sorulduğunda verdiği meşhur cevabın özü şöyledir:

“İstivâ malumdur; keyfiyeti meçhuldür. Ona iman etmek vaciptir;
nasıl olduğunu sormak bid'attir.”

Bu kaide, Selefin sıfatlar konusundaki temel yöntemini açıklar:
Nass kabul edilir; anlamı inkâr edilmez, fakat Allah'ın sıfatına bir keyfiyet biçilmeye çalışılmaz.

DERSİN ÖZÜ

ALLAH'I, KENDİSİNİ KUR'AN'DA VE RESÛLÜNÜN ﷺ SAHİH SÜNNETTE
TANITTIĞI ŞEKİLDE TANIRIZ: TAHRİF ETMEDEN, İNKÂR ETMEDEN,
KEYFİYET BELİRLEMEDEN VE MAHLÛKATA BENZETMEDEN.

56. DERS

ALLAH'IN SIFATLARINI
TAHRİF ETMEMEK

NASSI DEĞİL, HEVAYI DEĞİL, HAKKI ESAS ALMAK

KISA ŞERH

Allah'ın Kur'an'da ve Resûlullah'ın ﷺ sahih sünnette bildirdiği sıfatlar geldikleri şekilde kabul edilir; anlamları başka manalara çevrilerek tahrif edilmez.

Tahrif, nassın lafzını veya sahih anlamını delilsiz biçimde değiştirmektir. Ehl-i Sünnet'in yolu; Allah'ın kendisi hakkında haber verdiğini tasdik etmek, fakat O'nu mahlûkata benzetmemektir.

Bu sebeple çözüm, Allah'ın sıfatını inkâr etmek veya başka bir anlama zorlamak değil; sıfatı Allah'a yaraşır şekilde kabul etmektir.

ÂYET

“O'nun benzeri hiçbir şey yoktur.
O, hakkıyla işitendir,
hakkıyla görendir.”

Şûrâ, 42/11

Bu âyet iki ölçüyü beraber öğretir:
Önce benzetmeyi reddeder, ardından
Allah'ın işitme ve görme sıfatlarını sabit kılar.

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:
“Rabbimiz her gece, gecenin
son üçte biri kaldığında dünya
semasına iner...”

Buhârî, 1145; Müslim, 758 — Sahih

Ehl-i Sünnet bu ve benzeri sahih nassları
inkâr etmeden, tahrif etmeden, keyfiyet belirlemeden
ve mahlûkata benzetmeden kabul eder.

TAHRİFTEN KORUNMANIN 4 ÖLÇÜSÜ

1	NASSI TASDİK ET	Kur'an ve sahih sünnette Allah için sabit olan sıfatı kabul et.
2	ANLAMINI İNKÂR ETME	Sıfatın Arap dilinde bilinen sahih anlamını ortadan kaldırma.
3	KEYFİYET BELİRLEME	Sıfatın nasıl olduğunu tasvir etmeye çalışma. Keyfiyetini Allah bilir.
4	MAHLÛKATA BENZETME	İsim veya sıfattan ortak bir kelimenin bulunması, hakikatin ve keyfiyetin aynı olmasını gerektirmez.

SELEFTEN ÖLÇÜ

İmam Mâlik'in istivâ hakkındaki meşhur cevabı bu usûlü özetler:

“İstivâ malumdur; keyfiyeti meçhuldür. Ona iman etmek vaciptir;
nasıl olduğu hakkında soru sormak bid'attir.”

Selefin yöntemi, sıfatı ne inkâr etmek ne de mahlûka benzetmektir:
Nass kabul edilir, anlamı tasdik edilir ve keyfiyeti Allah'a havale edilir.

DERSİN ÖZÜ

ALLAH'IN SIFATLARINI, KUR'AN VE SAHİH SÜNNETTE GELDİĞİ ŞEKİLDE KABUL EDERİZ:
TAHRİF ETMEDEN, İNKÂR ETMEDEN, KEYFİYET BELİRLEMEDEN VE MAHLÛKATA BENZETMEDEN.

“O’nun
benzeri hiçbir
şey yoktur.”
Şûrâ, 42/11

ALLAH
HER ŞEYİN
YARATICISI,
HER ŞEYE
GÜCÜ YETENDİR.

57. DERS

ALLAH’I YARATILMIŞLARA
BENZETMEMEK

TEVHİDİN VE AKİDENİN ÖNEMLİ BİR ESASI

KISA ŞERH

Allah’a iman etmenin temel esaslarından biri, Allah’ı hiçbir yaratılmışı benzetmemektir. Allah gerçekten işitir, görür, bilir, konuşur ve Kur’an ile sahih sünnette kendisi için sabit kıldığı sıfatlara sahiptir. Fakat Allah’ın sıfatları mahlûkatın sıfatları gibi değildir. İsimlerde veya kullanılan kelimelerde ortaklık bulunması, hakikatlerin aynı olmasını gerektirmez. İnsan işitir, Allah da işitir; fakat Allah’ın işitmesi insanın işitmesine benzemez. Çünkü Allah’ın zatının benzeri olmadığı gibi sıfatlarının da benzeri yoktur.

ÂYET

“O’nun benzeri hiçbir şey yoktur.
O, hakkıyla işitendir,
hakkıyla görendir.”

Şûrâ, 42/11

Bu âyet Ehl-i Sünnet’in iki temel ölçüsünü
birlikte gösterir:

“O’nun benzeri hiçbir şey yoktur.” → Teşbih ve temsil reddedilir.
“O işitendir, görendir.” → Allah’ın sıfatları kabul edilir.

HADİS

Resûlullah ﷺ duasında şöyle buyurmuştur:
“Sen Evvel’sin; senden önce hiçbir
şey yoktur. Sen Âhir’sin; senden
sonra hiçbir şey yoktur. Sen Zâhir’sin;
senin üstünde hiçbir şey yoktur.
Sen Bâtın’sın; senden öte hiçbir
şey yoktur.”

Müslim, 2713 — Sahih

ALLAH’I MAHLÛKATA BENZETMEMENİN 4 ÖLÇÜSÜ

1	ALLAH’IN BENZERİ YOKTUR	Allah’ın zatında, isimlerinde ve sıfatlarında hiçbir mahlûk O’nun dengi ve benzeri değildir.
2	SIFATLARI İNKÂR EDİLMEZ	Allah’ı mahlûkata benzetmemek için nasslarda bildirilen sıfatları inkâr etmek doğru değildir.
3	KEYFİYET TASVİR EDİLMEZ	Allah’ın sıfatlarının nasıl olduğu hakkında şekil, biçim veya keyfiyet belirlenmez.
4	NASSIN SINIRINDA DURULUR	Allah hakkında Kur’an ve sahih sünnet neyi bildirmişse ona iman edilir; hakkında delil bulunmayan tasvir ve benzetmeler yapılmaz.

SELEFTEN ÖLÇÜ

İmam İshâk b. Râhûye’den nakledilen ölçünün özü şöyledir:

Teşbih; Allah’ın eli, işitmesi veya görmesi için “bir mahlûkun eli, işitmesi veya görmesi gibidir” demektir.

Dolayısıyla Selefin yolu iki aşırılığın arasındadır:
Sıfatları inkâr etmez → Allah’ı mahlûkata da benzetmez.

DERSİN ÖZÜ

ALLAH’I, KENDİSİNİ TANITTIĞI ŞEKİLDE TANIRIZ. SIFATLARINI KABUL EDERİZ;
FAKAT O’NUN ZATINI VE SIFATLARINI HİÇBİR MAHLÛKUN ZAT VE SIFATLARINA BENZETMEYİZ.
“O’NUN BENZERİ HİÇBİR ŞEY YOKTUR.” — ŞÛRÂ, 42/11

“Onlar
gayba iman ederler...”
Bakara, 2/3

58. DERS

GAYBA İMAN

GÖRÜNMEYEN HAKİKATLERE İMAN ETMEK

KISA ŞERH

Gayba iman; duyularımızla görmediğimiz hâlde Allah ve Resûlü ﷺ tarafından sahih haberle bildirilen hakikatleri tasdik etmektir.

Allah, melekler, âhiret, cennet, cehennem, kabir hayatı ve vahyin haber verdiği diğer gaybî meseleler, insan aklı veya tecrübesi ölçü alınarak reddedilmez.

Gaybın bilgisi vahye dayanır. Mümin, Allah ve Resûlü'nün ﷺ haber verdiğini tasdik eder; hakkında delil bulunmayan gaybî iddiaları ise din adına kabul etmez.

ÂYET

“Onlar gayba iman ederler,
namazı dosdoğru kılarlar ve
kendilerine rızık olarak
verdiklerimizden infak ederler.”

Bakara, 2/3

HADİS

Cibrîl ﷺ, Resûlullah'a iman ne olduğunu
sorduğunda şöyle buyurdu:

“Allah'a, meleklerine, kitaplarına,
peygamberlerine, âhiret gününe ve
kaderin hayrına ve şerrine
iman etmendir.”

Müslim, 8 — Sahih

GAYBA İMANDA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1

GAYBIN KAYNAĞI VAHİYDİR

Gaybî meseleler şahsî kanaat, rüya, keşif veya tahminle değil; Kur'an ve sahih sünnetle bilinir.

2

SAHİH HABER TASDİK EDİLİR

Allah ve Resûlü'nün ﷺ gayb hakkında ne haber vermişse mümin onu kabul eder.

3

AKIL VAHYİN ÖNÜNE GEÇİRİLMEZ

Sahih nass, yalnızca insan aklına alışılmadık geldiği için reddedilmez.

4

DELİLSİZ GAYB İDDİASI KABUL EDİLMEZ

Bir kimsenin gayb hakkında konuşması, söylediğini hakikat yapmaz. Delil aranır.

5

GAYBIN MUTLAK BİLGİSİ ALLAH'A AİTTİR

Hiçbir insan kendi başına mutlak gayb bilgisine sahip değildir. Allah, dilediği gayb bilgisini vahiy yoluyla elçilerine bildirir.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

“Bunu görmedim” demek, vahiy ile sabit bir hakikati reddetmek için delil değildir.

Müminin ölçüsü, gözünün görmesi değil; Allah ve Resûlü'nden ﷺ gelen sahih haberdur.

DERSİN ÖZÜ

GAYBA İMAN; ALLAH VE RESÛLÜNÜN ﷺ HABER VERDİĞİ GAYBÎ HAKİKATLERİ
TASDİK ETMEK, GAYB KONUSUNDA VAHYİN SINIRINDA DURMAK VE
DELİLSİZ İDDİALARIN PEŞİNDEN GİTMEKTEDİR.

59. DERS

ÖLÜM GERÇEĞİ

HER NEFİS ÖLÜMÜ TADACAKTIR

KISA ŞERH

Ölüm, dünya hayatının kaçınılmaz sonudur. **Her insan ölecek ve Rabbine dönecektir.** Zenginlik, makam, güç veya uzun ömür arzusu ölümü insandan uzaklaştıramaz.

Mümin ölümü hatırladığında ümitsizliğe düşmez; aksine **âhirete hazırlanır, tevbesini geciktirmez ve salih amele yönelir.** Çünkü ölümle amel zamanı sona erer ve insan için hesap yolculuğu başlar.

ÂYET

“Her nefis ölümü tadacaktır.
Sonra bize döndürüleceksiniz.”

Ankebût, 29/57

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Lezzetleri yok eden ölümü
çokça hatırlayın.”

Tirmizî, 2307; Nesâî, 1824 — Hasen

ÖLÜMÜ HATIRLAMANIN 5 DERSİ

1	DÜNYANIN GEÇİCİ OLDUĞUNU HATIRLATIR	İnsan dünyada ne kadar kalırsa kalsın, sonunda Allah’a dönecektir.
2	TEVBİYİ GECİKTİRMEMEYİ ÖĞRETİR	İnsan ne zaman öleceğini bilmez. Bu sebeple günahlardan dönüş yarına bırakılmaz.
3	SALİH AMELE YÖNELTİR	Ölümü bilen mümin, kendisine verilen zamanı Allah’a itaatle değerlendirmeye çalışır.
4	DÜNYAYA AŞIRI BAĞLANMAYI AZALTIR	Mal, makam ve dünya nimetlerinin geçici olduğunu bilen kişi, onları hayatının nihai gayesi hâline getirmez.
5	ÂHİRETE HAZIRLANMAYI ÖĞRETİR	Akıllı insan yalnız nasıl yaşayacağını değil, Rabbine hangi amellerle döneceğini de düşünür.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“İnsan öldüğünde üç şey dışında ameli kesilir:
Sadaka-i câriye, kendisinden faydalanan ilim ve kendisine dua eden salih evlat.”

Müslim, 1631 — Sahih

DERSİN ÖZÜ

ÖLÜM BİR YOK OLUŞ DEĞİL, DÜNYA HAYATINDAN ÂHİRET HAYATINA GEÇİŞTİR.
ÖLÜMÜN VAKTİNİ BİLMİYORSAN, TEVBENİ VE SALİH AMELİNİ DE YARINA BIRAKMA.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

60. DERS

KABİR HAYATI

BERZAH HAYATI: ÖLÜM İLE KIYAMET ARASINDAKİ HAYAT

KISA ŞERH

Kabir hayatı, insanın ölümü ile kıyamet günü yeniden diriltilmesi arasındaki **berzah hayatıdır**. Ölüm insanın tamamen yok olması değildir; dünya hayatı sona erer ve âhiret yolculuğunun ilk merhalesi başlar. Kur'an ve sahih sünnet, **kabir nimetinin ve kabir azabının hak olduğunu** bildirir. Bunların keyfiyetini aklımızla belirlemeyiz; gayba ait oldukları için vahyin bildirdiği kadarıyla iman ederiz.

ÂYET

Firavun ailesi hakkında Allah şöyle buyurur:
**“Onlar sabah akşam ateşe sunulurlar.
 Kıyametin kopacağı gün ise:
 ‘Firavun ailesini azabın
 en şiddetlisine sokun!’ denilir.”**

Mü'min, 40/46

Bu âyet, kıyametten önce gerçekleşen
 berzah azabının delillerinden biridir.

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:
“Kabir azabından Allah'a sığının.”

Müslim, 2867 — Sahih

Resûlullah ﷺ namazlarında da
 kabir azabından Allah'a sığınmayı
 ümmetine öğretmiştir.

KABİR HAYATI HAKKINDA 5 TEMEL ESAS

1	KABİR HAYATI HAKTIR	Ölüm ile kıyamet arasındaki berzah hayatı gerçektir.
2	KABİR SORGUSU HAKTIR	Kul Rabbinden, dininden ve peygamberinden sorgulanacaktır.
3	KABİR NİMETİ HAKTIR	Allah, iman eden kullarına berzah hayatında nimet verir.
4	KABİR AZABI HAKTIR	Kur'an ve sahih sünnet kabir azabının varlığını haber vermiştir.
5	KEYFİYETİ GAYBA AİTTİR	Kabir hayatını dünya hayatının ölçüleriyle açıklamaya çalışmayız. Sahih nass ne kadarını bildirmişse o kadarına iman ederiz.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Kabir hayatının gaybî oluşu, onun gerçek olmadığı anlamına gelmez.
 Müminin ölçüsü:

“Gözümle gördüm mü?” değil, “Allah ve Resûlü ﷺ sahih olarak haber verdi mi?” sorusudur.

DERSİN ÖZÜ

**KABİR HAYATI HAKTIR. KABİR SORGUSU, NİMETİ VE AZABI SAHİH NASSLARLA SABİTTİR.
 BUNLARA İMAN EDER, KEYFİYETLERİNİ İSE ALLAH'A HAVALE EDERİZ.**

“De ki:
Onları ilk defa
yaratan diriltecektir.
O, her türlü
yaratmayı hakkıyla
bilendir.”
Yâsîn, 36/79

ALLAH
ÖLÜMÜ DE,
DİRİLİŞİ DE
HİKMETLE
YARATMIŞTIR.

61. DERS

YENİDEN DİRİLİŞ

ÂHİRETİN MUTLAKA GERÇEKLEŞECEK BİR HAKİKATİ

KISA ŞERH

Yeniden diriliş; kıyamet günü Allah'ın ölmüş bütün insanları tekrar diriltip kabirlerinden çıkarmasıdır. Bu, âhirete imanın temel esaslarından biridir.

İnsanı ilk defa yoktan yaratan Allah'ın, öldükten sonra onu yeniden diriltmeye gücü yeter. İnsan bedeni toprağa karışsa bile Allah onun nerede ve nasıl olduğunu bilir.

Diriliş yalnız ruhla değil, beden ve ruhla gerçekleşen gerçek bir diriliştir. İnsanlar yeniden diriltilecek, mahşerde toplanacak ve Rablerinin huzurunda hesaba çekilecektir.

ÂYET

“Sonra şüphesiz siz bunun
ardından mutlaka öleceksiniz.
Sonra da kıyamet günü
mutlaka diriltileceksiniz.”

Mü'minûn, 23/15-16

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“İnsanlar kıyamet günü yalınayak,
çıplak ve sünnetsiz olarak
haşredileceklerdir.”

Buhârî, 6527; Müslim, 2859 — Sahih

YENİDEN DİRİLİŞ HAKKINDA 5 TEMEL ESAS

1	DİRİLİŞ HAKTIR	Ölüm insanın sonu değildir. Allah bütün insanları yeniden diriltecektir.
2	DİRİLTMEK ALLAH İÇİN KOLAYDIR	İnsanı ilk defa yaratan Allah, onu öldükten sonra tekrar yaratmaya da kadirdir.
3	BEDENLER KABİRLERDEN ÇIKARILACAKTIR	Diriliş yalnızca sembolik veya manevî değildir; insanlar gerçek olarak yeniden diriltilecektir.
4	BÜTÜN İNSANLAR MAHŞERDE TOPLANACAKTIR	İlk insandan son insana kadar herkes Allah'ın huzurunda bir araya getirilecektir.
5	DİRİLİŞİN ARDINDAN HESAP VARDIR	İnsan dünyada yaptıklarından hesaba çekilecek ve hiçbir amel karşılıksız bırakılmayacaktır.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Kur'an, yeniden dirilişi inkâr edenlere insanın ilk yaratılışını hatırlatır:

“De ki: Onları ilk defa yaratan diriltecektir. O, her türlü yaratmayı hakkıyla bilendir.”

Yâsîn, 36/79

DERSİN ÖZÜ

ÖLÜM SON DEĞİLDİR. İNSANİ İLK DEFA YARATAN ALLAH, ONU TEKRAR DİRİLTECEKTİR.
BÜTÜN İNSANLAR KABİRLERİNDEN ÇIKARILACAK, MAHŞERDE TOPLANACAK
VE RABLERİNİN HUZURUNDA HESABA ÇEKİLECEKTİR.

“Kim zerre
ağırlığınca bir hayır
yaparsa onu görür.
Kim de zerre
ağırlığınca bir kötülük
yaparsa onu görür.”
Zilzâl, 99/7-8

62. DERS

HESAP GÜNÜ

HER AMELİN KARŞILIĞI VERİLECEK

KISA ŞERH

Kıyamet günü insanlar yeniden diriltildikten sonra Allah'ın huzurunda hesaba çekileceklerdir. Hiçbir söz, amel veya niyet Allah'ın ilminden gizli kalmaz. İnsana amel defteri verilecek; dünyada yaptıkları kendisine gösterilecektir. Allah hiç kimseye zulmetmez. İyilik de kötülük de karşılıksız bırakılmaz. Bu sebeple mümin, hesabı yalnız gelecekte gerçekleşecek bir olay olarak düşünmez; hesaba çekilmeden önce kendisini hesaba çeker, tevbe eder ve amelini düzeltir.

ÂYET

“Kim zerre ağırlığınca bir hayır
yaparsa onu görür. Kim de zerre
ağırlığınca bir kötülük yaparsa
onu görür.”

Zilzâl, 99/7-8

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kıyamet günü kulun ayakları; ömrünü
nerede tükettiği, ilmiyle ne yaptığı, malını
nereden kazanıp nereye harcadığı ve
bedenini nerede yıprattığı sorulmadan
yerinden ayrılamaz.”

Tirmizî, 2417 — Hasen

HESAP GÜNÜ HAKKINDA 5 TEMEL ESAS

1	HER İNSAN HESABA ÇEKİLECEKTİR	İnsan dünyada başıboş bırakılmadığı gibi, yaptıklarından da sorumsuz değildir.
2	AMEL DEFTERLERİ ORTAYA KONULACAKTIR	İnsanın dünyada yaptığı ameller kayıt altındadır ve kıyamet günü kendisine gösterilecektir.
3	HİÇBİR AMEL KAYBOLMAYACAKTIR	Zerre kadar hayır da zerre kadar kötülük de Allah'ın ilminden ve hesabından kaçmaz.
4	ALLAH HİÇ KİMSEYE ZULMETMEZ	Hüküm mutlak adaletle verilir. Hiç kimsenin günahı başkasına yüklenmez.
5	HESABI HATIRLAMAK AMELİ DÜZELTİR	Rabbine hesap vereceğini bilen mümin; sözlerine, kazancına, ibadetlerine ve insanlara karşı davranışlarına dikkat eder.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve herkes yarın için ne hazırladığına baksın.”
Haşr, 59/18

Bugün amel var, hesap yoktur; yarın ise hesap vardır ve amel etme imkânı sona ermiştir.

DERSİN ÖZÜ

BİR GÜN ALLAH'IN HUZURUNDA DURACAK VE YAPTIKLARIMIZDAN HESAP VERECEĞİZ.
O HÂLDE HESAP GÜNÜ GELMEDEN ÖNCE TEVBEMİZİ, İBADETLERİMİZİ, KAZANCIMIZI
VE AMELLERİMİZİ DÜZELTELİM.

63. DERS

MİZAN

“Kıyamet günü
için adalet
terazilerini kurarız...”
Enbiyâ, 21/47

“Allah
hiç kimseye
zulmetmez.”
Nisâ, 4/40

AMELLERİN TARTILACAĞI HAK TERAZİ

KISA ŞERH

Mizan, kıyamet günü **amellerin tartılacağı hak ve gerçek terazidir**. Allah Teâlâ kulları arasında mutlak adaletle hükmedecek ve hiçbir kimseye zerre kadar zulmedilmeyecektir.

Kur'an ve sahih sünnet, kıyamet günü terazilerin kurulacağını açıkça haber vermiştir. Mümin, mizanın hak olduğuna iman eder; keyfiyetini ise vahyin bildirmediği yerde kendi akıyla belirlemeye çalışmaz.

O gün insanın dünyada küçük gördüğü bir amel dahi karşısına çıkacaktır.

ÂYET

“Kıyamet günü için adalet
terazilerini kurarız. Hiç kimseye
hiçbir şekilde zulmedilmez. Yapılan
iş bir hardal tanesi ağırlığınca olsa bile
onu getiririz. Hesap gören olarak
biz yeteriz.”

Enbiyâ, 21/47

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Rahmân'a sevimli, dile hafif,
mizanda ağır iki kelime vardır:
Sübhânallahi ve bihamdihî,
Sübhânallahil-Azîm.”

Buhârî, 6406; Müslim, 2694 — Sahih

MİZAN HAKKINDA 5 TEMEL ESAS

1	MİZAN HAKTIR	Kıyamet günü Allah'ın kuracağı terazi gerçektir; yalnızca adaletin mecazî bir anlatımı değildir.
2	AMELLER TARTILACAKTIR	Kulun dünyada yaptığı hayır ve şer amellerinin kıyamet gününde bir karşılığı olacaktır.
3	ALLAH MUTLAK ADALETLE HÜKMEDER	Hiçbir iyilik eksiltilmez, hiç kimse işlemediği bir kötülük sebebiyle cezalandırılmaz.
4	KÜÇÜK GÖRÜLEN AMELLER DE ÖNEMLİDİR	İnsan bazen bir sözü veya ameli önemsiz görebilir; fakat kıyamet günü onun mizandaki ağırlığı büyük olabilir.
5	AĞIRLIK AMELİN BÜYÜKLÜĞÜYLE SINIRLI DEĞİLDİR	İhlâs, tevhid ve sünnete uygunluk bir amelin Allah katındaki değerini belirleyen temel unsurlardandır.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kıyamet günü müminin mizanında güzel ahlâktan daha ağır hiçbir şey yoktur.”

Tirmizî, 2002; Ebû Dâvûd, 4799 — Sahih

Demek ki dünyada küçük gördüğümüz bir söz, zikir veya güzel ahlâk, kıyamet günü mizanda çok ağır gelebilir.

DERSİN ÖZÜ

KIYAMET GÜNÜ MİZAN KURULACAK VE AMELLER TARTILACAKTIR.
ALLAH HIÇ KİMSEYE ZULMETMEYECEKTİR.
O HÂLDE HIÇBİR HAYRI KÜÇÜMSEME, HIÇBİR GÜNAHI DA ÖNEMSİZ GÖRME.

“Sizden hiç kimse yoktur ki oraya uğramasın...”
Meryem, 19/71

64. DERS

SIRAT

“Sonra takvâ sahiplerini kurtarır, zalimleri ise orada diz üstü bırakırız.”
Meryem, 19/72

CEHENNEMİN ÜZERİNE KURULACAK HAK KÖPRÜ

KISA ŞERH

Sırat, kıyamet günü cehennemin üzerine kurulacak hak ve gerçek köprüdür. İnsanlar amellerine göre onun üzerinden geçeceklerdir.

Mümin, sırat hakkında Kur'an ve sahih sünnette bildirilenlere iman eder; keyfiyeti hakkında delilsiz tasvirlerde bulunmaz.

O gün insanların geçişleri aynı olmayacaktır. Kimisi çok süratli geçecek, kimisi daha yavaş ilerleyecek, kimisi yaralanacak; kimileri ise cehenneme düşecektir. Kurtuluş, Allah'ın rahmetiyle beraber iman ve salih amelle olacaktır.

ÂYET

“Sizden hiç kimse yoktur ki oraya uğramasın. Bu, Rabbinin kesinleşmiş bir hükmüdür. Sonra takvâ sahiplerini kurtarır, zalimleri ise orada diz üstü bırakırız.”

Meryem, 19/71-72

HADİS

Resûlullah ﷺ sıratı anlatırken insanların amellerine göre:

“Kimi göz açıp kapayıncaya kadar, kimi şimşek gibi, kimi rüzgâr gibi, kimi kuş gibi, kimi de hızlı koşan atlar ve binekler gibi geçer...”

Müslim, 183 — Sahih

SIRAT HAKKINDA 5 TEMEL ESAS

1	SIRAT HAKTIR	Sırat, kıyamet günü cehennemin üzerine kurulacak gerçek bir geçittir.
2	HERKESİN GEÇİŞİ AYNI OLMAYACAKTIR	İnsanların geçiş süratleri iman ve amellerine göre farklı olacaktır.
3	MÜMİNLERDEN KURTULANLAR OLACAKTIR	Allah dilediği kullarını sıratı selametle geçirecektir.
4	BAZILARI YARALANACAK, BAZILARI DÜŞECEKTİR	Sahih hadisler sırat üzerinde çengeller bulunduğunu ve bazı insanların amelleri sebebiyle yakalanacağını haber verir.
5	KURTULUŞ ALLAH'IN RAHMETİYLEDİR	Kul ameline güvenir ve Allah'ın rahmetinden bağımsız kurtulacağını düşünmez. Salih amel, Allah'ın rahmetine ulaşmanın sebeplerindendir.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ sırat kurulurken peygamberlerin duasının:

“Allah'ım! Selâmet ver, selâmet ver!”

Buhârî, 7439; Müslim, 183 — Sahih

Bugün insanın önünde tevbe ve amel yolu açıktır. Sıratın üzerinde ise artık yeni bir amel işleme imkânı olmayacaktır.

DERSİN ÖZÜ

SIRAT HAKTIR. İNSANLAR CEHENNEMİN ÜZERİNE KURULAN SIRATTAN AMELLERİNE GÖRE GEÇECEKTİR. O GÜN SELÂMET İSTİYORSAK, BUGÜN İMANIMIZI, TEVBEMİZİ VE AMELLERİMİZİ DÜZELTELİM.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Rabbimizin
bağışlamasına
ve genişliği göklerle
yer kadar olan
cennete koşun.”

Hadid, 57/21

“Şüphesiz
inkâr edenler için
alevli bir ateş
hazırladık.”

Furkân, 25/11

65. DERS

CENNET VE CEHENNEM

EBEDÎ YURTLAR: NİMET VE AZAP DİYARLARI

KISA ŞERH

Cennet ve cehennem **haktır ve gerçektir**. Allah Teâlâ onları kullarının varacağı iki yurt olarak haber vermiştir. Cennet; iman edip salih amel işleyenler için hazırlanmış nimet yurdudur. Orada ölüm, hastalık, korku, üzüntü ve tükenme yoktur. Cennetin en büyük nimeti ise müminlerin Rablerini görmeleridir. Cehennem ise Allah'ın azabını hak edenler için azap yurdudur. Mümin, cennet ve cehennem hakkında Kur'an ve sahih sünnette bildirilenleri tasdik eder; gaybî ayrıntılarda vahyin sınırını aşmaz.

ÂYET

“Rabbimizin bağışlamasına
ve genişliği göklerle yer kadar olan,
Allah'a ve peygamberlerine iman
edenler için hazırlanmış
cennete koşun.”

Hadid, 57/21

HADİS

Resûlullah ﷺ, Allah Teâlâ'nın
şöyle buyurduğunu haber vermiştir:

“Salih kullarım için hiçbir gözün
görmediği, hiçbir kulağın işitmediği
ve hiçbir insanın kalbinden geçmeyen
nimetler hazırladım.”

Buhârî, 3244; Müslim, 2824 — Sahih

CENNET VE CEHENNEM HAKKINDA 5 TEMEL ESAS

1	CENNET VE CEHENNEM HAKTIR	Bunlar yalnızca sembolik anlatımlar değil, Allah'ın haber verdiği gerçek âhiret yurtlarıdır.
2	CENNET NİMET YURDUDUR	Orada kesintisiz nimet, güven, huzur ve Allah'ın razı olduğu kullar için ebedî saadet vardır.
3	CEHENNEM AZAP YURDUDUR	Allah cehennemi haber vermiş ve kullarını ona götüren küfür, şirk ve günahlardan sakındırmıştır.
4	EN BÜYÜK NİMET ALLAH'I GÖRMEKTİR	Cennet ehli için bütün nimetlerin üzerinde Rablerini görme nimeti vardır.
5	KURTULUŞ ALLAH'IN RAHMETİYLEDİR	Kul salih amel işler; fakat cennete girmesini yalnız kendi amelinin karşılığı olarak görmez. Kurtuluş Allah'ın fazlı ve rahmetiyledir.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Sizden hiçbirinizi ameli cennete sokamaz.”

Sahâbe: “Seni de mi ey Allah'ın Resûlü?” diye sordu.

O ﷺ: “Beni de; ancak Allah beni rahmeti ve fazlıyla kuşatırsa başka.” buyurdu.

Buhârî, 5673; Müslim, 2816 — Sahih

DERSİN ÖZÜ

CENNET HAKTIR, CEHENNEM HAKTIR. CENNETE GÖTÜREN İMAN VE SALİH AMELE SARIL;
CEHENNEME GÖTÜREN ŞİRK, KÜFÜR VE GÜNAHLARDAN SAKIN.
AMEL ET, FAKAT KURTULUŞU ALLAH'IN RAHMETİNDEN BEKLE.

“Şüphesiz
namaz, müminler
üzerine vakitleri
belirlenmiş
bir farzdır.”
Nisâ, 4/103

“Namaz,
hayâsızlıktan ve
kötülükten alıkoyar.”
Ankebût, 29/45

66. DERS

NAMAZIN DİNDEKİ YERİ

İSLÂM'IN EN BÜYÜK AMELİ RÜKNÜ

KISA ŞERH

Namaz, kelime-i şehâdetten sonra İslâm'ın en büyük amelî rüknüdür. Allah Teâlâ namazı müminlere farz kılmış, Resûlullah ﷺ da namazın dindeki büyük yerini açıkça bildirmiştir. Namaz yalnızca günlük olarak yapılan bir ibadet değildir. Kulun Rabbiyle bağının, Allah'a teslimiyetinin ve kulluğunun en açık göstergelerinden biridir. Bu sebeple namazı küçümsemek, sürekli ertelemek veya terk etmek son derece ağır bir meseledir.

ÂYET

“Şüphesiz namaz,
müminler üzerine vakitleri
belirlenmiş bir farzdır.”

Nisâ, 4/103

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kişi ile şirk ve küfür arasında
namazı terk etmek vardır.”

Müslim, 82 — Sahih

Bu hadis, namazı terk etmenin ne kadar ağır bir mesele olduğunu gösteren en açık nasslardan biridir.

NAMAZIN DİNDEKİ YERİNİ GÖSTEREN 5 ESAS

1	NAMAZ İSLÂM'IN TEMEL RÜKÜNLERİNDENDİR	Resûlullah ﷺ, İslâm'ın beş esas üzerine bina edildiğini bildirirken namazı bunların arasında zikretmiştir.
2	NAMAZ VAKİTLİ BİR FARZDIR	Müslüman namazı kendi isteğine göre değil, Allah'ın belirlediği vakitlerde eda eder.
3	NAMAZ KULUN RABBİNE KULLUĞUDUR	Kıyam, kıraat, rükû ve secde ile kul Rabbine boyun eğer ve yalnız O'na ibadet eder.
4	NAMAZI TERK ETMEK ÇOK AĞIRDIR	Sahih hadislerde namazın terk edilmesi hakkında son derece ağır uyarılar gelmiştir. Bu sebeple namaz meselesi hafife alınamaz.
5	NAMAZI KORUMAK İMANIN GÖSTERGELERİNDENDİR	Mümin yalnız namaz kılmakla yetinmez; vaktini, şartlarını, rükünlerini ve huşûunu korumaya gayret eder.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Bizimle onlar arasındaki ahid namazdır. Kim onu terk ederse küfre düşmüştür.”

Tirmizî, 2621; Nesâî, 463 — Sahih

Namazı terk eden kimsenin hükmünün ayrıntılarında âlimler arasında tafsilat bulunmakla birlikte, namazı terk etmenin İslâm'daki en ağır meselelerden biri olduğu konusunda nasslar son derece güçlüdür.

DERSİN ÖZÜ

NAMAZ, MÜSLÜMANIN HAYATINDA İKİNCİ PLANA ATILACAK BİR İBADET DEĞİLDİR.
NAMAZ DİNİN EN BÜYÜK RÜKÜNLERİNDENDİR. ONU ÖĞREN, VAKTİNDE KIL,
ŞARTLARINI KORU VE ASLA HAFİFE ALMA.

“Namazları ve orta namazı koruyun; Allah’ın huzurunda gönülden boyun eğerek durun.”
Bakara, 2/238

67. DERS

BEŞ VAKİT NAMAZI KORUMAK

“Allah’a en sevimli amel vaktinde kılınan namazdır.”
Buhârî, 527; Müslim, 85

VAKTİNDE, DEVAMLILIK, EKSİKSİZ VE HUŞU İLE

KISA ŞERH

Allah Teâlâ müminlere namazı yalnızca kılmayı değil, **namazları korumayı** emretmiştir. Namazı korumak; onu vaktinde kılmak, şartlarına ve rükünlerine riayet etmek ve devamlılığını muhafaza etmektir. Müslümanın günlük hayatı namaza göre düzenlenir; **namaz** günlük işlere göre **ertelenmez**. İş, ticaret, okul, yolculuk veya dünya meşgalesi farz namazları ihmal etmenin gerekçesi hâline getirilmez. Namazını koruyan kul, hem dünyada huzur bulur hem de âhirette büyük bir kurtuluşa erişir.

ÂYET

“Namazları ve orta namazı koruyun; Allah’ın huzurunda gönülden boyun eğerek durun.”

Bakara, 2/238

HADİS

Resûlullah ﷺ’e:
“Allah’a en sevimli amel hangisidir?”
diye soruldu.
O ﷺ:
“Vaktinde kılınan namazdır.”
buyurdu.

Buhârî, 527; Müslim, 85 — Sahih

BEŞ VAKİT NAMAZI KORUMANIN 5 ÖLÇÜSÜ

1	VAKTİNİ KORU	Her namazın belirlenmiş bir vakti vardır. Farz namazı mazeretsiz olarak vaktinin dışına bırakma.
2	DEVAMLILIĞINI KORU	Namaz yalnız sıkıntı zamanlarında hatırlanan bir ibadet değildir. Mümin beş vakit namazına devam eder.
3	ŞART VE RÜKÜNLERİNİ KORU	Taharet, kible, kıyam, kıraat, rükû, secde ve namazın diğer hükümlerini öğrenerek ibadetini sahih şekilde yerine getir.
4	HUŞUUNU KORU	Namaz yalnız beden hareketlerinden ibaret değildir. Kalbini mümkün olduğunca dünya meşgalesinden uzaklaştırarak Rabbinin huzurunda olduğunu hatırla.
5	HAYATINI NAMAZA GÖRE DÜZENLE	“Vaktim olursa namaz kılarım” değil; “Namazımı kılar, işlerimi ona göre düzenlerim” anlayışına sahip ol.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Beş vakit namaz, Allah’ın kullarına farz kıldığı namazlardır...”

Ardından bunları hakkıyla yerine getiren kimse için Allah katındaki büyük vaadi haber vermiştir.

Ebû Dâvûd, 425; Nesâî, 461 — Sahih

DERSİN ÖZÜ

NAMAZI KORUMAK, SADECE ONU KILMAK DEĞİLDİR. VAKTİNİ, DEVAMLILIĞINI, ŞARTLARINI, RÜKÜNLERİNİ VE HUŞUUNU KORU, HAYATINI NAMAZA GÖRE DÜZENLE; NAMAZI HAYATININ ARTA KALAN ZAMANINA BIRAKMA.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Ey iman edenler! Namaza kalkacağınız zaman yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın...”

Mâide, 5/6

68. DERS

“Allah, abdestsiz namazı kabul etmez.”

Müslim, 224

ABDEST VE TAHARET

NAMAZIN HAZIRLIĞI, İMANIN GÜZELLİĞİ

KISA ŞERH

Taharet, namazın en önemli hazırlıklarından biridir. Namaz kılacak Müslüman, hadesten ve necasetten temizlenmeye dikkat eder. Abdest ise belirli organların şer’î şekilde yıkanması ve mesh edilmesiyle gerçekleşen bir ibadettir.

Abdest yalnız beden temizliği değildir; Allah’ın emrine uyarak yapılan bir kulluktur. Bu sebeple abdestin nasıl alınacağını Resûlullah’ın ﷺ sünnetinden öğrenmek ve ibadeti ona uygun yapmak gerekir.

ÂYET

“Ey iman edenler! Namaza kalkacağınız zaman yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın; başlarınızı mesh edin ve topuklara kadar ayaklarınızı yıkayın.”

Mâide, 5/6

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Allah, abdestsiz namazı kabul etmez.”

Müslim, 224 — Sahih

ABDEST VE TAHARETTE 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	TAHARET NAMAZIN ŞARTLARINDANDIR	Namazdan önce gerekli temizlik yerine getirilir. Taharet olmadan namaza başlanmaz.
2	ABDEST SÜNNETE GÖRE ALINIR	İbadetlerde ölçü kişisel alışkanlık değil, Resûlullah’ın ﷺ öğrettiği uygulamadır.
3	SUYU İSRAF ETME	Temizlik ibadetini yerine getirirken suyu gereksiz yere kullanmak doğru değildir. İhtiyaç kadar suyla abdest alınır.
4	ABDESTİ BOZAN ŞEYLERİ ÖĞREN	Müslüman, abdestini hangi durumların bozduğunu öğrenmeli; şüphe ve vesveseyle değil, şer’î bilgiyle hareket etmelidir.
5	NECÂSETTEN TEMİZLEN	Bedenin, elbisenin ve namaz kılınan yerin namaza engel olan necasetten temiz olması gözetilir.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Bir Müslüman abdest alıp yüzünü yıkadığında, gözleriyle işlediği günahlar suyla beraber çıkar...”

Hadisin devamında eller ve ayaklar hakkında da aynı müjde bildirilmiştir.

Müslim, 244 — Sahih

Böylece abdest, yalnızca namaza hazırlık değil; kul için temizlik ve günahların bağışlanmasına vesile olan büyük bir ibadettir.

DERSİN ÖZÜ

TAHARETİ ÖĞREN, ABDESTİNİ SÜNNETE UYGUN AL VE NAMAZA TEMİZ OLARAK DUR. ABDESTİ SADECE BEDEN TEMİZLİĞİ DEĞİL, ALLAH’A YAKLAŞTIRAN BİR İBADET OLARAK GÖR.

“Müminler gerçekten kurtuluşa ermiştir. Onlar namazlarında huşû içindedirler.”
Mü’minûn, 23/1-2

“Allah’a, O’nu görüyormuşsun gibi ibadet etmendir. Sen O’nu görmesen de O seni görmektedir.”
Müslim, 8

69. DERS

HUŞÛ İLE NAMAZ

NAMAZIN RUHU, KULLUĞUN GÜZELLİĞİ

KISA ŞERH

Huşû; namazda kalbin Allah’a yönelmesi, O’nun huzurunda bulunduğunu hatırlaması ve bedeninin de buna uygun bir sükûnet içinde olmasıdır.

Namaz yalnız kıyam, kıraat, rükû ve secdeden oluşan beden hareketleri değildir. Mümin ne söylediğini düşünmeye, okuduğu âyetlerin anlamını kavramaya ve kalbini dünya meşgalesinden uzaklaştırmaya gayret eder.

Huşû, namazın ruhu ve güzelliğidir. Kulun namazdan alacağı pay, kalbinin namazdaki hâliyle yakından ilişkilidir.

ÂYET

“Müminler gerçekten kurtuluşa ermiştir. Onlar namazlarında huşû içindedirler.”

Mü’minûn, 23/1-2

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Allah’a, O’nu görüyormuşsun gibi ibadet etmendir. Sen O’nu görmesen de O seni görmektedir.”

Müslim, 8 — Sahih

Bu ihsan şuuru, namazdaki huşûnun en büyük sebeplerindendir.

NAMAZDA HUŞÛ İÇİN 5 ÖLÇÜ

1	KİMİN HUZURUNDA DURDUĞUNU HATIRLA	Namaza başladığında insanların değil, âlemlerin Rabbi Allah’ın huzurunda bulunduğunu düşün.
2	OKUDUĞUNU ANLAMAYA ÇALIŞ	Fâtiha’yı, zikirleri ve duaları yalnız dilinle tekrar etme; anlamlarını öğrenerek kalbinle de namaza katıl.
3	ACELE ETME	Rükûyu, secdeyi ve namazın diğer rükünlerini sükûnetle yerine getir. Namazı bitirilmesi gereken bir yük gibi görme.
4	DİKKATİ DAĞITAN ŞEYLERİ AZALT	Telefon, görüntü, ses, açlık ve zihni fazlasıyla meşgul eden şeyleri mümkün olduğunca namazdan önce ortadan kaldır.
5	KALBİN DAĞILDIĞINDA ONU GERİ ÇEVİR	Vesvese geldiğinde namazı bırakma. Kalbini tekrar Allah’a, okuduğun âyetlere ve yaptığın zikirlerle yönelt.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ, namazını aceleyle kılan kişiye:

“Dön ve namazını tekrar kıl; çünkü sen namaz kılmadın.”
buyurmuş; ardından rükû ve secdelerde itmi’nân ve sükûneti öğretmiştir.

Buhârî, 757; Müslim, 397 — Sahih

DERSİN ÖZÜ

NAMAZDA YALNIZ BEDENİN DEĞİL, KALBİN DE ALLAH’A YÖNELSİN. KİMİN HUZURUNDA DURDUĞUNU HATIRLA, OKUDUĞUNU ANLAMAYA ÇALIŞ, ACELE ETME VE RÜKÛ İLE SECDENİ SÜKÛNETLE YERİNE GETİR.

“Onların mallarından, kendilerini onunla temizleyip arındıracağın bir sadaka al.”
Tevbe, 9/103

“Namazı kılın, zekâtı verin...”

Bakara, 2/43

70. DERS

ZEKÂT

MALI ARINDIRAN VE BEREKETLENDİREN İBADET

KISA ŞERH

Zekât, İslâm'ın beş temel rüknünden biridir. Belirli şartları taşıyan mala sahip olan Müslüman, Allah'ın belirlediği ölçüler doğrultusunda malının zekâtını hak sahiplerine verir.

Zekât yalnızca sosyal yardımlaşma değildir; Allah'a yapılan malî bir ibadettir. Kul zekât verirken malın gerçek sahibinin Allah olduğunu, kendisine verilen nimetin ise bir imtihan olduğunu hatırlar.

Zekât, malı eksiltен bir yük değil; malı ve nefsi arındıran, bereketlendiren bir kulluktur.

ÂYET

“Onların mallarından, kendilerini onunla temizleyip arındıracağın bir sadaka al.”

Tevbe, 9/103

HADİS

Resûlullah ﷺ, Muâz b. Cebel'i Yemen'e gönderirken şöyle buyurdu:

“Allah'ın, mallarında zenginlerinden alınıp fakirlerine verilecek bir zekâtı kendilerine farz kıldığını onlara bildir.”

Buhârî, 1395; Müslim, 19 — Sahih

ZEKÂT HAKKINDA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	ZEKÂT FARZDIR	Zekât, isteğe bağlı bir yardım değil; şartları gerçekleşen Müslümanın yerine getirmesi gereken farz bir ibadettir.
2	HER MALA AYNI ŞEKİLDE ZEKÂT DÜŞMEZ	Zekâtın nisabı, miktarı ve şartları malın türüne göre değişebilir. Bu hükümler fıkıhtan öğrenilir.
3	ZEKÂT HAK SAHİPLERİNE VERİLİR	Zekât, kişinin dilediği yere gelişigüzel dağıttığı bir para değildir. Kur'an, zekâtın verileceği sınıfları açıklamıştır.
4	ZEKÂTI GECİKTİRME	Zekât yükümlülüğü kesinleştğinde, şer'î bir mazeret bulunmaksızın onu sürekli ertelemek doğru değildir.
5	ZEKÂTI MİNNET ETMEDEN VER	Zekât verirken fakiri küçümseme ve başa kakma. Sen ona lütufta bulunmuyor; Allah'ın malındaki hakkı sahibine ulaştırıyorsun.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ zekâtın verileceği sınıfları bildirerek şöyle buyurmuştur:

“Sadakalar ancak fakirler, miskinler, zekât işinde çalışanlar, kalpleri İslâm'a ısındırılacak olanlar, köleler, borçlular, Allah yolunda olanlar ve yolda kalmışlar içindir.”

Tevbe, 9/60

Bu sebeple zekât ibadetinde yalnız ne kadar verileceği değil, kime verileceği de öğrenilmelidir.

DERSİN ÖZÜ

ZEKÂT, MALÎ BİR İBADETTİR. MALININ ZEKÂTA TÂBİ OLUP OLMADIĞINI ÖĞREN, MİKTARINI DOĞRU HESAPLA, VAKTİNDE VE ALLAH'IN BELİRLEDİĞİ HAK SAHİPLERİNE VER. ZEKÂTI YÜK DEĞİL, MALINI VE NEFSİNİ ARINDIRAN BİR KULLUK OLARAK GÖR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Ey iman edenler! Sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de oruç farz kılındı ki takvâ sahibi olasınız.”
Bakara, 2/183

“Kim inanarak ve sevabını Allah’tan bekleyerek Ramazan orucunu tutarsa geçmiş günahları bağışlanır.”
Buhârî, 38; Müslim, 760

71. DERS

RAMAZAN ORUCU

TAKVÂYA ULAŞTIRAN BÜYÜK İBADET

KISA ŞERH

Ramazan orucu, İslâm’ın beş temel rüknünden biridir. Allah Teâlâ, Ramazan ayını oruç ibadetiyle müminlere farz kılmıştır. Oruç; imsak vaktinden iftar vaktine kadar yeme, içme ve cinsi ilişkiden uzak durmakla birlikte, keza yalan, gıybet, kötü söz ve günah işlemekten de sakınmayı gerektirir.

Oruç, kulun takvâyâ ulaşmasına vesile olan büyük bir ibadettir. Ramazan; Kur’an’ın indirilmeye başlandığı, rahmet, mağfiret ve cehennemden kurtuluş ayıdır. Mümin, bu ayı ibadet, zikir, Kur’an ve iyiliklerle değerlendirir.

ÂYET

“Ey iman edenler! Sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de oruç farz kılındı ki takvâ sahibi olasınız.”

Bakara, 2/183

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kim inanarak ve sevabını Allah’tan bekleyerek Ramazan orucunu tutarsa geçmiş günahları bağışlanır.”

Buhârî, 38; Müslim, 760 — Sahih

RAMAZAN ORUCU HAKKINDA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	ORUÇ FARZDIR	Ramazan orucu, şartları oluşan her Müslümana farzdır. Mazeretsiz olarak terk etmek büyük bir günahdır.
2	İMSAKTAN İFTARA YİYECEK VE İÇECEKTEN UZAK DURMAK	Oruç, imsak vaktinden iftar vaktine kadar yeme, içme ve cinsi ilişkiden uzak durmaktır.
3	GÜNAHLARDAN SAKINMAK	Oruç sadece yeme ve içmeyi bırakmak değildir. Yalan, gıybet, kötü söz ve haramlardan da uzak durulur.
4	BU AYI İBADETLE DEĞERLENDİRMEK	Ramazan; Kur’an okuma, namaz, zikir, sadaka ve iyiliklerle değerlendirilir. Boş ve faydasız işlerle geçirilmez.
5	KAZA VE KEFFÂRET HÜKÜMLERİNİ ÖĞRENMEK	Mazeret sebebiyle oruç tutamayan kimse, daha sonra kaza eder. Kasten bozulan orucun ise keffâreti vardır. Bu hükümler fıktan öğrenilmelidir.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Ramazan ayı geldiğinde cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincire vurulur.”

Buhârî, 1899; Müslim, 1079 — Sahih

Bu, Ramazan’ın ne kadar kıymetli bir fırsat olduğunu ve kulun bu ayı ibadetle değerlendirmesi gerektiğini gösterir.

DERSİN ÖZÜ

RAMAZAN ORUCU, TAKVÂYA ULAŞTIRAN BÜYÜK BİR İBADETTİR. ORUCU SADECE AÇ KALMAK OLARAK GÖRME; GÜNAHLARDAN UZAK DUR, BU AYI KUR’AN, NAMAZ, ZİKİR VE İYİLİKLERLE DEĞERLENDİR. ALLAH’TAN MAĞFİRET DİLE VE RAMAZAN’IN KIYMETİNİ BİL.

“Yoluna gücü yetenlerin o evi haccetmesi, Allah’ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır.”

Âl-i İmrân, 3/97

“Kim Allah için hacceder, kötü söz ve davranışlardan sakınır ve günah işlemezse annesinden doğduğu gün gibi döner.”

Buhârî, 1521
Müslim, 1350

72. DERS

HAC

TEVHİD, TESLİMİYET VE İHLÂS İBADETİ

KISA ŞERH

Hac, İslâm’ın beş temel rüknünden biridir. Yoluna güç yetirebilen Müslümana, ömründe bir defa Beytullah’ı haccederak Allah’ın belirlediği menâsiki yerine getirmesi farzdır.

Hac yalnız Mekke’ye yapılan bir yolculuk değildir. Tevhid, teslimiyet, ihlâs ve Resûlullah’ın ﷺ sünnetine ittibâ ile yerine getirilen büyük bir ibadettir.

Müslüman haccı gösteriş, unvan veya insanların övgüsü için değil, yalnız Allah’ın rızasını kazanmak için yapar.

ÂYET

“Yoluna gücü yetenlerin o evi haccetmesi, Allah’ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır.”

Âl-i İmrân, 3/97

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kim Allah için hacceder, kötü söz ve davranışlardan sakınır ve günah işlemezse annesinden doğduğu gün gibi döner.”

Buhârî, 1521; Müslim, 1350 — Sahih

HAC HAKKINDA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	HAC FARZDIR	Şartları gerçekleşen ve yoluna gücü yeten Müslümana ömründe bir defa hac farzdır.
2	HAC YALNIZ ALLAH İÇİN YAPILIR	Haccın temeli ihlâstır. Kul ibadetini insanların görmesi veya övgüsü için değil, yalnız Rabbi için yapar.
3	HAC SÜNNETE GÖRE YAPILIR	İhram, tavaf, sa’y, Arafat vakfesi ve diğer menâsik Resûlullah’ın ﷺ öğrettiği şekilde yerine getirilir.
4	HAC TEVHİDİ HATIRLATIR	Telbiyede kul, Allah’ın ortağı bulunmadığını tekrar tekrar ilan eder. Hac boyunca dua ve ibadet yalnız Allah’a yöneltilir.
5	HAC AHLAKI DA DÜZELTMELİDİR	Hac yapan Müslüman kötü sözden, gınahtan, tartışmadan ve insanlara eziyet etmekten sakınır.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Hac ibadetlerinizi benden öğrenin.”

Müslim, 1297 — Sahih

Bu bize ibadetlerde iki büyük esası öğretir:

ALLAH İÇİN İHLÂS + RESÛLULLAH’IN ﷺ SÜNNETİNE UYGUNLUK

DERSİN ÖZÜ

HAC; TEVHİD, İHLÂS, TESLİMİYET VE SÜNNETE İTTİBÂ İBADETİDİR. GÜCÜ YETEN MÜSLÜMAN HAC HÜKÜMLERİNİ ÖĞRENİR; HACCINI YALNIZ ALLAH İÇİN VE RESÛLULLAH’IN ﷺ ÖĞRETTİĞİ ŞEKİLDE YERİNE GETİRİR.

“Şüphesiz
bu Kur'an,
en doğru yola
iletir.”

İsrâ, 17/9

73. DERS

KUR'AN OKUMAK

HİDAYET VE HAYAT REHBERİ

“Sizin en hayırlınız,
Kur'an'ı öğrenen
ve öğretendir.”

Buhârî, 5027

KISA ŞERH

Kur'an, Allah'ın kelâmıdır. Müslümanın Kur'an ile bağı yalnız Ramazan'a, cuma gününe veya özel zamanlara ait değildir. Kur'an okunur, anlaşılmalı çalışılır, üzerinde düşünülür ve hükümleriyle amel edilir.

Kur'an okumak başlı başına büyük bir ibadettir. Fakat asıl gaye yalnız harfleri seslendirmek değil; Allah'ın kelâmını öğrenmek, hidayetine tâbi olmak ve hayatı onunla düzeltmektir.

Mümin, Kur'an'dan her gün kendisine düzenli bir pay ayırmaya gayret eder.

ÂYET

“Şüphesiz bu Kur'an,
en doğru yola iletir.”

İsrâ, 17/9

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kur'an'ı okuyun. Çünkü o,
kıyamet günü kendisini okuyanlara
şefaatçi olarak gelecektir.”

Müslim, 804 — Sahih

KUR'AN İLE BAĞIMIZDA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	KUR'AN'I DÜZENLİ OKU	Kur'an'ı yalnız belirli günlerde açılan bir kitap hâline getirme. Az da olsa devamlı okumaya çalış.
2	ANLAMINI ÖĞREN	Okuduğun âyetlerin ne söylediğini anlamaya gayret et. Güvenilir tefsirlerden ve ilim ehlinde faydalan.
3	ÜZERİNDE DÜŞÜN	Allah Teâlâ Kur'an'ı yalnız okunması için değil, âyetleri üzerinde tedebbür edilmesi için indirmiştir.
4	KUR'AN İLE AMEL ET	Kur'an'ın emrettiğini yerine getirmeye, yasakladığından uzaklaşmaya çalış. Bilgi, amele dönüşmediğinde maksadına ulaşmaz.
5	KUR'AN'I SÜNNETLE BİRLİKTE ANLA	Resûlullah ﷺ Kur'an'ı ümmetine açıklamış ve yaşayarak öğretmiştir. Kur'an, sahih sünnetten kopararak anlaşılır.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğretendir.”

Buhârî, 5027 — Sahih

Kur'an ile gerçek bağ:

OKUMAK → ANLAMAK → TEDEBBÜR ETMEK → AMEL ETMEK → ÖĞRETMEK

şeklinde hayatın tamamına yayılan bir kulluktur.

DERSİN ÖZÜ

KUR'AN'I SADECE OKUNAN BİR KİTAP HÂLINE GETİRME. HER GÜN ONDAN BİR PAY AYIR;
ANLAMINI ÖĞREN, ÂYETLERİ ÜZERİNDE DÜŞÜN VE HAYATINI ALLAH'IN KELÂMIYLA
DÜZELTMEMEYE ÇALIŞ.

“Ey iman edenler! Allah’ı çokça zikredin. O’nu sabah akşam tesbih edin.”

Ahzâb, 33/41-42

“Rabbini zikreden kimse ile Rabbini zikretmeyen kimsenin misali, diri ile ölünün misali gibidir.”
Buhârî, 6407

74. DERS

ALLAH’I ZİKRETMEK

KALPLERİN HAYATI, MÜMİNİN GÜCÜ

KISA ŞERH

Zikir; Allah’ı anmak, O’nu tesbih ve hamd etmek, tekbir ve tehlil ile yüceltmek ve O’na dua etmektir. Zikir, dilin söylediği birkaç kelimeden ibaret değil; kalbin Allah’a bağlılığını güçlendiren büyük bir ibadettir.

Mümin sabah-akşam, namazlardan sonra ve günlük hayatının farklı zamanlarında Kur’an ve sahih sünnette öğretilen zikirlerle Rabbini anar.

Zikirde ölçü çok önemlidir. Allah’a yaklaşmak amacıyla yapılan zikirlerin lafzı, sayısı, zamanı veya uygulanış şekli hakkında özel bir belirleme yapılacaksa bunun şer’î delili aranır.

ÂYET

“Ey iman edenler! Allah’ı çokça zikredin. O’nu sabah akşam tesbih edin.”

Ahzâb, 33/41-42

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Rabbini zikreden kimse ile Rabbini zikretmeyen kimsenin misali, diri ile ölünün misali gibidir.”

Buhârî, 6407 — Sahih

ZİKİRDE 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	ALLAH’I ÇOKÇA ZİKRET	Zikir yalnız belli günlere ait değildir. Mümin günlük hayatında Rabbini çokça anmaya gayret eder.
2	SAHİH ZİKİRLERİ ÖĞREN	Resûlullah’ın ﷺ öğrettiği sabah-akşam, namaz sonrası, uyku ve diğer durumlara ait sahih zikirleri öğren.
3	DİLİNLE SÖYLERKEN KALBİNLE DE HATIRLA	Zikirde maksat yalnız kelimeleri tekrar etmek değildir. Söylediğinin anlamını düşün ve kalbini Allah’a yönelt.
4	ZİKİRDE SÜNNETİN SINIRINI KORU	Belirli bir zikri, belirli sayı veya şekliyle sürekli bir ibadet hâline getirirken delile dayan. İbadetler kişisel tercihle belirlenmez.
5	EN BÜYÜK ZİKİRLERDEN BİRİ TEVHİDDİR	“Lâ ilâhe illallah”, Allah’tan başka hak ilâh bulunmadığını ilan eder. Mümin bu sözü yalnız diliyle söylemez; anlamını öğrenir ve gereğince yaşar.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Dile hafif, mizanda ağır ve Rahmân’a sevimli iki söz vardır: Sübhânallahi ve bihamdihî, Sübhânallahil-Azîm.”

Buhârî, 6406; Müslim, 2694 — Sahih

Zikir için karmaşık ve sonradan oluşturulmuş uygulamalara ihtiyaç yoktur. Resûlullah’ın ﷺ öğrettiği sahih zikirler kul için yeterli ve bereketlidir.

DERSİN ÖZÜ

ALLAH’I ÇOKÇA ZİKRET; FAKAT ZİKRİNİ SÜNNETE GÖRE YAP. SAHİH ZİKİRLERİ ÖĞREN, ANLAMLARINI DÜŞÜN VE KALBİNİ RABBİNE BAĞLA. İBADETTE ÖLÇÜ, ÇOKLUKTAN ÖNCE İHLÂS VE RESÛLULLAH’IN ﷺ SÜNNETİNE UYGUNLUKTUR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Rabbiniz:
Bana dua edin,
size karşılık
vereyim, buyurdu.”
Mü’min, 40/60

75. DERS

DUA

KULUN RABBİNE YÖNELİŞİ

“Dua ibadetin
kendisidir.”

Ebû Dâvûd, 1479
Tirmizî, 2969

KISA ŞERH

Dua, **kulun Rabbine yönelmesi**, ihtiyacını O’na arz etmesi ve yalnız O’ndan istemesidir. Dua yalnız sıkıntı anında başvurulacak bir yol değil, Allah’a kulluğun en büyük göstergelerinden biridir.

Mümin; bağışlanmayı, hidayeti, rızık, şifayı, korunmayı ve yalnız Allah’ın güç yetirebileceği şeyleri Allah’tan ister. Kalbini ölümlere, gaipte bulunanlara veya Allah’tan başka varlıklara bağlamaz.

Dua ederken ihlâs, sünnete uygunluk, Allah’a güven ve kabul edileceğine dair güzel zan esastır.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Rabbiniz: Bana dua edin,
size karşılık vereyim, buyurdu.”

Mü’min, 40/60

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Dua ibadetin kendisidir.”

Ardından Mü’min sûresi 60. âyeti okudu.

Ebû Dâvûd, 1479; Tirmizî, 2969 — Sahih

DUADA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	DUAYI YALNIZ ALLAH’A YAP	Dua ibadettir. İbadet ise yalnız Allah’ın hakkıdır. Allah’tan başkasına gaybî yardım için yönelme.
2	ALLAH’A DOĞRUDAN YÖNEL	Kul ile Rabbi arasında duayı Allah’a ulaştıracak bir aracıya ihtiyaç yoktur. Allah işitir, bilir ve dua edenin duasına karşılık verir.
3	SAHİH DUALARI ÖĞREN	Kur’an’da ve Resûlullah’ın ﷺ sünnetinde öğretilen kapsamlı dualara öncelik ver.
4	ACELECİ OLMA	Dua ettikten sonra hemen sonuç görmediğin için duayı terk etme. Allah, kul için neyin hayırlı olduğunu en iyi bilendir.
5	KALBİNLE ALLAH’A GÜVEN	Dua yalnız dilin hareketi değildir. İhtiyacını bilen ve onu gidermeye güç yetiren Rabbinin Allah olduğunu bilerek O’na yönel.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Sizden biriniz, ‘Dua ettim fakat bana karşılık verilmedi’ diyerek acele etmediği sürece duasına karşılık verilir.”

Buhârî, 6340; Müslim, 2735 — Sahih

Bu sebeple mümin dua eder, sebeplere sarılır ve sonucu Allah’a bırakır.

DERSİN ÖZÜ

DUA İBADETTİR VE İBADET YALNIZ ALLAH’A YAPILIR. İHTİYACINI RABBİNE ARZ ET,
YALNIZ O’NDAN İSTE, SAHİH DUALARI ÖĞREN VE CEVAPTA ACELECİ OLMA.
SEN DUA EDERKEN RABBİN SENİ İŞİTMEKTEDİR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Ey iman edenler! Allah’a içten ve samimi bir tevbe ile tevbe edin.”

Tahrîm, 66/8

“Allah, tevbeleri çok kabul edendir, çok merhamet edendir.”

Bakara, 2/37

76. DERS

TEVBE VE İSTİĞFAR

DÖNÜŞ VAKTİ, UMUT KAPISI

KISA ŞERH

İnsan hata eder ve günaha düşebilir. Müminin özelliği günahsız olması değil; günahını fark ettiğinde Rabbine dönmesi, bağışlanma istemesi ve günaha ısrar etmemesidir.

Tevbe yalnız dil ile “Estağfirullah” demek değildir. Gerçek tevbe; günahı bırakmayı, yapılan hatadan pişman olmayı ve tekrar dönmemeye azmetmeyi gerektirir. Günah kul hakkıyla ilgiliyse, hakkın sahibine iade edilmesi veya helallik alınması da gerekir.

Allah’ın rahmetinden ümit kesilmez. Günah ne kadar büyük olursa olsun, kul hayattayken samimiyetle Allah’a dönerse tevbe kapısı açıktır.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Ey iman edenler! Allah’a içten ve samimi bir tevbe ile tevbe edin.”

Tahrîm, 66/8

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Ey insanlar! Allah’a tevbe edin. Çünkü ben O’na günde yüz defa tevbe ediyorum.”

Müslim, 2702 — Sahih

TEVBEDE 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	GÜNAHI TERK ET	Tevbenin ilk göstergesi, işlenen günahı terk etmektir. Günaha devam ederken yalnız dil ile istiğfar etmek gerçek tevbenin gereklerini tamamlamaz.
2	PIŞMAN OL	Kalpte işlenen günahı dolaylı pişmanlık bulunmalıdır. Mümin günahını küçümsemez; Rabbine karşı işlediği bir hata olarak görür.
3	TEKRAR DÖNMEMEYE AZMET	Tevbe anında kulun niyeti samimi olmalı ve o günaha tekrar dönmemeye karar vermelidir. Daha sonra yeniden düşerse tekrar tevbe eder; fakat tevbe ederken günaha dönmeyi planlamaz.
4	KUL HAKKINI İADE ET	Günah başka bir insanın malına veya hakkına yönelikse yalnız istiğfar yeterli değildir. Mümkün olan şekilde hak sahibine hakkı geri verilmelidir.
5	ALLAH’IN RAHMETİNDEN ÜMİT KESME	Şeytan önce insanı günaha çağırır, ardından “Sen artık affedilmezsin” diyerek onu tevbeden uzaklaştırmaya çalışır. Mümin ise Allah’ın rahmetinden ümit kesmez.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“De ki: Ey kendilerine karşı aşırı giden kullarım! Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin. Şüphesiz Allah bütün günahları bağışlar. Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

Zümer, 39/53

Bu âyet günaha devam etmeye ruhsat değil, günahından dönmek isteyen kula ümit kapısıdır.

DERSİN ÖZÜ

GÜNAH İŞLEDİĞİNDE ALLAH’TAN KAÇMA; ALLAH’A DÖN. GÜNAHI BIRAK, PIŞMAN OL, TEKRAR DÖNMEMEYE AZMET VE KUL HAKKI VARSA İADE ET. NE KADAR HATA YAPMIŞ OLURSAN OL, SAMİMİ TEVBE KAPISINI KENDİNE KAPATMA.

“Hâlbuki onlara, dini yalnız Allah’a has kılarak O’na ibadet etmeleri emredilmişti.”

Beyyine, 98/5

“Ameller ancak niyetlere göredir. Herkese ancak niyet ettiği vardır.”

Buhârî, 1
Müslim, 1907

77. DERS

İHLÂS

AMELİ YALNIZ ALLAH İÇİN YAPMAK

KISA ŞERH

İhlâs; ibadeti yalnız Allah için yapmak, kulların övgüsünü ve beğenisini ibadetin amacı hâline getirmemektir. Namaz, dua, sadaka, ilim öğrenmek, öğretmek ve Allah’a davet gibi bütün ibadetlerde asıl maksat Allah’ın rızası olmalıdır.

Amelin dış görünüşünün güzel olması tek başına yeterli değildir. Allah için yapılmayan amel, sahibine âhirette fayda sağlamaz. Bu sebeple mümin yalnız amelinin değil, amelinin arkasındaki niyetini de sürekli kontrol eder.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Hâlbuki onlara, dini yalnız Allah’a has kılarak O’na ibadet etmeleri emredilmişti.”

Beyyine, 98/5

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Ameller ancak niyetlere göredir. Herkese ancak niyet ettiği vardır.”

Buhârî, 1; Müslim, 1907 — Sahih

İHLÂSTA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	AMELİNİ YALNIZ ALLAH İÇİN YAP	İbadetinin temel amacı insanların seni görmesi, övmesi veya takdir etmesi değil; Allah’ın rızası olmalıdır.
2	NİYETİNİ AMELDEN ÖNCE KONTROL ET	Bir işe başlamadan önce kendine sor: “Ben bunu kimin için yapıyorum?” Niyetin bozulduğunu fark ettiğinde onu düzelt.
3	AMEL ESNASINDA NİYETİNİ KORU	İnsanların övgüsü kalbe girebilir. Mümin bunu fark ettiğinde ameli terk etmek yerine kalbini yeniden Allah’a yöneltir.
4	GİZLİ AMELLERİN OLSUN	İnsanların bilmediği dua, sadaka, zikir ve diğer salih ameller, kulun ihlâsını korumasına yardımcı olur.
5	RİYADAN SAKIN	İnsanların görmesi ve övmesi amacıyla ibadet etmek büyük bir tehlikedir. Mümin insanların gözündeki yerinden önce Allah katındaki durumunu önemser.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ kudsî hadiste şöyle buyurur:

“Ben, ortakların şirkten en müstağni olanıyım. Kim bir amel işler ve onda Benimle beraber başkasını ortak ederse onu da ortak koştuğunu da terk ederim.”

Müslim, 2985 — Sahih

Demek ki mesele yalnız “Ne yaptın?” değildir. Bir başka temel soru daha vardır:

“KİM İÇİN YAPTIN?”

DERSİN ÖZÜ

AMELİN ÇOKLUĞUNDAN ÖNCE NİYETİNİ KONTROL ET. NAMAZINI, DUANI, İLMİNİ, SADAKANI VE DAVETİNİ YALNIZ ALLAH İÇİN YAP. İNSANLARIN ÖVGÜSÜNÜ DEĞİL, ALLAH’IN RIZASINI ARA. ÇÜNKÜ İHLÂS, AMELİN KABULÜNÜN TEMEL ŞARTLARINDANDIR.

“Ey iman edenler! Allah’tan O’na yaraşır şekilde korkup sakının ve ancak Müslümanlar olarak can verin.”
Âl-i İmrân, 3/102

“Nerede olursan ol Allah’tan sakın. Kötülüğün ardından onu silecek bir iyilik yap ve insanlara güzel ahlâkla davran.”
Tirmizî, 1987
Hasen

78. DERS

TAKVÂ

ALLAH’A KARŞI SORUMLULUK BİLİNCİYLE YAŞAMAK

KISA ŞERH

Takvâ; Allah’ın emirlerini yerine getirerek ve yasaklarından sakınarak kulun kendisini Allah’ın azabından korumasıdır. Takvâ yalnız dış görünüş veya belli ibadetlerden ibaret değildir; kalpte Allah korkusu ve O’na karşı sorumluluk bilinciyle başlayıp söz ve amellere yansır.

Mümin yalnız insanların gördüğü yerde değil, kimsenin görmediği yerde de Allah’ın kendisini gördüğünü bilir. Bu sebeple takvânın en büyük göstergelerinden biri, kulun gizli hâllerinde de Allah’ın sınırlarını korumasıdır.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Ey iman edenler! Allah’tan O’na yaraşır şekilde korkup sakının ve ancak Müslümanlar olarak can verin.”

Âl-i İmrân, 3/102

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Nerede olursan ol Allah’tan sakın Kötülüğün ardından onu silecek bir iyilik yap ve insanlara güzel ahlâkla davran.”

Tirmizî, 1987 — Hasen

TAKVÂDA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	ALLAH’IN EMİRLERİNİ YERİNE GETİR	Takvâ yalnız haramlardan kaçınmak değildir. Namaz, oruç ve Allah’ın diğer emirlerini yerine getirmek de takvânın temelidir.
2	HARAMLARDAN SAKIN	Allah’ın yasakladığı şeylerden uzak dur. Mümin günahı insanların görüp görmemesine göre değil, Allah’ın hükmüne göre değerlendirir.
3	ŞÜPHELİ ŞEYLERDEN KENDİNİ KORU	Helâl ile haram arasında şüphe duyduğun meselelerde dinini ve şerefini koruyacak yolu tercih et.
4	GİZLİ HÂLİNİ DÜZELT	İnsanların yanında salih görünüp yalnız kaldığında Allah’ın sınırlarını çiğnemek takvâ anlayışıyla bağdaşmaz. Allah seni yalnızken de görmektedir.
5	HATA ETTİĞİNDE İYİLİKLE ARDINDAN GİT	Takvâ sahibi insan hiç hata yapmayan kişi değildir. Hatasını fark ettiğinde tevbe eder ve kötülüğün ardından salih amel işler.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Şüphesiz Allah katında sizin en değerliniz O na karşı takvâ bakımından en ileri olanınızdır.”

Hucurât, 49/13

İnsanların ölçüsü makam, servet, soy veya şöhret olabilir. Allah katındaki üstünlüğün ölçüsü ise takvâdır.

DERSİN ÖZÜ

TAKVÂ, ALLAH’IN SENİ GÖRDÜĞÜNÜ BİLEREK YAŞAMAKTIR. EMİRLERİNİ YERİNE GETİR, HARAMLARINDAN SAKIN VE YALNIZ KALDIĞINDA DA ALLAH’IN SINIRLARINI KORU. İNSANLARIN SENİ NASIL GÖRDÜĞÜNDEN ÖNCE ALLAH KATINDA NASIL OLDUĞUNA BAK.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Eğer siz Allah’a hakkıyla tevekkül etseydiniz, sabah aç çıkıp akşam tok dönen kuşları rızıklandığı gibi sizi de rızıklandırır.”
Tirmizî, 2344
Hasen-sahih

“Kim Allah’a tevekkül ederse O, ona yeter.”

Talâk, 65/3

79. DERS

TEVEKKÜL

KALBEN GÜVEN, SEBEPLERE SARIL, SONUCU ALLAH’A BIRAK

KISA ŞERH

Tevekkül; kalbin Allah’a güvenmesi, sonucu O’na bırakması ve bununla beraber meşru sebeplere sarılmasıdır. Tevekkül çalışmayı, tedbiri ve sebepleri terk etmek değildir.

Mümin elinden geleni yapar; fakat sebebe değil, sebepleri yaratan Allah’a güvenir. Çünkü sebepler ancak Allah’ın dilemesiyle sonuç verir.

Bu sebeple gerçek tevekkül iki şeyi birlikte taşır: Kalbin Allah’a dayanması ve kulun meşru sebeplere sarılması.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Kim Allah’a tevekkül ederse O, ona yeter.”

Talâk, 65/3

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Eğer siz Allah’a hakkıyla tevekkül etseydiniz, sabah aç çıkıp akşam tok dönen kuşları rızıklandığı gibi sizi de rızıklandırır.”

Tirmizî, 2344 — Hasen-sahih

TEVEKKÜLDE 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	KALBİNİ ALLAH’A BAĞLA	İşini, rızkını, geleceğini ve sonucunu yalnız sebeplerin elinde görme. Her şey Allah’ın takdiri altındadır.
2	SEBEPLERE SARIL	Tevekkül, hiçbir şey yapmadan sonucu beklemek değildir. Çalış, tedbirini al ve yapman gerekeni yerine getir.
3	SEBEPLERE GÜVENME	İlaç şifaya, iş rızka, tedbir başarıya birer sebeptir. Fakat sonucu yaratan Allah’tır.
4	SONUCU ALLAH’A BIRAK	Elinden geleni yaptıktan sonra kalbini endişeyle tüketme. Sonuç istediğin gibi olmasa bile Allah’ın takdirine teslim ol.
5	HARAM SEBEPLERE BAŞVURMA	Bir hedefin doğru olması, ona ulaşmak için haram yolları helâl hâle getirmez. Mümin tevekkül ederken meşru sebepleri kullanır.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Bir işe kesin karar verdiğin zaman artık Allah’a tevekkül et. Şüphesiz Allah tevekkül edenleri sever.”

Âl-i İmrân, 3/159

Âyet önce karar ve fiili, ardından tevekkülü zikretmektedir. Bu nedenle tevekkül, sebepleri terk etmek değil; sebeplere sarıldıktan sonra kalbin Allah’a dayanmasıdır.

DERSİN ÖZÜ

ÇALIŞ, TEDBİRİNİ AL VE MEŞRU SEBEPLERE SARIL; FAKAT KALBİNİ SEBEPLERE DEĞİL ALLAH’A BAĞLA.
SEN SEBEBİ YERİNE GETİRİRSİN, SONUCU İSE ALLAH YARATIR.
GERÇEK TEVEKKÜL: SEBEBE SARILMAK + ALLAH’A GÜVENMEKTİR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“İman edenlerin Allah’a olan sevgileri ise çok daha kuvvetlidir.”

Bakara, 2/165

“De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.”
Âl-i İmrân, 3/31

80. DERS

ALLAH SEVGİSİ

İMANIN ÖZÜ, KULLUĞUN RUHU

KISA ŞERH

Allah sevgisi, imanın en büyük esaslarından ve kalbin en yüce ibadetlerindendir. Mümin Allah’ı her şeyden daha çok sever. Bu sevgi yalnız dilde söylenen bir iddia değil; Allah’ın emirlerini sevmek, yasaklarından sakınmak ve Resûlullah’ın ﷺ sünnetine uymakla ortaya çıkar.

Gerçek sevginin ölçüsü duygular değil, itaattir. Allah’ı sevdiğini söyleyen kul, hayatını Allah’ın razı olduğu şekilde düzenlemeye çalışır. Allah sevgisi, kalpte başlar ve sözlere, amellere ve tercihlere yansır.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“İman edenlerin Allah’a olan sevgileri ise çok daha kuvvetlidir.”

Bakara, 2/165

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Üç özellik kimde bulunursa iman tadını alır: Allah ve Resûlü’nün kendisine her şeyden daha sevimli olması...”

Buhârî, 16; Müslim, 43 — Sahih

ALLAH SEVGİSİNDE 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	ALLAH’I HER ŞEYDEN ÇOK SEV	Mal, makam, aile ve dünya nimetleri sevilir; fakat müminin kalbindeki en büyük sevgi Allah’a aittir.
2	SEVGİNİ İTAATLE GÖSTER	Allah sevgisi yalnız söz değildir. Allah’ın emirlerine itaat etmek ve yasaklarından sakınmak bu sevginin en açık göstergesidir.
3	RESÛLULLAH’A ﷺ UY	Allah sevgisinin şer’î ölçülerinden biri Resûlullah’ın ﷺ sünnetine tâbi olmaktır. Sevgi iddiası sünnetten bağımsız değildir.
4	ALLAH’IN SEVDİĞİNİ SEV	Allah’ın sevdiği iman, tevhid, sünnet, adalet ve salih amelleri sev; Allah’ın razı olmadığı şeylerden uzaklaş.
5	SEVGİYİ KORKU VE ÜMİTLE BİRLİKTE TAŞI	Mümin Allah’a yalnız sevgiyle değil; sevgi, korku ve ümit ile kulluk eder. Bu üçü kalbin kulluğunun temel esaslarındandır.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.”

Âl-i İmrân, 3/31

Bu âyet Allah sevgisinin yalnız bir iddia olmadığını gösteren büyük bir ölçüdür:

ALLAH’I SEVMEK → RESÛLULLAH’A ﷺ UYMAK

DERSİN ÖZÜ

ALLAH’I SEVMEK SADECE “ALLAH’I SEVİYORUM” DEMEK DEĞİLDİR.

GERÇEK SEVGİ İTAATTE, SÜNNETE UYMAKTA VE ALLAH’IN RAZI OLDUĞU HAYATI YAŞAMAKTA GÖRÜLÜR.

ALLAH’I HER ŞEYDEN ÇOK SEV VE BU SEVGİYİ AMELİNLE GÖSTER.

“Eğer müminler
iseniz onlardan
korkmayın,
Benden korkun.”
Âl-i İmrân, 3/175

“Şüphesiz ben
Allah’ı sizden daha
iyi bilirim ve
O’ndan en çok
korkanınızım.”
Buhârî, 6101
Sahih

81. DERS

ALLAH KORKUSU

AZAMETİNİ BİLMEK, GÜNAHTAN SAKINMAK

KISA ŞERH

Allah korkusu; kulun Allah’ın azametini, hesabını ve azabını bilerek günahlardan sakınmasıdır. Bu korku insanı Allah’tan uzaklaştıran bir ümitsizlik değil; aksine onu tevbe, itaat ve salih amele yönelten bir kalp ibadetidir.

Mümin Allah’ı sever, O’ndan korkar ve rahmetini ümit eder. Ehl-i Sünnet’in kulluk anlayışında bu üç esas birbirinden koparılmaz. Allah korkusu günahı terk etmeye, Allah sevgisi itaate, ümit ise tevbe ederek Rabbine dönmeye sevk eder.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:
“Eğer müminler iseniz
onlardan korkmayın,
Benden korkun.”

Âl-i İmrân, 3/175

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:
“Şüphesiz ben Allah’ı sizden daha
iyi bilirim ve O’ndan en çok
korkanınızım.”

Buhârî, 6101 — Sahih

ALLAH KORKUSUNDA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	ALLAH’TAN KORKMAYI İBADET BİL	Allah korkusu kalbin büyük ibadetlerindendir. Mümin Rabbini tanıdıkça O’nun azametini ve huzurunda hesap vereceğini daha iyi kavrar.
2	KORKUN SENİ GÜNAHTAN UZAKLAŞTIRSIN	Gerçek korkunun eseri amelde görülür. “Allah’tan korkuyorum” deyip bile bile günaha devam etmek, korkunun maksadına aykırıdır.
3	YALNIZKEN DE ALLAH’TAN SAKIN	İnsanlardan gizlenebilirsin; fakat Allah’tan hiçbir şey gizleyemezsin. Takvânın önemli göstergelerinden biri, kimse görmediğinde de haramı terk etmektir.
4	KORKUYU ÜMİTSİZLİĞE DÖNÜŞTÜRME	Allah’ın azabından korkmak gerekir; fakat Allah’ın rahmetinden ümit kesmek doğru değildir. Mümin korku ile beraber Allah’ın mağfiretini de ümit eder.
5	SEVGİ + KORKU + ÜMİT İLE KULLUK ET	Sadece korkuya dayalı bir kulluk anlayışı eksiktir. Mümin Rabbine sevgiyle ibadet eder, azabından korkar ve rahmetini ümit eder.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Rabbinin huzurunda durmaktan korkan ve nefsinin hevâdan alıkoyan kimseye gelince;
şüphesiz onun barınağı cennettir.”

Nâziât, 79/40-41

Allah korkusunun meyvesi yalnız kalpte hissedilen bir duygu değildir:

ALLAH KORKUSU → NEFSİ HARAMDAN ALIKOYMAK → İTAAT

DERSİN ÖZÜ

ALLAH’TAN KORKMAK, ALLAH’TAN KAÇMAK DEĞİL; GÜNAHTAN KAÇIP ALLAH’A SİĞİNMAKTIR.
KORKUN SENİ HARAMDAN UZAKLAŞTIRSIN, FAKAT RABBİNİN RAHMETİNDEN ÜMİDİNİ KESMESİN.
MÜMİN ALLAH’A SEVGİ, KORKU VE ÜMİTLE KULLUK EDER.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“De ki: Ey kendilerine karşı aşırı giden kullarım! Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin...”

Zümer, 39/53

“Ey Âdemoğlu! Sen Bana dua ettiğin ve Benden ümit ettiğin müddetçe, senden meydana gelen günahları bağışlarım ve aldırım.”
Tirmizî, 3540
Hasen

82. DERS

ALLAH'TAN
ÜMİT KESMEMEK

RABBİNİN RAHMETİ HER ŞEYDEN DAHA BÜYÜKTÜR

KISA ŞERH

Mümin, ne kadar günah işlemiş veya ne kadar zor durumda kalmış olursa olsun Allah’ın rahmetinden ümit kesmez. Çünkü Allah’ın mağfireti kulun günahından, rahmeti ise kulun hatalarından daha büyüktür.

Ümit; günaha devam edip “Allah nasıl olsa bağışlar” demek değildir. Şer’î ümit, kulun tevbe etmesi, salih amel işlemesi ve ardından Allah’ın rahmetini beklemesidir.

Bu sebeple mümin korku ile ümit arasında yaşar: Günahından korkar, Rabbine döner ve Allah’ın rahmetinden ümidini kesmez.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“De ki: Ey kendilerine karşı aşırı giden kullarım! Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin. Şüphesiz Allah bütün günahları bağışlar. Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

Zümer, 39/53

HADİS

Resûlullah ﷺ, Allah Teâlâ’nın şöyle buyurduğunu haber vermiştir:

“Ey Âdemoğlu! Sen Bana dua ettiğin ve Benden ümit ettiğin müddetçe, senden meydana gelen günahları bağışlarım ve aldırım.”

Tirmizî, 3540 — Hasen

ÜMİTTE 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	ALLAH'IN RAHMETİNDEN ÜMİT KESME	Günahlarının çokluğu seni tevbeden uzaklaştırmaz. Hayatta olduğun müddetçe Rabbine dönüş kapısını açık bil.
2	ÜMİDİNİ TEVBEYLE BİRLEŞTİR	Gerçek ümit, günaha devam etmek değildir. Günahını bırak, tevbe et ve Allah’ın seni bağışlamasını ümit et.
3	GÜNAHINI ALLAH'IN RAHMETİNDEN BÜYÜK GÖRME	Şeytan insana önce günahı süsler, sonra da “Artık affedilmezsin” diye fısıldar. Mümin bu tuzağa düşmez.
4	SIKINTIDA DA RABBİNE GÜVEN	Ümitsizlik yalnız günah konusunda olmaz. Hastalık, geçim sıkıntısı ve diğer imtihanlarda da Allah’ın yardımından ümit kesme.
5	KORKU VE ÜMİDİ BİRLİKTE TAŞI	Korku seni günahattan uzaklaştırsın; ümit ise seni Allah’a yaklaştırsın. Mümin ne kendisini Allah’ın azabından tamamen güvende görür ne de rahmetinden ümidini keser.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Allah’ın rahmetinden ancak kâfirler topluluğu ümit keser.”

Yûsuf, 12/87

Bu sebeple kulun yolu:

GÜNAH → PIŞMANLIK → TEVBE → SALİH AMEL → ALLAH'IN RAHMETİNİ ÜMİT ETMEK

DERSİN ÖZÜ

NE KADAR HATA YAPMIŞ OLURSAN OL, ALLAH'IN RAHMETİNDEN ÜMİT KESME.

GÜNAHINI TERK ET, RABBİNE TEVBE ET VE BAĞIŞLANMAYI O'NDAN İSTE.

GERÇEK ÜMİT GÜNAHA DEVAM DEVAM ETMEK DEĞİL; ALLAH'A DÖNÜP RAHMETİNİ BEKLEMEDİR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Ey iman edenler! Sabır ve namazla yardım isteyin. Şüphesiz Allah sabredenlerle beraberdir.”
Bakara, 2/153

“Kim sabretmeye çalışırsa Allah ona sabır verir. Hiç kimseye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir nimet verilmemiştir.”
Buhârî, 1469
Müslim, 1053
Sahih

83. DERS

SABIR

İMTİHANDA DİRENMEK, KULLUKTA SEBAT ETMEK

KISA ŞERH

Sabır; Allah’a itaatte sebat etmek, günahlardan uzak durmak ve Allah’ın takdir ettiği sıkıntılar karşısında kulluk sınırlarını korumaktır. Sabır yalnız musibet geldiğinde susmak değildir; müminin bütün hayatını kuşatan büyük bir kulluk makamıdır.

Selef âlimleri sabrı üç temel alanda açıklamıştır: itaat üzere sabır, gınahtan uzak durmada sabır ve Allah’ın acı veren kaderine karşı sabır. Mümin imtihan geldiğinde sebeplere sarılır, Rabbine dua eder; fakat Allah’a karşı isyan ve itiraz yoluna girmez.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Ey iman edenler! Sabır ve namazla yardım isteyin. Şüphesiz Allah sabredenlerle beraberdir.”

Bakara, 2/153

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kim sabretmeye çalışırsa Allah ona sabır verir. Hiç kimseye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş bir nimet verilmemiştir.”

Buhârî, 1469; Müslim, 1053 — Sahih

SABIRDA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	İBADETTE SABIRLI OL	Namazı, Kur’an’ı, zikri ve diğer ibadetleri devam ettirmek nefse ağır gelebilir. Mümin kulluğunu geçici bir heyecana değil, istikrara bağlar.
2	GÜNAHI TERK ETMEKTE SABRET	Haram bazen nefse cazip gelebilir. Sabır, Allah’ın rızasını nefsin arzusuna tercih ederek haramdan uzak durabilmektir.
3	MUSİBETTE SABRET	Hastalık, ölüm, maddi sıkıntı veya başka bir imtihan geldiğinde üzülme sabra aykırı değildir. Yasak olan, Allah’ın kaderine karşı isyan ve itirazdır.
4	İLK ANDA KENDİNİ KORU	Musibetin ilk anı sabrın en zor imtihanıdır. Dilini haram sözlerden, kalbini Allah hakkında kötü zandan ve davranışlarını taşkınlıktan koru.
5	SABRIN KARŞILIĞINI ALLAH’TAN BEKLE	Sabır çaresizlik değildir. Mümin tedbirini alır, dua eder, çözüm arar ve bütün bunların içerisinde ecrini Allah’tan bekler.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Sabır, musibetin ilk geldiği andadır.”

Buhârî, 1283; Müslim, 926 — Sahih
Bu nedenle sabır:

İBADETTE SEBAT + GÜNAHTAN UZAK DURMAK + MUSİBETTE ALLAH’A TESLİMİYET

DERSİN ÖZÜ

SABIR, HİÇ ÜZÜLMEMEK DEĞİLDİR; ÜZÜLDÜĞÜN HÂLDE ALLAH’IN SINIRLARINI KORUMAKTIR. İBADETTE SEBAT ET, HARAMA KARŞI DİREN VE MUSİBET GELDİĞİNDE RABBİNE SİĞİN. SABIR, MÜMİNİN İMTİHAN KARŞISINDAKİ EN BÜYÜK DAYANAKLARINDANDIR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Eğer şükrederseniz
elbette size
nimetimi artırırım.”

İbrâhîm, 14/7

84. DERS

ŞÜKÜR

NİMETİ TANIMAK, RABBİNE HAMD ETMEK,
İTAATTE KULLANMAK

“Müminin işi ne hoştur!
Onun her işi kendisi için
hayırlıdır. Kendisine bir
nimet ulaşırsa şükreder;
bu onun için hayır olur.
Bir sıkıntı ulaşırsa
sabreder; bu da onun
için hayır olur.”
Müslim, 2999
Sahih

KISA ŞERH

Şükür; nimetin Allah'tan olduğunu kalple bilmek, Allah'ı dil ile övmek ve verilen nimeti O'nun razı olduğu yerde kullanmaktır. Bu sebeple şükür yalnız “Elhamdülillah” demekten ibaret değildir; kalbi, dili ve ameli birlikte kuşatır. Sağlık, iman, hidayet, ilim, aile, rızık ve sahip olduğumuz bütün nimetler Allah'tandır. Mümin nimeti kendinden bilmez; nimeti vereni tanır ve nimeti Allah'a isyanda kullanmaz.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Eğer şükrederseniz
elbette size nimetimi
artırırım.”

İbrâhîm, 14/7

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Müminin işi ne hoştur! Onun her işi
kendisi için hayırdır. Bu yalnız mümine
mahsustur. Kendisine bir nimet ulaşırsa
şükreder; bu onun için hayır olur. Bir sıkıntı
ulaşırsa sabreder; bu da onun için hayır olur.”

Müslim, 2999 — Sahih

ŞÜKÜRDE 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	NİMETİN ALLAH'TAN OLDUĞUNU BİL	Sebepler ne olursa olsun nimetin gerçek sahibi ve onu sana ulaştıran Allah'tır. Kalbin bunu kabul etmesi şükürün temelidir.
2	DİLİNLE ALLAH'A HAMD ET	Nimet karşısında Rabbini öv ve “Elhamdülillah” de. Fakat dildeki hamdi kalbin nimeti Allah'tan bilmesiyle birleştir.
3	NİMETİ İTAATTE KULLAN	Gözünü haramdan, dilini kötü sözden, malını haramdan koru. Allah'ın verdiği nimeti Allah'a isyan etmek için kullanma.
4	NİMETİ KÜÇÜMSEME	İnsan çoğu zaman sahip olduklarını unutup sahip olmadıklarına bakar. Mümin kendisine verilen nimetleri fark eder ve Rabbine şükreder.
5	NİMET ARTTIĞINDA ALLAH'I UNUTMA	Bolluk, şükürün en büyük imtahanlarından biridir. Nimet arttıkça kibir ve gaflet değil, Allah'a kulluk ve şükür artsın.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Ey Dâvûd ailesi! Şükür için çalışın. Kullarımdan hakkıyla şükredenler pek azdır.”

Sebe', 34/13

Bu âyet şükürün yalnız söz olmadığını gösterir:

KALPLE BİLMEK → DİLLE HAMD ETMEK → NİMETİ İTAATTE KULLANMAK

DERSİN ÖZÜ

ŞÜKÜR SADECE “ELHAMDÜLİLLAH” DEMEK DEĞİLDİR. NİMETİN ALLAH'TAN OLDUĞUNU BİL,
RABBİNE HAMD ET VE VERDİĞİ NİMETLERİ O'NA İTAATTE KULLAN. NİMET ARTTIKÇA
GAFLETİN DEĞİL, ŞÜKRÜN ARTSIN.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Şüphesiz sen büyük bir ahlâk üzeresin.”

Kalem, 68/4

85. DERS

GÜZEL AHLÂK

İMANIN HAYATA YANSIYAN MEYVESİ

“Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlâkı en güzel olanıdır.”

Ebû Dâvûd, 4682
Tirmizî, 1162
Sahih

KISA ŞERH

Güzel ahlâk; insanlara doğruluk, merhamet, sabır, adalet, tevazu ve iyilikle davranmaktır. İslâm'da güzel ahlâk, imandan bağımsız bir davranış biçimi değil; imanın insanlarla ilişkilerde ortaya çıkan meyvelerindendir.

Bir insanın çok ibadet etmesi, ona insanlara zulmetme, hakaret etme veya kötü davranma hakkı vermez. Mümin, Allah'a karşı kullüğünü güzel ahlâkla tamamlamaya çalışır.

ÂYET

Allah Teâlâ, Resûlullah ﷺ hakkında şöyle buyurur:

“Şüphesiz sen büyük bir ahlâk üzeresin.”

Kalem, 68/4

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlâkı en güzel olanıdır.”

Ebû Dâvûd, 4682; Tirmizî, 1162 — Sahih

GÜZEL AHLÂKTA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	DOĞRU SÖZLÜ OL	Yalan, hile ve aldatmadan uzak dur. Müminin sözü güven vermeli; dili ile davranışı birbirini doğrulamalıdır.
2	ÖFKENİ KONTROL ET	Güzel ahlâk yalnız sakin zamanlarda belli olmaz. Asıl imtihan, öfkeli olduğunda dilini ve davranışlarını Allah'ın sınırları içerisinde tutabilmektir.
3	İNSANLARA MERHAMETLİ DAVRAN	Küçüğe, büyüğe, aileye, komşuya ve Müslümanlara karşı merhametli ol. Sertlik gereken yerde bile zulüm ve haksızlığa düşme.
4	KİBİRDEN UZAK DUR	Kendini insanlardan üstün görme. Sahip olduğun ilim, mal veya makam seni büyüklüğe değil, Allah'a karşı daha fazla tevazuya götürsün.
5	KÖTÜLÜĞE KÖTÜLÜKLE KARŞILIK VERME	Her haksızlık karşısında öfkeyle hareket etme. Hakkını meşru şekilde korurken bile adaleti ve güzel davranışı terk etme.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kıyamet günü müminin terazisinde güzel ahlâktan daha ağır bir şey yoktur.”

Tirmizî, 2002 — Sahih

Bu nedenle güzel ahlâk yalnız insanların seni sevmesi için değildir:

İMAN → GÜZEL AHLÂK → İNSANLARA İYİLİK → ALLAH'IN RIZASI

DERSİN ÖZÜ

GÜZEL AHLÂK, İMANIN HAYATA YANSIYAN MEYVESİDİR. DOĞRU SÖZLÜ OL, ÖFKENİ KONTROL ET, MERHAMETLİ DAVRAN, KİBİRDEN SAKIN VE HAKSIZLIK KARŞISINDA BİLE ADALETİ TERK ETME. İBADETİN, AHLÂKINI DA GÜZELLEŞTİRSİN.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Rabbin, yalnız kendisine kulluk etmenizi ve anne-babaya iyilik etmenizi emretti...”
İsrâ, 17/23

“Anne-babaya iyilik, Allah’a kulluktan sonra en faziletli amellerdendir.”
Buhârî, 527
Müslim, 85
Sahih

86. DERS

ANNE-BABA HAKKI

CENNETE GÖTÜREN BÜYÜK BİR VAZİFE

KISA ŞERH

Anne-babaya iyilik, Allah’a kulluktan sonra Kur’an’da özellikle emredilen en büyük haklardan biridir. Onlara güzel söz söylemek, ihtiyaçlarıyla ilgilenmek, yaşlandıklarında sabretmek ve meşru olan hususlarda itaat etmek müminin önemli vazifelerindendir.

Fakat anne-babaya itaat mutlak değildir. Allah’a isyan olan bir şeyi emrederlerse bu konuda itaat edilmez; buna rağmen onlara karşı güzel davranış ve dünya hayatındaki iyilik devam ettirilir.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Rabbin, yalnız kendisine kulluk etmenizi ve anne-babaya iyilik etmenizi emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa onlara ‘öf’ bile deme, onları azarlama ve onlara güzel söz söyle.”

İsrâ, 17/23

HADİS

Abdullah b. Mes’ûd رضى الله عنه şöyle dedi:
Resûlullah’a ﷺ:

“Allah’a en sevimli amel hangisidir?” diye sordum.
“Vaktinde kılınan namazdır.” buyurdu.
“Sonra hangisidir?” dedim.
“Anne-babaya iyilik etmektir.” buyurdu.

Buhârî, 527; Müslim, 85 — Sahih

ANNE-BABA HAKKINDA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	ONLARA İYİLİK ET	Sadece maddî ihtiyaçlarını karşılamakla yetinme. Güzel konuş, hâllerini sor, ihtiyaçlarıyla ilgilen ve gönüllerini incitmemeye çalış.
2	YAŞLANDIKLARINDA SABIRLI OL	Çocukken sen onların bakımına muhtaçtın; yaşlandıklarında onlar sana ihtiyaç duyabilir. Zorluklarını bir yük gibi görme.
3	SESİNİ VE SÖZÜNÜ KORU	Kur’an anne-babaya “öf” demeyi dahi yasaklamıştır. Haklı olduğun bir meselede bile kaba ve aşağılayıcı bir dil kullanma.
4	GÜNAHTA İTAAT ETME	Anne-baba Allah’ın haram kıldığı bir şeyi emrederse bu konuda itaat edilmez. Çünkü Yaratıcı’ya isyan konusunda yaratılmış itaat yoktur. Ancak itaat etmemek kötü davranmayı helâl kılmaz.
5	ONLAR İÇİN DUA ET	Hayattayken iyilik et; vefatlarından sonra da onlar için Allah’tan rahmet ve bağışlanma dile.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Eğer onlar, hakkında bilgin olmayan bir şeyi Bana ortak koşman için seni zorlarlarsa onlara itaat etme; fakat dünyada onlarla iyi geçin.”

Lokmân, 31/15

Bu âyet çok açık bir denge öğretir:

GÜNAHTA İTAAT YOK → FAKAT ANNE-BABAYA İYİLİK DEVAM EDER

DERSİN ÖZÜ

ANNE-BABANA İYİLİK ET, ONLARLA GÜZEL KONUŞ, YAŞLANDIKLARINDA SABIRLI OL VE İHTİYAÇLARIYLA İLGİLEN. ALLAH’A İSYAN OLAN BİR KONUDA İTAAT ETME; FAKAT BUNU KABA DAVRANMANIN BAHANESİ YAPMA. ANNE-BABA HAKKI, İSLÂM’IN EN BÜYÜK HAKLARINDANDIR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah’a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının.”
Nisâ, 4/1

87. DERS

“Kim Allah’a ve âhiret gününe iman ediyorsa akrabalık bağını korusun.”
Buhârî, 6138
Sahih

AKRABALIK BAĞLARINI KORUMAK

SILA-İ RAHİM, İMANIN GÜZEL MEYVELERİNDENDİR

KISA ŞERH

Sıla-i rahim; anne-baba tarafından olan akrabalarla bağı korumak, onlara iyilik etmek, hâllerini sormak ve imkân ölçüsünde ihtiyaçlarına yardımcı olmaktır. Akrabalık bağını korumak, İslâm’ın önemle emrettiği güzel amelledendir. Sila-i rahim yalnız bize iyi davranan akrabalarla görüşmek değildir. Asıl üstün ahlâk, akraba ilişkisi kestiğinde dahi meşru ölçüler içerisinde bağı yeniden kurmaya çalışmaktır.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah’a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının.”

Nisâ, 4/1

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kim Allah’a ve âhiret gününe iman ediyorsa akrabalık bağını korusun.”

Buhârî, 6138 — Sahih

AKRABALIK BAĞINDA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	AKRABANI ARA VE SOR	Sıla-i rahim yalnız ziyaret değildir. Telefon etmek, hâlini sormak, ziyaret etmek ve ihtiyaç zamanında yanında bulunmak da bu bağın parçalarıdır.
2	İYİLİĞE İYİLİKLE YETİNME	Sana iyilik yapana iyilik etmek güzeldir; fakat gerçek sila-i rahim, akraban senden uzaklaştığında dahi bağı tamamen koparmamaya çalışmaktır.
3	KIRGINLIĞI KOPUŞA DÖNÜŞTÜRME	Aile içinde anlaşmazlıklar olabilir. Her tartışmayı yıllarca süren küslüğe ve akrabalık bağının tamamen kesilmesine dönüştürme.
4	İMKÂNIN ÖLÇÜSÜNDE YARDIM ET	Maddî veya manevî ihtiyacı bulunan akrabaya yardım etmek sila-i rahmin önemli şekillerindendir. Özellikle muhtaç akrabayı gözet.
5	GÜNAHTA AKRABALIK TAASSUBU YAPMA	Akrabayı sevmek, onun yanlışını doğru kabul etmek değildir. Zulümde ve günahta destekleme; fakat nasihat ederken akrabalık hukukunu ve güzel üslubu koru.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Akrabalık bağını gerçekten sürdüren, kendisine yapılan iyiliğe aynıyla karşılık veren değildir. Asıl sürdüren, akrabaları onunla bağı kestiğinde onlarla bağı sürdüren kimsedir.”

Buhârî, 5991 — Sahih

Bu nedenle sila-i rahmin büyük ölçüsü şudur:

ONLAR ARADI → BEN ARADIM değil; ONLAR UZAKLAŞTI → BEN BAĞI KORUMAYA ÇALIŞTIM.

DERSİN ÖZÜ

AKRABALIK BAĞINI YALNIZ SANA İYİ DAVRANILDIĞINDA KORUMA. ARA, SOR, ZİYARET ET, İHTİYAÇLARINDA YARDIMCI OL VE KIRGINLIĞI KALICI KOPUŞA DÖNÜŞTÜRME. SILA-İ RAHİM, KARŞILIK BEKLEMEDEN ALLAH’IN RIZASI İÇİN KORUNAN BİR HAKTIR.

88. DERS

KOMŞU HAKKI

TOPLUMUN HUZURU, MÜMİNİN GÜZEL AHLAKIDIR

“Allah’a ibadet edin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın, ... yakın komşuya ve uzak komşuya iyilik edin.”
Nisâ, 4/36

“Cebrâîl bana komşu hakkında o kadar çok tavsiyede bulundu ki, onu mirasçı kılacağını zannettim.”
Buhârî, 6014
Müslim, 2624
Sahih

KISA ŞERH

Komşuluk hakkı, İslâm’ın önemle üzerinde durduğu toplumsal haklardan biridir. Mümin yalnız ailesine ve yakınlarına değil, yanında yaşayan komşularına karşı da güzel davranmak, onlara zarar vermemek ve imkânı ölçüsünde iyilik etmekle sorumludur.

Komşunun Müslüman olması şart değildir. Komşuluk sebebiyle doğan hak korunur. Güzel komşuluk yalnız ikram etmek değil; dili, eli, gürültüsü ve davranışlarıyla komşusunu rahatsız etmemeyi de kapsar.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Allah’a ibadet edin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya ve uzak komşuya iyilik edin.”

Nisâ, 4/36

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Cebrâîl bana komşu hakkında o kadar çok tavsiyede bulundu ki, onu mirasçı kılacağını zannettim.”

Buhârî, 6014; Müslim, 2624 — Sahih

KOMŞULUKTA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	KOMŞUNA ZARAR VERME	Gürültü, kötü söz, haksızlık, rahatsızlık ve komşunun hakkını çiğneyen davranışlardan sakın. Güzel komşuluğun ilk şartlarından biri zarar vermemektir.
2	KOMŞUNUN HÂLİNİ SOR	Hastalandığında, sıkıntıya düştüğünde veya yardıma ihtiyaç duyduğunda imkânın ölçüsünde yanında olmaya çalış.
3	İMKÂNIN OLDUĞUNDA İKRAM ET	İyilik mutlaka büyük maddî yardımlar değildir. Küçük bir ikram, güzel bir söz veya ihtiyaç anında yardım da komşuluk hukukundandır.
4	KUSURLARINA SABIRLI OL	Her insanın hatası olabilir. Küçük meseleleri büyütme; mümkün olduğunca affet, güzel konuş ve problemi adaletle çözmeye çalış.
5	KOMŞUNUN MAHREMİYETİNİ KORU	Komşunun özel hayatını araştırma, gördüğün kusurları yayma ve evinin mahremiyetini ihlâl etme. Komşuluk yakınlığı, mahremiyeti çiğneme hakkı vermez.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Allah’a ve âhiret gününe iman eden kimse komşusuna eziyet etmesin.”

Buhârî, 6018; Müslim, 47 — Sahih

Bu hadis çok açık bir ölçü koyar:

İMAN → KOMŞUNUN HAKKINI KORUMAK → ONA ZARAR VERMEMEK

DERSİN ÖZÜ

KOMŞULUK YALNIZ AYNI SOKAKTA VEYA BİNADA YAŞAMAK DEĞİLDİR; BİR HAK VE SORUMLULUKTUR. KOMŞUNA ZARAR VERME, HÂLİNİ SOR, İMKÂNIN OLDUĞUNDA İYİLİK ET, KUSURLARINA SABIRLI DAVRAN VE MAHREMİYETİNİ KORU. GÜZEL KOMŞULUK, İMANIN AHLÂKA YANSIYAN MEYVELERİNDENDİR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Müminler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin ve Allah’tan sakının ki merhamet olunasınız.”
Hucurât, 49/10

“Müslüman Müslümanın kardeşidir; ona zulmetmez ve onu yardımsız bırakmaz.”
Buhârî, 2442
Müslim, 2580
Sahih

89. DERS

MÜSLÜMANIN MÜSLÜMAN ÜZERİNDEKİ HAKKI

KARDEŞLİK, İSLÂM’IN GÜZEL AHLAKINDANDIR

KISA ŞERH

İslâm, Müslümanları yalnız aynı inanca mensup insanlar olarak değil, birbirlerinin hukukunu koruyan kardeşler olarak yetiştirir. Mümin kardeşine zulmetmez, onu aldatmaz, küçümsemez ve ihtiyaç anında onu yalnız bırakmamaya çalışır.

Müslüman kardeşliği yalnız sözle “kardeşim” demek değildir. Selâm vermek, nasihat etmek, hastayı ziyaret etmek, davete icabet etmek, iyiliğini istemek ve onun şerefini korumak bu kardeşliğin amele yansıyan örneklerindendir.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Müminler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin ve Allah’tan sakının ki merhamet olunasınız.”

Hucurât, 49/10

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Müslümanın Müslüman üzerindeki hakkı altıdır.”

“Bunlar nelerdir?” denildiğinde şöyle buyurdu:

“Onunla karşılaştığında selâm ver; seni davet ettiğinde icabet et; senden nasihat istediğinde ona nasihat et; aksırıp Allah’a hamdettiğinde ona dua et; hastalandığında ziyaret et; öldüğünde cenazesini takip et.”

Müslim, 2162 — Sahih

KARDEŞLİKTE 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	KARDEŞİNE ZULMETME	Onun malına, canına, şerefine ve hakkına haksızlık etme. Müslüman kardeşliği, hukuku korumayı gerektirir.
2	ONU KÜÇÜMSEME	Malı, mesleği, ailesi veya toplumdaki konumu sebebiyle bir Müslümanı hor görme. Kibir, kardeşliğin ruhunu bozar.
3	İYİLİĞİNİ İSTE VE NASİHAT ET	Nasihat, kardeşini küçük düşürmek değildir. Yanlışını gördüğünde onu teşhir etmek yerine mümkün olduğunca hikmet ve güzel üslupla iyiliğe yönelt.
4	ZOR ZAMANINDA YANINDA OL	Hastalıkta, sıkıntıda ve ihtiyaç anında kardeşini yalnız bırakma. Gücünün yettiği ölçüde ona yardım etmeye çalış.
5	ŞEREFİNİ VE GİYABINI KORU	Yanında güzel davranıp arkasından gıybet etme. Müslümanın şerefi, bulunmadığı ortamda da korunması gereken bir haktır.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Müslüman Müslümanın kardeşidir; ona zulmetmez ve onu yardımsız bırakmaz.”

Buhârî, 2442; Müslim, 2580 — Sahih

Kardeşliğin ölçüsü yalnız söz değildir:

İMAN KARDEŞLİĞİ → HAKKINI KORUMAK → ZULMETMEMEK → YARDIMCI OLMAK

DERSİN ÖZÜ

MÜSLÜMAN KARDEŞLİĞİ SADECE “KARDEŞİM” DEMEK DEĞİLDİR. KARDEŞİNE ZULMETME, ONU KÜÇÜMSEME, İYİLİĞİNİ İSTE, ZOR ZAMANINDA YANINDA OL VE GİYABINDA ŞEREFİNİ KORU. KARDEŞLİK, SÖZDEN ÖNCE HUKUK VE SORUMLULUKTUR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Ey iman edenler!
Allah’tan korkun ve
doğrularla beraber
olun.”

Tevbe, 9/119

“Doğruluktan
ayrılmayın. Çünkü
doğruluk iyiliğe,
iyilik de cennete
götürür.”

Buhârî, 6094
Müslim, 2607
Sahih

90. DERS

DOĞRULUK

MÜMİNİN KARAKTERİDİR

KISA ŞERH

Doğruluk; sözde, niyette, haberde, sözleşmede ve davranışta hakikate bağlı kalmaktır. Müminin dili ile kalbi ve sözü ile davranışı birbirini doğrulamalıdır.

İslâm’da doğruluk yalnız “yalan söylememek” değildir. Verilen sözü tutmak, emanete sadık kalmak, alışverişte gerçeği gizlememek ve insanlara karşı dürüst davranmak da doğruluğun kapsamındadır.

Doğruluk insanı iyiliğe, iyilik ise cennete götüren bir yoldur.

Â YET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Ey iman edenler!
Allah’tan korkun ve
doğrularla beraber olun.”

Tevbe, 9/119

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Doğruluktan ayrılmayın. Çünkü
doğruluk iyiliğe, iyilik de cennete götürür.
Kişi doğru söylemeye devam eder ve
doğruluğu araştırır da sonunda
Allah katında siddîk olarak yazılır.”

Buhârî, 6094; Müslim, 2607 — Sahih

DOĞRULUKTA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	SÖZÜNDE DOĞRU OL	Bilmediğin şeyi biliyormuş gibi anlatma. Bir haber naklederken doğruluğunu araştır. Yalanı küçük görme.
2	ŞAKADA BİLE YALANDAN SAKIN	İnsanları güldürmek veya ortamı eğlendirmek, yalanı helâl hâle getirmez. Mümin dilini doğruluğa alıştırır.
3	TİCARETTE DÜRÜST OL	Malın kusurunu gizleme, yanlış bilgi verme ve insanları aldatma. Kazancın çokluğundan önce helâlligini önemse.
4	HATANI GİZLEMENİN İÇİN YALAN SÖYLEME	Hata yaptığında başka bir yalanla onu örtmeye çalışma. Doğruyu söyle, hatanı kabul et ve gerekiyorsa telafi et.
5	DOĞRULUĞU KARAKTER HÂLINE GETİR	Doğruluk yalnız zorunlu zamanlarda kullanılan bir davranış değildir. Mümin, kimse kontrol etmese bile doğru olmaya çalışır.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Yalandan sakının. Çünkü yalan kötülüğe, kötülük de cehenneme götürür.

Kişi yalan söylemeye devam eder ve yalanı araştırır da sonunda Allah katında yalancı olarak yazılır.”

Buhârî, 6094; Müslim, 2607 — Sahih

İki yol birbirinden ayrılır:

DOĞRULUK → İYİLİK → CENNET

YALAN → KÖTÜLÜK → CEHENNEM

DERSİN ÖZÜ

DOĞRULUK MÜMİNİN KARAKTERİDİR. SÖZÜNDE, TİCARETİNDE, VERDİĞİN HABERDE VE İNSANLARLA MUAMELENDE DÜRÜST OL. HATANI YALANLA ÖRTME VE YALANI KÜÇÜMSEME. DİLİNİ DOĞRULUĞA ALIŞTIR; ÇÜNKÜ DOĞRULUK İYİLİĞE, İYİLİK DE CENNETE GÖTÜRÜR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Şüphesiz Allah size emanetleri ehline vermenizi emreder.”

Nisâ, 4/58

91. DERS

EMANET

GÜVENİN GEREĞİDİR, İMANIN GÜZEL MEYVESİDİR

“Münafığın alâmeti üçtür: Konuştuğunda yalan söyler, söz verdiğinde sözünden döner, kendisine emanet edildiğinde hıyanet eder.”

Buhârî, 33
Müslim, 59
Sahih

KISA ŞERH

Emanet; Allah'ın ve insanların kişiye yüklediği hakları korumak ve sahibine eksiksiz ulaştırmaktır. Emanet yalnız birinin sana bıraktığı mal değildir. Görev, söz, sır, borç, yetki ve insanların hakları da emanet kapsamına girer. Mümin, kendisine güvenildiğinde bu güveni kötüye kullanmaz. İnsanların görmediği yerde bile emaneti korur; çünkü asıl hesabın Allah'a verileceğini bilir.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Şüphesiz Allah size emanetleri ehline vermenizi emreder.”

Nisâ, 4/58

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Münafığın alâmeti üçtür: Konuştuğunda yalan söyler, söz verdiğinde sözünden döner, kendisine emanet edildiğinde hıyanet eder.”

Buhârî, 33; Müslim, 59 — Sahih

EMANETTE 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	SANA BIRAKILAN MALI KORU	Bir kimsenin sana emanet ettiği malı kendi malın gibi kullanma. Onu koru ve zamanı geldiğinde sahibine eksiksiz teslim et.
2	GÖREVİNİ EMANET BİL	İş, makam ve yetki kişisel menfaat aracı değildir. Sana verilen sorumluluğu hakkıyla yerine getirmeye çalış.
3	SIRRI KORU	Sana özel olarak söylenen ve açıklanması istenmeyen bir sözü, meşru bir gerekçe bulunmadıkça başkalarına yayma. Söz de emanet olabilir.
4	BORCUNU VE HAKLARI GEÇİKTİRME	İmkânın olduğu hâlde insanların hakkını bekletme. Borç, ücret ve sana teslim edilmiş diğer hakları sahiplerine ulaştır.
5	EMANETE HIYANET ETME	Sana haksızlık yapılması, senin de hıyanet etmeni helâl kılmaz. Mümin kendi ahlâkını başkasının yanlışına göre belirlemez.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Sana emanet bırakana emanetini teslim et; sana hıyanet edene sen hıyanet etme.”

Ebû Dâvûd, 3535; Tirmizî, 1264 — Hasen

Bu ölçü çok açıktır:

EMANET ALDIN → KORU → HAKKINI VER → HIYANET ETME

DERSİN ÖZÜ

EMANET YALNIZ SANA BIRAKILAN BİR EŞYA DEĞİLDİR. MAL, GÖREV, YETKİ, SIR VE İNSANLARIN HAKLARI DA EMANETTİR. SANA GÜVENİLDİĞİNDE BU GÜVENİ KORU, HAKKI SAHİBİNE VER VE SANA HIYANET EDİSE BİLE SEN HIYANET ETME.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

92. DERS

HELÂL KAZANÇ

TEMİZ KAZANÇ, HUZURLU HAYATIN TEMELİDİR

“Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda bâtil yollarla yemeyin. Ancak karşılıklı rızaya dayanan bir ticaret olması başka.”

Nisâ, 4/29

“Hiç kimse kendi elinin emeğinden daha hayırlı bir yemek yememiştir. Allah'ın Peygamberi Dâvûd da kendi elinin emeğinden yedi.”
Buhârî, 2072

KISA ŞERH

Helâl kazanç; malın meşru bir yolla elde edilmesi ve kazanç sırasında Allah'ın koyduğu sınırların korunmasıdır. Mümin yalnız ne kadar kazandığına değil, nasıl kazandığına da bakar.

Ticaret, maaş ve diğer kazanç yollarında yalan, aldatma, faiz, haksızlık ve insanların malını bâtil yollarla almak haramdır. Kazancın bereketi yalnız miktarında değil; helâl olmasında ve Allah'ın rızasına uygun elde edilmesindedir.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda bâtil yollarla yemeyin. Ancak karşılıklı rızaya dayanan bir ticaret olması başka.”

Nisâ, 4/29

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Hiç kimse kendi elinin emeğinden daha hayırlı bir yemek yememiştir. Allah'ın Peygamberi Dâvûd da kendi elinin emeğinden yedi.”

Buhârî, 2072 — Sahih

HELÂL KAZANÇTA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	KAZANCININ KAYNAĞINI KONTROL ET	Bir iş çok para kazandırıyor diye helâl olmaz. Önce Allah'ın o kazanç yoluna izin verip vermediğine bak.
2	FAİZDEN SAKIN	Faizin adı, şekli veya sunuluş biçimi değişse de hükmü değişmez. Mümin kazancını ribâdan korumaya çalışır.
3	TİCARETTE ALDATMA	Malın kusurunu gizleme, ölçü ve tartıda hile yapma, müşteriye gerçeğe aykırı bilgi verme. Kazanç için güveni satma.
4	İNSANLARIN HAKKINI YEME	İşçinin ücretini, ortağın hakkını veya sana ait olmayan bir malı haksız şekilde alma. Başkasının malı ancak meşru bir hak ve rıza ile alınabilir.
5	AZ DA OLSA HELÂLİ TERCİH ET	Haram yolla elde edilen çok mal, helâl kazancın alternatifi değildir. Mümin çok kazanmaktan önce temiz kazanmayı önemser.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Şüphesiz Allah temizdir ve ancak temiz olanı kabul eder.”

Müslim, 1015 — Sahih

Ardından Resûlullah ﷺ, yediği haram, içtiği haram ve haramla beslenmiş bir kimsenin dua ettiğini zikrederek:

“Böyle birinin duasına nasıl karşılık verilsin?” buyurmuştur.

Bu nedenle:

KAZANÇ → HELÂL OLMALI → TEMİZ OLMALI → ALLAH'IN RIZASINA UYGUN OLMALI

DERSİN ÖZÜ

MÜMİN YALNIZ “NE KADAR KAZANDIM?” DİYE SORMAZ; “NASIL KAZANDIM?” DİYE DE SORAR. FAİZDEN, HİLEDEN, ALDATMADAN VE HAKSIZ KAZANÇTAN SAKIN. AZ DA OLSA HELÂLİ TERCİH ET, ÇÜNKÜ KAZANCIN BEREKETİ ÇOKLUĞUNDA DEĞİL, HELÂLLİĞİNDEDİR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

93. DERS

HARAMLARDAN
SAKINMAK

TAKVÂNIN EN AÇIK GÖSTERGESİDİR

“Resûl size ne verdiyse onu alın; sizi neden men ettiyse ondan sakının. Allah’tan korkun. Şüphesiz Allah’ın azabı çetindir.”
Haşr, 59/7

“Size yasakladığım şeylerden sakının; size emrettiğim şeyleri ise gücünüz yettiğince yerine getirin.”
Buhârî, 7288
Müslim, 1337
Sahih

KISA ŞERH

Haram; Allah ve Resûlü’nün ﷺ kesin olarak yasakladığı söz, fiil ve kazançlardır. Mümin yalnız ibadetleri yapmakla yetinmez; Allah’ın yasakladığı şeylerden de uzak durmaya çalışır.

Haramdan sakınmak, takvânın en açık göstergelerindendir. Günahın insanlar arasında yaygınlaşması, alışkanlık hâline gelmesi veya toplum tarafından normal görülmesi Allah’ın hükmünü değiştirmez.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Resûl size ne verdiyse onu alın; sizi neden men ettiyse ondan sakının. Allah’tan korkun. Şüphesiz Allah’ın azabı çetindir.”

Haşr, 59/7

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Size yasakladığım şeylerden sakının; size emrettiğim şeyleri ise gücünüz yettiğince yerine getirin.”

Buhârî, 7288; Müslim, 1337 — Sahih

HARAMDAN SAKINMADA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	HARAMI ÖĞREN	Neyin helâl, neyin haram olduğunu öğrenmeden sınırları korumak mümkün değildir. Dinini delille öğren ve bilmeden hüküm verme.
2	HARAMA GÖTÜREN YOLLARDAN UZAK DUR	Günaha düştükten sonra mücadele etmekten önce, seni günaha götüren ortamları ve sebepleri terk etmeye çalış.
3	“HERKES YAPIYOR” DEME	Bir haramın toplumda yaygınlaşması onu helâl yapmaz. Mümin ölçüsünü insanların çoğunluğundan değil, Kur’an ve sahih sünnetten alır.
4	KÜÇÜK GÖRDÜĞÜN GÜNAHLARA DİKKAT ET	Günahı küçümsemek kalbi duyarsızlaştırabilir. Mümin günahın küçüklüğünden önce kime karşı işlendiğini düşünür.
5	HARAMI TERK ETTİĞİNDE ALLAH İÇİN TERK ET	İnsanların ayıplamasından değil, Allah’ın yasakladığını bildiğin için haramdan uzaklaş. Böylece terk ettiğin de bir kulluk olur.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Helâl bellidir, haram da bellidir. İkisinin arasında insanların çoğunun bilmediği şüpheli şeyler vardır. Kim şüpheli şeylerden sakınırsa dinini ve şerefini korumuş olur.”

Buhârî, 52; Müslim, 1599 — Sahih

Bu sebeple müminin yolu:

HELÂLİ ÖĞREN → HARAMI TANI → ŞÜPHELİDEN SAKIN → DİNİNİ KORU

DERSİN ÖZÜ

MÜMİN YALNIZ EMİRLERİ YAPMAKLA DEĞİL, ALLAH’IN YASAKLARINDAN SAKINMAKLA DA KULLUK EDER. HARAMI ÖĞREN, ONA GÖTÜREN YOLLARI KAPAT VE “HERKES YAPIYOR” DİYEREK GÜNAHI NORMALLEŞTİRME. ALLAH İÇİN TERK ETTİĞİN HER HARAM, TAKVÂNIN BİR GÖSTERGESİDİR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Birbirinizin
gıybetini yapmayın.
Sizden biri ölü
kardeşinin etini
yemekten hoşlanır mı?
İşte bundan
tiksindiniz.”
Hucurât, 49/12

“Kim Allah’a ve
âhiret gününe iman
ediyorsa ya hayır
söylesin ya da
sussun.”
Buhârî, 6018
Müslim, 47
Sahih

94. DERS

GIYBET VE DİLİN KORUNMASI

DİLİNİ KORU, DİNİNİ KORU

KISA ŞERH

Gıybet; Müslüman kardeşini, arkasından hoşlanmayacağı gerçek bir özelliğiyle anmaktır. Söylenen şey doğru olsa bile kişi bundan hoşlanmayacaksa gıybet olabilir. Eğer söylenen şey onda yoksa, buna bir de iftira eklenmiş olur. Dil küçük bir uzuvdur; fakat onunla yalan, gıybet, iftira, hakaret ve insanların şerefine saldırı gibi büyük günahlar işlenebilir. Bu sebeple mümin konuşmadan önce sözünün Allah katındaki hesabını düşünür.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

**“Birbirinizin gıybetini yapmayın.
Sizden biri ölü kardeşinin etini
yemekten hoşlanır mı?
İşte bundan tiksindiniz.”**

Hucurât, 49/12

HADİS

Resûlullah ﷺ: “Gıybetin ne olduğunu biliyor musunuz?” buyurdu.

Sahâbe: “Allah ve Resûlü daha iyi bilir.” dedi.

Resûlullah ﷺ: “Kardeşini hoşlanmayacağı bir şeyle anmandır.” buyurdu.

“Ya söylediğim şey kardeşimde gerçekten varsa?” denilince:
“Eğer söylediğin onda varsa gıybet etmiş olursun; yoksa ona iftira etmiş olursun.”

Müslim, 2589 — Sahih

DİLİ KORUMADA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	KONUŞMADAN ÖNCE DÜŞÜN	Söyleyeceğin söz doğru mu, gerekli mi ve meşru mu? Birkaç saniyelik düşünme, seni uzun bir pişmanlıktan koruyabilir.
2	GIYBETİ “DOĞRU SÖYLÜYÖRÜM” DİYE SAVUNMA	Gıybet zaten kişinin arkasından onda bulunan hoşlanmayacağı şeyi söylemektir. Gerçek olması onu gıybet olmaktan çıkarmaz.
3	İFTİRADAN DAHA ÇOK SAKIN	Bir Müslümana onda bulunmayan kötü bir şeyi nispet etmek yalnız gıybet değil, iftiradır. Delilsiz suçlamalardan uzak dur.
4	GIYBET MECLİSİNE ORTAK OLMA	Gıybet başladığında mümkünse nasihat et, konuyu değiştir veya o ortamdan uzaklaş. Başkasının şerefine saldırılan ortamı eğlence hâline getirme.
5	SOSYAL MEDYADA DA DİLİNİ KORU	Yazdığın yorum, paylaştığın mesaj ve yaydığın itham da hesabı olan bir sözdür. Parmakla yazılan söz de dilin hükmündedir.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kim Allah’a ve âhiret gününe iman ediyorsa ya hayır söylesin ya da sussun.”

Buhârî, 6018; Müslim, 47 — Sahih

Müminin konuşma ölçüsü:

HAYIR MI? → SÖYLE → ŞER Mİ? → TERK ET → GEREKSİZ Mİ? → SUSMAK DAHA SELÂMETLİDİR

DERSİN ÖZÜ

DİLİNİ KORUMAK, DİNİNİ KORUMAKTIR. GIYBETİ “AMA SÖYLEDİĞİM DOĞRU” DİYEREK MEŞRULAŞTIRMA. İFTİRADAN, HAKARETTEN VE İNSANLARIN ŞEREFİNİ ÇİGNEMEKTEKİ SAKIN. KONUŞMADAN VE YAZMADAN ÖNCE DÜŞÜN: HAYIR SÖYLE; YOKSA SUS.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

95. DERS

KİBİRDEN
SAKINMAK

TEVAZU MÜMİNİN SÜSÜDÜR

“Kibir, hakkı reddetmek ve insanları küçümsemektir.”

Müslim, 91
Sahih

“İnsanlardan yüzünü çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Çünkü Allah kendini beğenip övünen hiçbir kimseyi sevmez.”
Lokmân, 31/18

KISA ŞERH

Kibir; hakkı kabul etmemek ve insanları küçümsemektir. Güzel elbise giymek, temiz ve düzenli olmak tek başına kibir değildir. Resûlullah ﷺ kibri bizzat “hakkı reddetmek ve insanları hor görmek” şeklinde açıklamıştır. İlim, mal, makam, soy veya ibadet kişiyi başkalarından üstün görmeye sevk etmemelidir. Mümin kendisine verilen her nimetin Allah’tan olduğunu bilir; hak kendisine ulaştığında söyleyen kim olursa olsun kabul etmeye çalışır.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“İnsanlardan yüzünü çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Çünkü Allah kendini beğenip övünen hiçbir kimseyi sevmez.”

Lokmân, 31/18

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kalbinde zerre kadar kibir bulunan kimse cennete giremez.”

Bir adam: “İnsan elbisesinin ve ayakkabısının güzel olmasını sever.” dedi.

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Şüphesiz Allah güzeldir, güzelliği sever. Kibir, hakkı reddetmek ve insanları küçümsemektir.”

Müslim, 91 — Sahih

KİBİRDEN SAKINMADA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	HAK GELDİĞİNDE KABUL ET	Hakikat senin görüşüne aykırı olsa bile delil ortaya çıktığında geri dönmek küçüklük değil, tevazudur.
2	İNSANLARI KÜÇÜMSEME	Malı, mesleği, görünüşü, ailesi veya toplumdaki konumu sebebiyle hiç kimseyi hor görme. İnsanların gerçek değerini Allah bilir.
3	İLMİNLE KİBİRLENME	İlim insanı tevazuya götürmelidir. Birkaç mesele öğrenmek, başkalarını aşağılamanın gerekçesi değildir. Bildikçe haddini bil.
4	İBADETİNİ ÜSTÜNLÜK VESİLESİ YAPMA	Namazın, orucun veya diğer salih amellerin seni başkalarını küçümsemeye götürmesin. Hidayet ve ibadete muvaffakiyet Allah’ın nimetidir.
5	HATANI KABUL ETMEYİ ÖĞREN	Yanlış yaptığında mazeret üretmek yerine “Hata ettim” diyebilmek tevazunun işaretlerindendir. Kibir, insanı yanlışında ısrar etmeye sürükleyebilir.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ kibrin tarifini açıkça vermiştir:

“Kibir, hakkı reddetmek ve insanları küçümsemektir.”

Müslim, 91 — Sahih

Bu nedenle kendine iki soru sor:

HAK GELDİĞİNDE KABUL EDİYOR MUYUM?

İNSANLARI KÜÇÜMSÜYOR MUYUM?

DERSİN ÖZÜ

KİBİR GÜZEL GİYİNMEK DEĞİL; HAKKI REDDETMEK VE İNSANLARI KÜÇÜMSEMEKTİR. İLMİNLE, MALINLA, MAKAMINLA VE İBADETİNLE BÖBÜRLENME. HAK KİMDEN GELİRSE GELSİN KABUL ET, HATANI İTİRAF ET VE ALLAH’IN VERDİĞİ NİMETLERİN SENİ TEVAZUYA GÖTÜRMESİNE ÇALIŞ.

“Yoksa Allah’ın
lütfundan insanlara
verdiği şeyler
sebebiyle onları
kıskanıyorlar mı?”

Nisâ, 4/54

“Birbirinize haset
etmeyin, birbirinize
kin tutmayın,
birbirinizden
yüz çevirmeyin.
Ey Allah’ın kulları!
Kardeş olun.”

Buhârî, 6065
Müslim, 2563

96. DERS

HASETTEN
SAKINMAK

KALBİN HUZURU, KARDEŞLİĞİN GÜCÜDÜR

KISA ŞERH

Haset; Allah’ın bir başkasına verdiği nimetin ondan gitmesini istemektir. Mal, ilim, makam, başarı, güzellik veya başka bir nimet sebebiyle insanın kalbinde haset meydana gelebilir.

Mümin kalbine gelen kötü duyguyla mücadele eder; nimeti verene itiraz etmek yerine Allah’tan kendi lütfunu ister. Başkalarının nimetinin yok olmasını istemek yerine, o nimetin kendisine de helâl ve hayırlı şekilde verilmesini istemelidir.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Yoksa Allah’ın lütfundan
insanlara verdiği şeyler sebebiyle
onları kıskanıyorlar mı?”

Nisâ, 4/54

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Birbirinize haset etmeyin,
birbirinize kin tutmayın,
birbirinizden yüz çevirmeyin.
Ey Allah’ın kulları! Kardeş olun.”

Buhârî, 6065; Müslim, 2563 — Sahih

HASETTEN SAKINMADA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	NİMETİ VERENİN ALLAH OLDUĞUNU BİL	Bir başkasına verilen nimet Allah’ın takdiriyle verilmiştir. Kalbini insanların sahip olduklarına değil, nimeti veren Allah’a bağla.
2	NİMETİN YOK OLMASINI İSTEME	Başkasının malının, ilminin veya başarısının elinden gitmesini istemek hasettir. Onun nimeti sana verilmiş rızkı azaltmaz.
3	ALLAH’TAN KENDİ LÜTFUNU İSTE	Başkalarının sahip olduklarına bakıp içini tüketmek yerine Allah’a dua et ve “Rabbim, bana da lütfundan hayırlısını ver” de.
4	HASEDİ DİLİNE VE AMELİNE TAŞIMA	Kalpte başlayan haset; gıybet, iftira, küçümseme ve haksızlığa dönüşebilir. Kalbindeki hastalığın başkasının hakkına saldırmasına izin verme.
5	KARDEŞİNİN NİMETİNE DUA ET	Haset hissettiğinde nefsine karşı mücadele et. Kardeşinin nimetinin bereketli olması için dua etmek, kalbi terbiye eden güzel yollardandır.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Allah’ın sizi birbirinizden üstün kıldığı şeyleri temenni etmeyin... Allah’tan O’nun lütfunu isteyin.”

Nisâ, 4/32

Müminin ölçüsü:

BAŞKASININ NİMETİ → YOK OLSUN DEME

ALLAH’IN LÜTFU → BANA DA HAYIRLISINI VER DİYE DUA ET

DERSİN ÖZÜ

HASET, BAŞKASINDAKİ NİMETİN YOK OLMASINI İSTEMEKTİR. İNSANLARIN RIZKINA BAKIP KALBİNİ YORMA. NİMETİ VEREN ALLAH’TIR. KARDEŞİNİN NİMETİNİN GİTMESİNİ DEĞİL, ALLAH’IN SANA DA LÜTFUNDAN HAYIRLISINI VERMESİNİ İSTE. HASEDİ GİYBETE, İFTİRAYA VE HAKSIZLIĞA DÖNÜŞTÜRME.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Resûl size ne veriyse onu alın; sizi neden men ettiyse ondan sakının.”

Haşr, 59/7

“Size sünnetimi ve benden sonra doğru yolu bulan râşid halifelerin sünnetini tavsiye ederim. Ona sımsıkı sarılın...”

Ebû Dâvûd, 4607

Tirmizî, 2676

Sahih

97. DERS

SÜNNETE SARILMAK

KURTULUŞUN YOLU, RAHMETİN GÖLGESİDİR

KISA ŞERH

Sünnet; Resûlullah'ın ﷺ sözleri, fiilleri, onayları ve ümmetine öğrettiği yoludur. Kur'an'a iman eden mümin, Resûlullah'ın ﷺ sahih sünnetini de dinin delili kabul eder. Çünkü Allah, Resûlü'ne itaati emretmiştir.

Sünnete sarılmak yalnız bazı dış görünüşleri uygulamak değildir. İtikadda, ibadette, ahlâkta ve muamelâta Resûlullah'ın ﷺ yolunu ölçü edinmektir. İbadetlerde iyi niyet tek başına yeterli değildir; amel Allah için ihlâsla yapılmalı ve Resûlullah'ın ﷺ sünnetine uygun olmalıdır.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Resûl size ne veriyse onu alın; sizi neden men ettiyse ondan sakının.”

Haşr, 59/7

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Size sünnetimi ve benden sonra doğru yolu bulan râşid halifelerin sünnetini tavsiye ederim. Ona sımsıkı sarılın ve azı dişlerinizle tutunun.”

Ebû Dâvûd, 4607; Tirmizî, 2676 — Sahih

SÜNNETE SARILMADA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	SAHİH SÜNNETİ ÖĞREN	Sünnete uymak için önce sünnetin ne olduğunu öğren. Duyduğun her sözü hadis zannetme; rivayetin sahliliğini araştıır.
2	RESÜLULLAH'A ﷺ İTAATİ DİNİN BİR PARÇASI BİL	Kur'an ile sahih sünnet birbirinin rakibi değildir. Sünnet, Kur'an'ı açıklar ve Allah'ın dininin nasıl yaşanacağını gösterir.
3	İBADETİNİ SÜNNETE GÖRE YAP	Namaz, zikir, dua ve diğer ibadetlerde kendi zevkini veya insanların alışkanlığını değil, Resûlullah'ın ﷺ öğrettiği yolu esas al.
4	ÂDETİ SÜNNET DİYE SUNMA	Bir uygulamanın toplumda uzun zamandır yapılması onun sünnet olduğunu göstermez. Sünnetin ölçüsü delildir.
5	SÜNNETİ SAHÂBENİN ANLAYIŞIYLA ANLA	Sahâbe, vahyin inişine şahit olmuş ve Resûlullah'ın ﷺ eğitiminden geçmiş ilk nesildir. Sünneti anlamada onların yolu temel ölçüdür.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kim bizim bu işimizde ondan olmayan bir şeyi ortaya çıkarırsa o reddedilmiştir.”

Buhârî, 2697; Müslim, 1718 — Sahih

Bu sebeple ibadetin kabulünde iki büyük esas vardır:

ALLAH İÇİN İHLÂS + RESÜLULLAH'IN ﷺ SÜNNETİNE UYGUNLUK

DERSİN ÖZÜ

SÜNNETE SARILMAK, RESÜLULLAH'I ﷺ SEVDİĞİNİ SÖYLEMEKTEN DAHA FAZLASIDIR. SAHİH SÜNNETİ ÖĞREN, DELİLİ ESAS AL VE İBADETİNİ PEYGAMBERİN ﷺ ÖĞRETTİĞİ ŞEKİLDE YAP. ÂDETİ SÜNNET, DİNDE SONRADAN ORTAYA ÇIKAN UYGULAMAYI İBADET HÂLINE GETİRME. KUR'AN VE SAHİH SÜNNETE, SAHÂBENİN ANLAYIŞIYLA SARIL.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm’ı seçtim.”
Mâide, 5/3

“Sözlerin en hayırlısı Allah’ın Kitabı, yolların en hayırlısı Muhammed’in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan ortaya çıkarılanlardır ve her bid‘at sapıklıktır.”
Müslim, 867
Sahih

98. DERS

BİD‘ATTEN SAKINMAK

DİNDE ASLI OLMAYAN YENİLİKLERDEN UZAK DURMAK

KISA ŞERH

Bid‘at; dinde aslı ve delili bulunmadığı hâlde Allah’a yaklaşma ve ibadet amacıyla dine sonradan sokulan söz, amel veya uygulamadır. Dünya işlerinde ortaya çıkan her yenilik bid‘at değildir; burada kastedilen dine ve ibadete sonradan ekleme yapmaktır.

Bir amelin insanlara güzel görünmesi, çok kişi tarafından yapılması veya uzun zamandır uygulanması onu sünnet yapmaz. İbadetin meşru olabilmesi için Kur’an ve sahih sünnetten bir dayanağının bulunması gerekir.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm’ı seçtim.”

Mâide, 5/3

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Kim bizim bu işimizde ondan olmayan bir şeyi ortaya çıkarırsa o reddedilmiştir.”

Buhârî, 2697; Müslim, 1718 — Sahih

BİD‘ATTEN SAKINMADA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	İBADETTE DELİL ARA	Bir amel Allah’a yaklaşmak için yapılıyorsa sorulacak temel soru şudur: Bunun Kur’an’da veya sahih sünnette delili var mı?
2	İYİ NİYETİ TEK BAŞINA YETERLİ GÖRME	İyi niyet önemlidir; fakat ibadetin doğru olması için tek başına yeterli değildir. İhlâsın yanında sünnete uygunluk da gerekir.
3	ÇOK YAPILMASINI DELİL SAYMA	Bir uygulamanın milyonlarca kişi tarafından yapılması onun sünnet olduğunu göstermez. Hakkın ölçüsü insanların sayısı değil, delildir.
4	ÂDET İLE İBADETİ AYIR	Yeni ulaşım araçları, teknoloji ve günlük hayat araçları sırf yeni oldukları için dinî bid‘at sayılmaz. Bid‘at meselesi, dine ibadet olarak eklenen uygulamalarla ilgilidir.
5	SÜNNETLE YETİN	Resûlullah’ın ﷺ ve sahâbenin ibadet olarak yapmadığı bir şeyi dinin gereği hâline getirme. Mümin için sünnette bulunan yol yeterlidir.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Sözlerin en hayırlısı Allah’ın Kitabı, yolların en hayırlısı Muhammed’in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan ortaya çıkarılanlardır ve her bid‘at sapıklıktır.”

Müslim, 867 — Sahih

Bir ibadetle karşılaştığında şu ölçüyü kullan:

PEYGAMBER ﷺ YAPTI MI? → SAHÂBE YAPTI MI? → ŞER‘İ DELİLİ VAR MI?
VARSA → SÜNNETE UY | YOKSA → DİNE İBADET OLARAK EKLEME

DERSİN ÖZÜ

DİN TAMAMLANMIŞTIR. ALLAH’A YAKLAŞMAK İÇİN DİNE YENİ BİR İBADET EKLEMeye İHTİYAÇ YOKTUR. İYİ NİYETİ, GELENEĞİ VE İNSANLARIN ÇOKLUĞUNU DELİL YERİNE KOYMA. İBADETTE KUR’AN’I, SAHİH SÜNNETİ VE SAHÂBENİN YOLUNU ÖLÇÜ AL; SÜNNETLE YETİN.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“Sizden hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten sakındıran bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.”

Âl-i İmrân, 3/104

“Sizden kim bir kötülük görürse onu eliyle değiştirsin. Buna gücü yetmezse diliyle; buna da gücü yetmezse kalbiyle buğzetsin. Bu ise imanın en zayıf derecesidir.”

Müslim, 49
Sahih

99. DERS

İYİLİĞİ EMRETMEK VE KÖTÜLÜKTEN SAKINDIRMAK

ÜMMETİN ŞEREFLİ VAZİFESİDİR

KISA ŞERH

İyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak; Allah'ın emrettiği şeylere çağırmak, yasakladığı şeylerden insanları meşru ve hikmetli yollarla sakındırmaktır. Bu görev ilim, adalet, sabır ve güzel üslup gerektirir.

Bir şeyi emretmeden önce onun gerçekten ma'rûf, yasaklamadan önce gerçekten münker olduğu şer'î delille bilinmelidir. Bilgisizlikle yapılan müdahale, düzeltilmek istenen kötülükten daha büyük bir zarara yol açabilir.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Sizden hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten sakındıran bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.”

Âl-i İmrân, 3/104

HADİS

Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu:

“Sizden kim bir kötülük görürse onu eliyle değiştirsin. Buna gücü yetmezse diliyle; buna da gücü yetmezse kalbiyle buğzetsin. Bu ise imanın en zayıf derecesidir.”

Müslim, 49 — Sahih

EMR-İ Bİ'L-MA'RÜFTA 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	ÖNCE İLİMLE HAREKET ET	Helâl ve haramı şahsî kanaatine göre belirleme. Bir şeyi yanlış ilan etmeden önce Kur'an ve sahih sünnetteki hükmünü öğren.
2	HİKMETLE NASİHAT ET	Amaç insanı yenmek, küçük düşürmek veya tartışmayı kazanmak değildir. Amaç hakkı açıklamak ve insanı hayra yaklaştırmaktır.
3	GÜCÜN VE YETKİN KADAR MÜDAHALE ET	Hadisteki el, dil ve kalp dereceleri gelişigüzel müdahale izni değildir. Kişi gücünü, yetkisini ve ortaya çıkacak sonucu gözetmelidir.
4	DAHA BÜYÜK KÖTÜLÜĞE YOL AÇMA	Bir münkeri ortadan kaldırmaya çalışırken ondan daha büyük bir münkerin ortaya çıkmasına sebep olma. Şariat kötülüğü azaltmayı hedefler.
5	SABIRLI OL	Nasihat ettiğin herkes hemen kabul etmeyebilir. Hakaret, öfke ve intikam duygusuyla hareket etme. Hakkı söyle ve sonucunu Allah'a bırak.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle davet et.”

Nahl, 16/125

Bu görevde doğru sıra:

İLİM → HİKMET → GÜZEL NASİHAT → GÜÇ VE YETKİYİ GÖZETMEK → SABIR

Amaç: İNSANI MAĞLUP ETMEK DEĞİL, MÜNKERİ AZALTMAK VE HAKKI AÇIKLAMAKTIR.

DERSİN ÖZÜ

İYİLİĞİ EMRETMEK VE KÖTÜLÜKTEN SAKINDIRMAK DİNİN BÜYÜK VAZİFELERİNDENDİR. FAKAT BU GÖREV BİLGİSİZLİK, ÖFKE VE TAŞKINLIKLA DEĞİL; İLİM, HİKMET, ADALET VE SABIRLA YAPILIR. ÖNCE HAKKI ÖĞREN, SONRA GÜZEL ÜSLUPLA ANLAT VE DÜZELTMEK İSTERKEN DAHA BÜYÜK BİR KÖTÜLÜĞE SEBEP OLMA.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

“De ki: İşte benim yolum budur. Ben ve bana uyanlar, basiret üzere Allah’a davet ediyoruz. Allah’ı tenzih ederim. Ben müşriklerden değilim.”
Yûsuf, 12/108

“Onları davet edeceğin ilk şey Allah’ı tevhid etmeleri olsun.”

Buhârî, 7372
Sahih

100. DERS

ALLAH'A DAVET

DAVETİN MERKEZİ ALLAH'IN DİNİDİR

KISA ŞERH

Allah’a davet; insanları Allah’ı birlemeye, yalnız O’na ibadet etmeye, Resûlullah’ın ﷺ sünnetine uymaya ve İslâm’ı doğru şekilde yaşamaya çağırmaktır. Davetin merkezi davetçinin şahsı, cemaati veya çevresi değil; Allah’ın dini olmalıdır. Davet ilim üzerine yapılır. İnsan neye çağırdığını, çağırdığı şeyin delilini ve nasıl anlatacağını öğrenmelidir. Resûllerin davetindeki ilk ve en büyük esas tevhidir. Davet tevhidle başlar; ilim, hikmet, güzel nasihat ve sabırla devam eder.

ÂYET

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“De ki: İşte benim yolum budur. Ben ve bana uyanlar, basiret üzere Allah’a davet ediyoruz. Allah’ı tenzih ederim. Ben müşriklerden değilim.”

Yûsuf, 12/108

HADİS

Resûlullah ﷺ, Muâz b. Cebel’i Yemen’e gönderirken şöyle buyurdu:

“Onları davet edeceğin ilk şey Allah’ı tevhid etmeleri olsun.”

Buhârî, 7372 — Sahih

ALLAH'A DAVETTE 5 TEMEL ÖLÇÜ

1	TEVHİDLE BAŞLA	Peygamberlerin davetindeki ilk mesele Allah’ın kulluk hakkıdır. İnsanlara önce Rablerini tanımayı ve ibadeti yalnız Allah’a yöneltmeyi öğret.
2	İLİMLE DAVET ET	Bilmediğin meselelerde konuşma. Davet zan, duygu ve şahsî kanaat üzerine değil; Kur’an ve sahih sünnetten gelen delil üzerine kurulmalıdır.
3	HİKMET VE GÜZEL ÜSLUP KULLAN	Doğruyu söylemek, kaba davranmayı gerektirmez. Muhatabın durumunu gözet; hakkı açık, anlaşılır ve güzel bir dille anlat.
4	KENDİNE DEĞİL ALLAH'A ÇAĞIR	İnsanları kendi şahsına, grubuna veya ismine bağlama. Davetçinin görevi insanları Allah’a ve Resûlü’nün ﷺ yoluna yöneltmektir.
5	SABIRLI OL	Davetin sonucu senin elinde değildir. Sen hakkı açıklar, nasihat eder ve sabredersin. Hidayet ise Allah’ın elindedir.

ÖNEMLİ ÖLÇÜ

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle davet et.”

Nahl, 16/125

Davetin temel yolu:

TEVHİD → İLİM → SÜNNET → HİKMET → SABİR

Ve daima:

KENDİNE DEĞİL → ALLAH'A DAVET ET

DERSİN ÖZÜ

DAVETİN BAŞLANGICI DA MERKEZİ DE ALLAH'TIR. İNSANLARI ÖNCE TEVHİDE ÇAĞIR; KUR'AN VE SAHİH SÜNNETİ SAHÂBENİN ANLAYIŞIYLA ÖĞRET. BİLMEDİĞİN KONUDA KONUŞMA, HİKMETİ VE GÜZEL ÜSLUBU TERK ETME. İNSANLARI KENDİ ŞAHSINA DEĞİL ALLAH'A BAĞLA VE SONUCU RABBİNE BIRAK.

100 DERSİN SON CÜMLESİ

DAVETE NEREDEN BAŞLAMALI?

ALLAH'I TANIMAKTAN, TEVHİDDEN VE İLİMDEN BAŞLAMALI; KUR'AN, SAHİH SÜNNET VE SELEF-İ SÂLİHİN'İN ANLAYIŞI ÜZERE ALLAH'A DAVETLE DEVAM ETMELİDİR.

UBEYDULLAH ARSLAN – İSLAM DAVETÇİSİ

Okuduğunuz için teşekkür ederim.